
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
ellenőrzéséről – Az állami felsőoktatási intézmények
gazdálkodásának, működésének ellenőrzése

14218

2014. október

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0516-308/2014.

Témaszám: 1550

Vizsgálat-azonosító szám: V-065809

Az ellenőrzést felügyelte:**Horváthné Herbáth Mária**

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette:**Keresztes Tamás**

ellenőrzésvezető

A számvevői jelentések feldolgozásában és a jelentés összeállításában közreműködtek:**Keresztes Tamás**

ellenőrzésvezető

Béres László

számvevő

Zsigó Éva

számvevő asszisztens

Az ellenőrzést végezték:**Béres László**

számvevő

Eötvös Magdolna

számvevő tanácsos

Kámán Edina

számvevő tanácsos

Dr. Kelemen F. Balázs

számvevő

Massányi Tibor

számvevő tanácsos

Szommer Virgil

számvevő

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe	sorszáma
Jelentés az oktatási és kulturális ágazat irányítási rendszerének, működésének ellenőrzéséről	1106
Jelentés a felsőoktatás oktatási infrastruktúra-fejlesztési programjának ellenőrzéséről	1171
Jelentés az állami felsőoktatási intézmények érdekeltiségébe tartozó gazdasági társaságok támogatásának és nyereségük hasznosulásának ellenőrzéséről	1290

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	13
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	17
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	27
1. A felsőoktatásért felelős minisztérium fenntartói és ágazati irányítói tevékenysége	27
2. Az intézmény belső kontrollrendszerének kiépítése és működtetése	28
3. Az intézmény pénzügyi gazdálkodása	33
3.1. A kiadási és bevételi előirányzatok alakulása és a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló tényezők	33
3.2. A bevételi és kiadási előirányzatok megállapítása, módosítása, az előirányzat-maradványok kezelése	38
3.3. A kiadási előirányzatok felhasználása	39
3.4. A bevételi előirányzatok beszedése	41
3.5. A normatív támogatások felhasználása, a hazai forrásból finanszírozott projektek, költségtérítések megállapítása	42
4. Az intézmény vagyongazdálkodása	44
4.1. A vagyongazdálkodás szabályozottsága	47
4.2. A vagyonelemek kimutatása	49
4.3. A vagyonelemekkel történő gazdálkodás	54
5. Korábbi ÁSZ ellenőrzések javaslatainak hasznosulása	58

MELLÉKLETEK

1. számú A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kiadási és bevételi előirányzatai, azok teljesítése a 2009-2012. években
2. számú A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kiadásainak, bevételeinek változása a 2009-2012. években
3. számú Kimutatás a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem bevételeiről és kiadásairól, valamint adósságszolgálatáról a 2009-2012. években
4. számú A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérlegadatai a 2009-2012. években
5. számú A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gazdálkodása szabályszerűségének értékelése a mintatételek alapján
6. számú Az Emberi Erőforrások Minisztériumának észrevétele
7. számú Az Emberi Erőforrások Minisztériumának észrevételére adott válasz
8. számú A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektorának észrevétele
9. számú A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektorának észrevételére adott válasz

---

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht. ₁	1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Áht. ₂	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
Feot.	2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról (hatálytalan 2012. szeptember 1-jétől)
Gt.	2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról (hatálytalan 2014. március 15-étől)
Kbt. ₁	2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Kjt.	1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
Mtv. ₁	1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
Mtv. ₂	2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
Nftv.	2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
Nvtv.	2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról
Szja tv.	1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
Sztv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Tbj.	1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről
Vtv.	2007. évi CVI. törvény az állami vagyonról

Korm. rendeletek

Áhsz.	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
Új Áhsz.	4/2013. (I.11.) Korm.rendelet az államháztartás számviteléről
Ámr. ₁	217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (hatálytalan 2010. január 1-jétől)
Ámr. ₂	292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
Ber.	193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
Vtvr.	254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet az állami vagyonnal való gazdálkodásról
51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet	a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről

---

50/2008. (III. 14.)
Korm. rendelet

Határozatok

1365/2011. (XI. 8.)
Korm. határozat

a felsőoktatási intézmények képzési, tudományos célú
és fenntartói normatíva alapján történő finanszírozásáról

a 2012. évi költségvetési hiánycél tartását biztosító to-
vábbi feladatokról

Egyéb rövidítések

áfa	általános forgalmi adó
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BME, egyetem	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
EGR	Egységes gazdálkodási rendszer
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
FIR	Felsőoktatási Információs Rendszer
GT	Gazdasági Tanács
IFT	Intézményfejlesztési Terv
INTOSAI	Legfőbb Ellenőrzési Intézmények Nemzetközi Szakmai Szervezete (International Organization of Supreme Audit Institutions)
ISO	Nemzetközi Szabványügyi Szervezet
KIM	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Kincstár	Magyar Államkincstár
MGR	Műegyetemi Gazdálkodási Rendszer
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NEFMI	Nemzeti Erőforrás Minisztérium
NEPTUN	Tanulmányi hallgatói információs rendszer
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OKM	Oktatási és Kulturális Minisztérium
OTKA	Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok
PM	Pénzügyminisztérium
PPP	Public-Private Partnership (magán és közszféra együttműködése)
SZFMR	Szervezeti Felépítés és Működés Rendjéről szóló szabályzat

---

FOGALOMTÁR

alapító	A központi költségvetési szerv alapítója az Országgyűlés, a Kormány vagy a miniszter. A felsőoktatási intézmények vonatkozásában az alapítói jogokat a felsőoktatásért felelős minisztérium gyakorolja.
állami felsőoktatási intézmény saját tulajdona	A felsőoktatási intézmény saját bevételeinek a költségek teljes körű levonása – az adományozás és öröklés kivételével –, a rendelkezésre bocsátott vagyon állagának megóvásáról, pótlásáról való gondoskodás után fennmaradt része terhére szerzett vagyona.
állami vagyon	A Vtv. 1. § (2) bekezdése szerint állami vagyonnak minősül: a) az állami tulajdonban lévő ingó dolog, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erő, b) az állami tulajdonban lévő termőföldekből álló, külön törvényben szabályozott Nemzeti Földalap, c) az állami tulajdonban lévő – a b) pont hatálya alá nem tartozó – ingatlan, d) az állami tulajdonban lévő értékpapír, e) az államot megillető társasági részesedés és más vagyoni értékű jog; (hatályos 2010. június 16-ig) a) az állam tulajdonában lévő dolog, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erő, b) az a) pont hatálya alá nem tartozó mindazon vagyon, amely vonatkozásában törvény az állam kizárólagos tulajdonjogát nevesíti, c) az állam tulajdonában lévő tagsági jogviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve az államot megillető egyéb társasági részesedés, d) az államot megillető olyan immateriális, vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít. (hatályos 2010. június 17-től)
állami vagyon hasznosítása	A Vtv. 23. § (1) bekezdése szerint: Az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, illetve szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, szerződésen alapuló haszonélvezet, vagyonkezelés, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy jogi személynek, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságnak hasznosításra átengedi. (hatályos 2010. december 31-ig) Az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, vagy szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, szerződésen alapuló haszonélvezet, vagyonkezelés, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy

	<p>jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetnek hasznosításra átengedi. (hatályos 2011. december 31-ig)</p> <p>Az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, vagy szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetnek hasznosításra átengedi. (hatályos 2012. január 1-jétől)</p>
állami vagyon hasznosítására kötött szerződés	<p>A Vtv. 23. § (2) bekezdése szerint: Az állami vagyon hasznosítására kötött szerződések elsődleges célja az állami vagyon hatékony működtetése, állagának védelme, értékének megőrzése, illetve gyarapítása, az állami és közfeladatok ellátásának elősegítése.</p>
állami vagyon használója	<p>A Vtvr. 1. § (7) a. pontja szerint: Az a természetes személy, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, amely a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársasággal (a továbbiakban: MNV Zrt.) kötött szerződés alapján, bármely jogcímen (bérlet, haszonbérlet, vagyonkezelés, használat stb.) állami vagyont birtokol, használ, hasznosít. (hatályos 2010. december 31-ig)</p> <p>Az a természetes személy, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely, illetve aki törvény vagy szerződés alapján, bármely jogcímen (pl. bérlet, haszonbérlet, vagyonkezelési szerződés, használat stb.) állami vagyont birtokol, használ, szedi annak hasznait, hasznosít, ide nem értve a tulajdonosi jogok gyakorlóját. (hatályos 2011. január 1-jétől 2011. december 31-ig)</p> <p>Az a természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely törvény vagy szerződés alapján, bármely jogcímen (bérlet, haszonbérlet, használat stb.) állami vagyont birtokol, használ, szedi annak hasznait, hasznosít, ide nem értve a haszonélvezőt, a vagyonkezelőt és a tulajdonosi jogok gyakorlóját. (hatályos 2012. január 1-jétől)</p>
állami vagyon értékesítése	<p>Állami vagyon tulajdonjogának bármely jogcímen történő, visszerthes átruházása. (Vtvr. 1. § (7) d) pont)</p>
állami vagyon kezelője /vagyonkezelő	<p>A Vtv. 23. § (1) bekezdése szerint: Az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, vagy szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, szerződésen alapuló haszonélvezet, vagyonkezelés, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy jogi személynek, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságnak hasznosításra átengedi. (hatályos 2010. január 1-</p>

	<p>jétől 2010. december 31-ig)</p> <p>Az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, vagy szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, szerződésen alapuló haszonélvezet, vagyonkezelés, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy jogi személynek, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetnek hasznosításra átengedi. (hatályos 2011. január 1-jétől 2011. december 31-ig)</p> <p>Az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, vagy szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetnek hasznosításra átengedi. Az állami vagyona vonatkozóan az MNV Zrt. kizárólag az Nftv.-ben meghatározott személyekkel köthet vagyonkezelési szerződést. (hatályos 2012. január 1-jétől)</p>
autonómia	<p>A felsőoktatási intézmény Feot.-ban, illetve Nftv.-ben szabályozott önrendelkezése, amely biztosítja az intézmény önálló oktatási, kutatási, szervezeti és működési, valamint gazdálkodási tevékenységét.</p>
belső kontrollrendszer	<p>A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:</p> <p>a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtják végre,</p> <p>b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és</p> <p>c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától.</p>
CLF-módszer	<p>A módszer a működési és a felhalmozási költségvetés bevételeinek és kiadásainak, ezek egyenlegeinek elkülönített, majd összevont kimutatását alkalmazza valamely költségvetési intézmény pénzügyi helyzetének megítéléséhez. Kiemelten mutatja be a finanszírozási műveletek egyenlege nélküli és az azt magába foglaló pénzügyi pozíciót, valamint a tőketörlesztéssel, értékpapír-beváltással csökkentett működési jövedelmet.</p> <p>Az értékelés a pénzügyi kapacitás fogalmát helyezi a középpontba.</p>
előirányzat-maradvány	<p>Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerveknél a módosított bevételi és kiadási előirányzatok és azok teljesítésének a Kormány rendeletében meghatározott tételekkel korrigált különbözete az előirányzat-maradvány. (Áht.₂ 2. § (1) bekezdés m) pontja)</p>
fenntartó	<p>A Feot. 7. § (2) és az Nftv. 4. § (2) bekezdése szerint az, aki az alapítói jogot gyakorolja, ellátja a felsőoktatási intézmény fenntartásával kapcsolatos feladatokat.</p>

finanszírozási műveletek nélküli pozíció	A CLF módszer szerint számított működési és felhalmozási tevékenység pénzügyi egyenlegének összevont értéke. Megmutatja, hogy a költségvetési intézmény bevételei fedezetet biztosítottak-e a kiadásokra. A finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció alapján a pénzügyi helyzetet akkor tekintettük megfelelőnek, ha az adott év működési és felhalmozási bevételei fedezetet nyújtottak az adott év működési és felhalmozási kiadásaira.
Gazdasági Tanács	A felsőoktatási intézmény javaslattevő, véleményező, a stratégiai döntések előkészítésében részt vevő és a döntések végrehajtásának ellenőrzésében közreműködő szerve.
hároméves fenntartói megállapodás	Az állami felsőoktatási intézmények központi költségvetési támogatására hároméves fenntartói megállapodást kell kötni az állami felsőoktatási intézmény és a fenntartó között. A fenntartói megállapodás tartalmazza a felsőoktatási intézmény által meghatározott hároméves időszakokra vállalt teljesítménykövetelményeket, továbbá az állandó jellegű támogatási részeket, valamint a változó jellegű támogatások megállapításának jogcímeit. A változó elemű támogatás évenkénti elszámolási kötelezettséggel kerül meghatározásra.
információs és kommunikációs rendszer	A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.
intézményfejlesztési terv	A szenátus fogadja el az intézményfejlesztési tervet. Az intézményfejlesztési tervben kell meghatározni a fejlesztéssel, a fenntartó által a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon hasznosításával, megóvásával, elidegenítésével kapcsolatos elképzeléseket, a várható bevételeket és kiadásokat. Az intézményfejlesztési tervet középtávra, legalább négyéves időszakra kell elkészíteni, évenkénti bontásban meghatározva a végrehajtás feladatait. Az intézményfejlesztési terv része a foglalkoztatási terv. A foglalkoztatási tervben kell meghatározni azt a létszámot, amelynek keretei között a felsőoktatási intézmény megoldhatja feladatait. (Feot. 27. § (3) bekezdés)
integritás	Az integritás olyasvalakit vagy valamit jelöl, aki vagy ami romlatlan, sértetlen, feddhetetlen. Az integritás elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti: olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek megfelel.
kincstári biztos	A kincstári biztos kijelölését az államháztartásért felelős miniszternél a Kincstár kezdeményezi. A kincstári biztos köteles figyelemmel kísérni megbízatásának időpontjától kezdve a költségvetési szerv tervezését, gazdálkodását, beszámolását, a jogszabályokban előírt feladatainak ellátását, feltárni azokat az okokat, amelyek a tartós

	<p>fizetéseketelenséghez vezettek, a szükséges intézkedések azonnali végrehajtására irányuló intézkedési tervet készíteni, azonnali intézkedéseket kezdeményezni, és írásbeli utasításokat kiadni a tartozásállomány felszámolására, a gazdálkodás egyensúlyának biztosítására, a követelések behajtására. (Ávr. 116-117. §)</p>
kincstári költségvetés	<p>A központi költségvetésről szóló törvény elfogadását követően a fejezetet irányító szerv az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kiemelt előirányzatait, valamint az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai jogszabályi előírás szerinti bevételeit és kiadásait kincstári költségvetés kiadásával állapítja meg. (Áht.₁ 24. § (3) bekezdés, Áht.₂ 28. § (2) bekezdés, Ávr. 31. § (2) bekezdés)</p>
kockázatkezelési rendszer	<p>Irányítási eszközök és módszerek összessége, melynek elemei a szervezeti célok elérését veszélyeztető tényezők (kockázatok) azonosítása, elemzése, csoportosítása, nyomon követése, valamint szükség esetén a kockázati kitettség mérséklése.</p>
kontrollkörnyezet	<p>A kontrollkörnyezet a költségvetési szerv vezetőinek a szervezeti célok elérését segítő kontrollok kialakításával és működtetésével, korszerűsítésével kapcsolatos magatartását, a kontrollpontokról érkező információkra való reagálását jelenti.</p>
kontrolltevékenység	<p>Azok az elvek, politikák és eljárások, amelyeket a kockázatok meghatározása és a szervezet céljainak elérése érdekében alakítanak ki.</p> <p>A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.</p>
költségvetési főfelügyelő, felügyelő	<p>Az államháztartásért felelős miniszter a Kormány irányítása alá tartozó fejezetet irányító szervhez, a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervhez, valamint az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szerveihez költségvetési főfelügyelőt, felügyelőt rendelhet ki. A költségvetési főfelügyelő, felügyelő a gazdálkodás költségvetés-politikával való összhangja és a takarékos, szabályszerű, eredményes működés érdekében a Kormány rendeletében meghatározott intézkedéseket tehet, így különösen előzetesen véleményezi a kötelezettségvállalásra irányuló eljárásokat, és a nagy összegű kötelezettségvállalások tekintetében kifogással élhet. (Áht.₂ 39. § (1)-(2) bekezdés)</p>
kisebbségi jogokat biztosító részesedés maximális hallgatói	<p>A részesedés mértéke legalább 5%. (Gt. 49. §)</p> <p>Az a felsőoktatási intézmény alapító okiratában, működési engedélyében meghatározott hallgatói létszám,</p>

létszám	ameddig terjedően a felsőoktatási intézmény – figyelembe véve a hallgatók fogadásához és az oktatói tevékenység folytatásához rendelkezésre álló személyi feltételeket, helyiségeket és eszközöket – valamennyi évfolyamára számítva, teljes kihasználtsággal működve hallgatói jogviszonyt létesíthet.
mértékadó befolyást biztosító részesedés minisztérium	A részesedés mértéke legalább 20%, de 50%-nál kisebb. (Sztv. 3. § (2) bekezdés 4. pont) A felsőoktatásért felelős minisztérium, amely 2009-től 2010 májusáig az OKM, 2010 májusától 2012 májusáig a NEFMI, 2012 májusától az EMMI volt.
minősített többséget biztosító részesedés	A minősített befolyásszerző az ellenőrzött társaságban a szavazatok legalább hetvenöt százalékával rendelkezik. (Gt. 52. § (2) bekezdés)
monitoring	A különböző szintű szervezeti célok megvalósításához szükséges folyamatok figyelemmel kísérése, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről (együtt: folyamatokról) rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői.
működési jövedelem	A folyó bevételek és folyó kiadások egyenlege. Azt mutatja, hogy a folyó bevételek fedezetet nyújtanak-e a folyó kiadásokra.
normatív költségvetési támogatás felsőoktatási intézmények működéséhez	A felsőoktatási intézmények működéséhez biztosított normatív költségvetési támogatás lehet a) hallgatói juttatásokhoz nyújtott, b) képzési, c) tudományos célú, d) fenntartói, e) egyes feladatokhoz nyújtott támogatás. A központi költségvetésből biztosított normatív költségvetési támogatásra – a d) pontban meghatározott normatív költségvetési támogatás kivételével – a felsőoktatási intézmények azonos feltételek alapján válnak jogosulttá. Az a)-e) pontokban meghatározott jogcímek – az a) és e) pontban meghatározott jogcímek kivételével – nem jelentenek felhasználási kötöttséget. (Feot. 127. § (3) bekezdés)
normatív támogatások	Az ellenőrzési időszakban hatályos költségvetési törvények 3. számú mellékletében megjelölt közoktatási hozzájárulások, az 5. mellékletében megjelölt központosított előirányzatok, továbbá a 8. mellékletében megjelölt normatív, kötött felhasználású támogatások együttesen.
saját bevétel	Az államháztartáson kívüli források – beleértve minden olyan, az Európai Uniótól származó támogatást, amelyhez nem az állami költségvetésen keresztül jut a felsőoktatási intézmény, továbbá a szakképzési hozzájárulási fizetési kötelezettség teljesítéseként elszámolt forrásokat is, ide nem értve az állami vagyон értékesítésének ellen-

---

szenátus	értékét –, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból származó bevételek. A felsőoktatási intézmény döntést hozó és a döntés végrehajtását ellenőrző testülete. (Feot. 20. § (1) bekezdés)
tárgyvi pénzügyi pozíció	A működési és felhalmozási bevételek, valamint kiadások egyenlege a finanszírozási műveletek egyenlegének figyelembe vételével.
többségi befolyást biztosító részesedés	A Ptk. 685/B. § (1) bekezdése szerint többségi befolyás: az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság (a továbbiakban együtt: befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékával vagy meghatározó befolyással rendelkezik.

JELENTÉS

a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ellenőrzéséről – Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék a 2013. évtől fokozott figyelmet fordít az államháztartási rendszer kormányváltást követően elkezdődött átalakítására, amely a felsőoktatás intézményrendszerét is érintette.

Az ellenőrzéssel érintett időszakban az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodását – az Áht.₁ és Áht.₂ előírásai mellett – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Feot.), valamint az azt hatályon kívül helyező, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) előírásai határozták meg. A Feot. végrehajtásának ellenőrzését az Állami Számvevőszék a 2005-2008 közötti időszakra elvégezte, jelen ellenőrzésünk a 2009-2012. évek áttekintésére irányult. Az Nftv. törvényjavaslatának általános indokolása szerint a felsőoktatás addigi szabályozása nehezen áttekinthető, ellentmondásokkal terhelt, szakmai és ellenőrzési szempontból túlszabályozott volt. Az egyes intézménytípusok céljainak és feladatainak meghatározása nem volt egyértelmű, az intézmények belső működési mechanizmusa bonyolult volt.

Az állami felsőoktatási intézmények **közpénzfelhasználása** jelentős. A 2009-2012. években az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által fenntartott felsőoktatási intézmények teljesített kiadásai együttesen 1881 Mrd Ft-ot tettek ki, amelyhez az állam 752 Mrd Ft költségvetési támogatást biztosított. A Feot. előírásai a pénzügyi és vagyongazdálkodási területeken bármely más költségvetési szervhez képest nagyobb önállóságot biztosítottak a felsőoktatási intézmények számára. Az önállósággal azonban nem minden esetben tudtak élni az intézmények. Több intézmény pénzügyi egyensúlya megingott, azok mintegy feléhez költségvetési felügyelők, illetve főfelügyelők kirendelése vált szükségessé.

Magyarország Nemzeti Reform Programja keretében a Széll Kálmán Terv 2020-ig a 30-34 évesek körében a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 30,3%-ra való növelését irányozta elő, amely a 2010. évihez képest 4,6 % pontos növekedési célkitűzést jelent. Szükség van arra, hogy a cél elérése érdekében a rendelkezésre álló források szabályozott, átlátható, törvényesen működő intézményi környezetbe kerüljenek. A rendezett gazdasági környezet, az önállósággal élni tudó, felelős, elszámoltatható intézményi gazdálkodás elengedhetetlen feltétele a kitűzött szakmai célok elérésének.

A hazai felsőoktatás hallgatói létszáma 2009-2012 között 8,6%-kal, 370 331 fő-ről 338 467 főre¹ csökkent. A felsőoktatási intézmények működési engedélyében szereplő maximális hallgatói létszám adatok szerint 498 413 férőhely² állt rendelkezésre a 2012-évben, ami 67,9%-os kapacitáskihasználtságot mutatott.

Az ellenőrzés **eredményeként** képet kapunk a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem pénzügyi helyzetéről; az oktatási és egyéb tevékenységek bevételeinek, kiadásainak, költségeinek elkülönítéséről, átláthatóságáról és szabályszerűségéről; az intézmény gazdálkodási szabadságának pénzügyi és vagyoni helyzetre gyakorolt hatásairól; a vagyonnal való felelős, értékmegőrző gazdálkodás érvényesüléséről és a belső kontrollrendszer működéséről.

A felsőoktatási ágazat intézményeinek azonos ellenőrzési program alapján lefolytatott ellenőrzése eredményeként megállapításaink és összegzéseink alapul szolgálnak a felsőoktatás stratégiai környezetének és céljainak megalapozásához, a fenntartói, ágazati irányítói célkitűzéseinek visszacsatolásához, az esetleges jogszabályi változtatások kezdeményezéséhez. Az intézmények számára visszajelzést adnak a gazdálkodás szabályszerűségéről, a jó gyakorlatok megismerése hozzájárul a gazdálkodási fegyelem és színvonal javításához.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy szabályos volt-e az állami felsőoktatási intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása, biztosított volt-e a vagyonnal való felelős gazdálkodás követelményének érvényesülése, jogszabályi előírásoknak megfelelően működött-e a belső kontrollrendszer, valamint a fenntartó tevékenysége a jogszabályi előírásoknak megfelelt-e.

Ennek keretében értékeltük a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ellenőrzése során:

- a fenntartói és ágazati irányítási jogok gyakorlásának, a felsőoktatási intézmény működéséhez kapcsolódó információs rendszer működtetésének az előírásoknak való megfelelést;
- az intézmény belső kontrollrendszere jogszabályoknak megfelelő kialakítását, az intézményi külső (felügyeleti, KEHI, hatósági) és belső ellenőrzések megállapításainak hasznosulását;
- az intézmény pénzügyi gazdálkodásának az előírásoknak való megfelelést, az oktatási és egyéb tevékenységek bevételei, kiadásai elkülönítésének, átláthatóságának, szabályosságának és elszámoltathatóságának az előírásoknak való megfelelést;
- az intézmény vagyongazdálkodása előírásoknak való megfelelést;
- az ellenőrzött időszakban végzett ÁSZ ellenőrzések által tett javaslatok hasznosulását.

---

¹ EMMI: Oktatási évkönyv 2012/2013.

² Forrás: Oktatási Hivatal.

A pénzügyi és vagyongazdálkodás terén az egyes területek szabályszerű működését mintavétellel ellenőriztük, ez alapján a sokaságokban előforduló hibás tételek arányát becsültük. A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelőnek, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott kiadási előirányzat felhasználását, bevétel beszédését, mérlegtétel értékelését, amennyiben a minta ellenőrzésének eredménye alapján 95%-os bizonyossággal a teljes sokaságban a hibás tételek aránya kisebb volt, mint 10%, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibás tételek aránya a 10%-ot meghaladta. Kockázatot, illetve magas kockázatot jeleztünk, amennyiben egy adott terület vonatkozásában a minta alapján a teljes sokaságban nem volt teljes körűen biztosított a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működés. A mintatételek kiértékelését az 5. számú melléklet tartalmazza.

A belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének értékelését a vonatkozó jogszabályi előírások alapján készített munkalapok, valamint az ellenőrzés gyakorlati tapasztalatai alapján végeztük el. Az értékelés során a jogszabályi előírások mellett az Ámr.₁ 145/A. § (1) és (3) bekezdése, az Ámr.₂ 155. § (3) bekezdése, valamint a Bkr. 5. § (1) bekezdése alapján figyelembe vettük az államháztartásért felelős miniszter által közétett irányelvekben és módszertani útmutatókban³ foglaltakat is. A belső kontrollrendszert az értékelés során legalább 85%-os megfelelés esetén megfelelőnek, legalább 70%-os megfelelés esetén részben megfelelőnek, 70%-os megfelelés alatt pedig nem megfelelőnek minősítettük.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak: 2009. január 1. - 2012. december 31.

A helyszíni ellenőrzés ideje: 2014. április 10. - 2014. június 6.

Az ellenőrzéssel érintett szervezetek: az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdése, az 5. § (3)-(6) bekezdései, valamint az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 61. § (2) bekezdésének előírásai képezik.

Az ellenőrzés során vizsgálni kellett minden olyan körülményt, információt, adatot, amely a program végrehajtása során felmerül, a pénzügyi és vagyoni helyzet szabályosságának megítélésére hatást gyakorol, az ellenőrzés céljával releváns módon összefüggésben van és a tények megalapozásához szükséges. Az ellenőrzés az INTOSAI által kiadott nemzetközi standardok figyelembe vételével, az ellenőrzési programban foglalt értékelési szempontok szerint történt.

Az ÁSZ a 2011. évi LXVI. törvény 29. §-a szerint a jelentéstervezetet megküldte az emberi erőforrások miniszterének és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudo-

---

³ 1/2009. (IX. 11.) PM irányelv, Pénzügyminisztérium Belső Kontroll Kézikönyv 2010.

mányi Egyetem rektorának. A beérkezett észrevételeket és az azokra adott válaszokat a jelentés 6-9. számú mellékletei tartalmazzák.

A BME (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem) a 2009-2012. évek között önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv volt. Az intézmény székhelye Budapest. Az egyetemen az ellenőrzött időszakban nyolc kar működött: Építőmérnöki Kar, Gépészmérnöki Kar, Építészmérnöki Kar, Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar, Villamosmérnöki és Informatikai Kar, Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar, Természettudományi Kar és Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar. A karokon bölcsészettudományi, gazdaságtudományi, informatikai, műszaki, társadalomtudományi, természettudományi és pedagógusképzés folyt. Az ellenőrzött időszakban nem érintette az intézményt átalakulás. Az egyetemhez a 2010. évben költségvetési főfelügyelőt rendeltek ki.

A BME főbb gazdálkodási, vagyoni és létszám adatai:

Megnevezés	Főbb gazdálkodási és vagyoni adatok (ezer Ft)				Változás 2012/2009. (%)
	2009.	2010.	2011.	2012.	
KIADÁSI FŐSSZEG	30 639 981	31 190 360	34 848 142	35 684 951	116,5
Személyi juttatások és járulékok	15 478 708	15 331 854	16 017 760	15 791 968	102,0
Dologi kiadások	8 516 527	9 397 677	10 301 432	11 051 406	129,8
Felhalmozási kiadások	3 227 853	3 345 807	5 253 867	5 562 533	172,3
BEVÉTELI FŐSSZEG	33 212 913	43 573 349	46 769 852	44 311 776	133,4
Költségvetési támogatások	16 062 914	15 629 335	15 646 182	14 574 081	90,7
Saját és átvett bevételek	14 831 911	15 681 569	18 740 681	17 815 985	120,1
Előirányzat maradvány felhasználás	2 318 088	12 262 445	12 382 989	11 921 710	514,3
Támogatások aránya (%)	48	36	33	33	68,0
Mérlegfőösszeg*	35 242 439	40 674 849	43 260 480	41 112 323	116,7
Éves átlagos statisztikai állományi létszám (fő)	2 722	2 732	2 807	2 745	100,8
Oktatói létszám (fő)	1 129	1 238	1 247	1 259	111,5
Hallgatói létszám (fő)**	23 220	23 675	24 035	24 227	104,3

*december 31-i adatok

**október 15-i adatok

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az ellenőrzött időszakban a felsőoktatásért felelős minisztérium (OKM, NEFMI, EMMI) a jogszabályi előírásoknak megfelelően gyakorolta **fenntartói feladatait**.

Alapítói jogosultságai keretében szabályszerűen adta ki az egyetem jogszabályi és szervezeti változásoknak megfelelően módosított alapító okiratát. Az alapító okirat változásai miatt az egyetem által elkészített és megküldött SZFMR módosításokat a fenntartó felülvizsgálta.

A minisztérium egyéb fenntartói feladatait is szabályosan látta el.

A minisztérium közreműködött az egyetem éves költségvetésének tervezésében, meghatározta a kiemelt költségvetési előirányzatait, és megállapította a kincstári költségvetését. Elvégezte az intézmény éves költségvetési, illetve gazdálkodási beszámolóinak ellenőrzését. A jogszabályoknak megfelelően gyakorolta az egyetem felső vezetőinek kinevezésével, illetve megbízásával kapcsolatos jogosultságait. Megkötötte az intézménnyel a 2008-2010. évekre vonatkozóan a fenntartói megállapodást, melyben az egyetem által választott teljesítménymutatók is szerepeltek. A fenntartó a megállapodásban foglaltak végrehajtását évente értékelte. A minisztérium fenntartói hatáskörében felülvizsgálta a BME 2012-2016. évekre szóló intézményfejlesztési tervét, azonban arra hivatalos észrevételt nem tett.

Az ellenőrzött időszakban a fenntartó két ellenőrzést végzett az egyetem gazdálkodását érintően. Az ellenőrzés során tett javaslatok hasznosultak, hozzájárultak az intézmény belső kontrollrendszerének javításához, így a szabályszerű működéshez.

A minisztérium az **ágazati irányítási feladatait** a 2009-2012. években nem látta el teljes körűen.

Elmaradt az oktatási ágazatra vonatkozóan a nemzetgazdasági miniszter irányításával és az oktatásért felelős miniszter részvételével, kormányhatározatban előírt szervezeti és feladatellátási felülvizsgálati program kidolgozása. A felsőoktatási törvény rendelkezései ellenére nem készítettett a felsőoktatás rendszere vonatkozásában a Kormány által elfogadott középtávú fejlesztési tervet.

A minisztérium a Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) biztonságos üzemeltetéséhez, az adatok védelméhez szükséges alapvető szervezeti, szabályozási kontrollokat a 2012. év végéig nem teljes körűen alakította ki az Oktatási Hivatallal. A rendszerbe bevitt alapadatok nem voltak ellenőrzöttek, a rendszerbe épített adatellenőrzés hibajelzése nem voltak kellően konkrétak, illetve a FIR a személyi többszöröződések nem szűrte megfelelően.

A BME **belső kontrollrendszerének** kialakítása és működtetése részben felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Ezen belül a kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer részben megfelelő, a kockázatkezelés és a kontrolltevékenység alkalmazása nem megfelelő, az információs és kommunikációs rendszer megfelelő volt. Az ellenőrzött időszakban a belső kontrollrendszer kialakításában javulás volt tapasztalható. A rektor a 2009-2012. években évente értékelte a belső kontrollok kialakítását és működését, valamint erről nyilatkozatot tett a fenntartó felé, amely nem volt teljes körűen összhangban a kontrollrendszer tényleges működésével.

Az intézmény kontrollkörnyezetének kialakítása a jogszabályi előírásoknak nem minden tekintetben felelt meg. A 2010-2012. években nem szabályozták a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítását, a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, továbbá a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjét. Az intézmény 2011 novemberéig nem rendelkezett önköltségszámítási szabályzattal, és a 2009-2010. években nem készítették el az eszközök és források értékelési szabályzatát.

Az egyetem a gazdálkodás szempontjából meghatározó belső szabályzatait több esetben nem aktualizálta a jogszabályi változásoknak megfelelően, így a számviteli politikát, a számlarendet, a leltározási és leltárkészítési szabályzatot, a pénzkezelés rendjét, a gazdálkodási szabályzatot, az ellenőrzési nyomvonalat, a közbeszerzési és az informatikai biztonsági szabályzatot, a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítást. A belső szabályzatok egy része nem minden tekintetben felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

A BME vezetője nem megfelelő kockázatkezelési rendszert alakított ki és működtetett. A kockázatkezelési szabályzatban teljesen általánosan határozták meg a kockázatkezelési rendszer kereteit és a leggyakrabban előforduló kockázatokat, azok nem követték a szervezet sajátosságait. A szabályzat konkrét eljárási szabályokat nem rögzített, nem adott pontos iránymutatást az érintettek feladataira és hatáskörére vonatkozóan. Nem határozták meg a kockázatokkal kapcsolatos válaszlépéseket, a hozott intézkedések hatásának, hatékonyságának és gazdaságosságának felülvizsgálati módszerét. A válaszintézkedéseket nem építették be a folyamatokba. Az egyetemnél nem történt meg teljes körűen a kockázatok dokumentált felmérése, értékelése.

Az intézmény vezetője a kontrolltevékenységgel kapcsolatos szabályozási kereteket megfelelően kialakította, azonban a kontrolltevékenységek alkalmazása nem volt megfelelő. A kontrolltevékenység nem megfelelő működtetése, a gazdálkodási jogkörök gyakorlásának hiányosságai a pénzügyi és a vagyongazdálkodás területén szabálytalanságokat okoztak.

Az intézmény nyomonkövetési (monitoring) rendszere a 2010-2012. években a belső ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt részben működött megfelelően. Az intézkedési javaslattal érintett belső ellenőrzések egynegyedénél az ellenőrzött szervezeti egységek nem készítettek intézkedési tervet. Az elkészült intézkedési tervek több mint fele nem volt megfelelő, mert nem tartalmazta a határidő, illetve a felelősök megjelölését. A belső ellenőrzés az intézkedési terveket –

néhány kivételtől eltekintve – nem véleményezte. Mindezek miatt a belső ellenőrzések megállapításai nem minden esetben hasznosultak.

A belső kontrollrendszeren túlmutató **integritás kontrollok** szabályozásában és működtetésében az ellenőrzött időszakban nem történt lényeges változás, minden évben hasonló hiányosságokat tapasztaltunk. A BME az integritás kontrollokra vonatkozóan 15 területből kilenc területet szabályozott. Hiányosság volt, hogy nem végeztek rendszeresen korrupciós kockázatelemzést, a szakemberek kiválasztásához nem alkalmaztak standardizált módszereket, valamint nem határoztak meg követendő eljárásokat az összeférhetetlenség kialakulása esetére. Nem szabályozták továbbá az ajándékok, meghívások elfogadásának, valamint a közérdekű bejelentések eljárásrendjét. Az integritás kontrollokat 10 területből nyolc területnél működtették. Nem végeztek korrupciós kockázatelemzéseket, és az új munkatársak felvétele nem minden esetben történt álláspályázat kiírásával.

Az intézmény **pénzügyi egyensúlya** a 2009-2012. években **biztosított volt**. A BME likviditási hitelt és támogatási kölcsönt nem vett fel, a likviditás biztosítása érdekében a finanszírozási tervtől eltérő, előrehozott támogatást nem igényelt.

A stabil pénzügyi helyzetet mutatja, hogy az egyetem **eladósodási, likviditási** és **pénzeszköz-likviditási** mutatója az ellenőrzött időszakban összességében pozitívan változott. A forgóeszközök év végi állománya valamennyi ellenőrzött évben fedezetet nyújtott a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítéséhez.

Az egyetem **pénzügyi gazdálkodása** nem minden tekintetben volt szabályszerű.

A BME a **kiadási és bevételi előirányzatok tervezése** során a jogszabályokban és a fenntartó által kiadott tervezési irányelvekben foglaltak szerint járt el. Az **előirányzat-maradvány** kimutatása és felhasználása szabályszerűen történt.

Az **előirányzat-módosítások** során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez szabályszerűségi kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából. A módosított bevételi és kiadási előirányzatokból nem vezették át a zárolt bevételi és kiadási előirányzatok közé azokat, amelyek folyósítását, felhasználását jogszabály, illetve fenntartói döntés korlátozta.

A **rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások** előirányzatainak felhasználása nem volt szabályszerű. A rendszeres személyi juttatások számfejtését több esetben nem támasztották alá munkaidő-elszámolással (jelenléti ívvel vagy egyéb, a teljesített munkaidőre vonatkozó nyilvántartással). A nem rendszeres személyi juttatások esetében a 2011. évben többször előfordult, hogy a jutalom kifizetése során figyelmen kívül hagyták a jogszabályban előírt korlátot. A szabálytalanul kifizetett jutalom összege 5,6 M Ft volt.

A **megbízási díjak** elszámolása során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez szabályszerűségi kockázatot jelent

az ellenőrzött terület működése szempontjából. Előfordult, hogy a megbízási szerződésekben az ellátandó feladatokat, a teljesítés módját nem határozták meg egyértelműen, ezért annak számonkérése nem volt megvalósítható.

A **dologi és felhalmozási kiadások** előirányzatainak felhasználása során betartották a vonatkozó jogszabályokban és belső szabályozásokban előírtakat. Egyedi hiba volt, hogy a közbeszerzési törvény egybeszámítási és közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó szabályait megsértve, közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történt meg a kifizetés.

Az intézmény **a működési bevételek** beszédése során nem járt el szabályszerűen. Visszatérő hiányosság volt, hogy a 2009. évben nem a jogszabályban előírtak szerint történt meg a bevételek érvényesítése. Rendszerhibaként állapítottuk meg, hogy nem végezték el a bevételek teljesítésigazolását. Az egyetem az államháztartási törvényt megsértve a hallgatói költségtérítéseket nem kincstári számlán szedte be, az intézmény Erste Bank Zrt.-nél vezetett gyűjtőszámlájára érkezett bevételeket nem könyvelte le haladéktalanul. Az adott év végéig a gyűjtőszámláról a hallgatók által rendelkezett összeget nem teljes körűen számolta el működési bevételként.

A **felhalmozási, vagyonhasznosítási bevételek** beszédése nem volt szabályszerű. Rendszerhiba volt, hogy nem végezték el a bevételek teljesítésigazolását, illetve a 2009. évben nem a vonatkozó előírások szerint érvényesítették a bevételeket.

A **normatív támogatások** felhasználására vonatkozó intézményi döntések összhangban voltak a jogszabályokkal, belső szabályzatokkal. Az egyetem a **hazai forrásból finanszírozott projektekhez kapott támogatásokat** szabályszerűen használta fel, és a támogatásokkal megfelelően elszámolt.

A **díjak és költségtérítések** megállapítása során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez magas szabályszerűségi kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából.

Az intézmény egyes tevékenységeinek (oktatási, gyakorlati, kutatási, vállalkozási) bevételeit és kiadásait a kialakított témaszámok szerint elkülönítették. A BME a számviteli politikában azonban nem, illetve nem megfelelően szabályozta az értékcsökkenés és az általános (közvetett) kiadások megosztását az alap és vállalkozási tevékenységei között. A szabályozási hiányosságok miatt a vállalkozási tevékenység számviteli elszámolása és az eredmény megállapítása nem volt szabályszerű.

Az egyetem az intézményi térítési díjakat, költségtérítéseket nem alapozta meg önköltség-számítással. A jogszabályoknak megfelelő önköltség-számítási szabályzat, illetve annak alkalmazása hiányában a megállapított költségtérítés és ráfordítás arányára vonatkozó jogszabályi előírások teljesülése nem volt megállapítható.

Az intézmény **vagyona** az ellenőrzött időszakban 33 536,1 M Ft-ról 41 112,3 M Ft-ra, 22,6%-kal növekedett. A befektetett eszközök állománya a be-

ruházások (a CH épület korszerűsítése, a V1 tanulmány épületének felújítása, a BME Sportközpont beruházása, energetikai rekonstrukciós projektek) eredményeként 18 676,3 M Ft-ról 27 326,5 M Ft-ra, 46,3%-kal emelkedett. A forgóeszközök értéke 14 859,8 M Ft-ról 13 785,8 M Ft-ra, 7,2%-kal csökkent, elsősorban az értékpapírok beváltása, értékesítése miatt. Ezek mellett is az értékpapírok állománya a 2012. évben még a mérlegfőösszeg 20,3%-át tette ki.

Az egyetem az ellenőrzött időszakban kisebb hiányosságoktól eltekintve **a vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatokkal** rendelkezett.

Az intézmény **vagyonkimutatása** nem volt szabályszerű, több esetben is megsértette a jogszabályokban és a belső szabályozásokban előírtakat.

A 2010. évben a könyvviteli mérlegben szereplő eszközöket nem leltározták teljes körűen, ennek ellenére a fenntartó felé valótlannul úgy nyilatkoztak, hogy a mérleg valóságát a számviteli előírások alapján készített leltár alátámasztja.

Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegeiben a feltárt hibák összege minden évben meghaladta a számviteli jogszabályokban rögzített jelentős összeget.

A mérlegtételek tartalma, besorolása és értékelése több esetben nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

A saját tulajdonban lévő eszközöket nem különítették el, és nem mutatták ki, annak ellenére, hogy az ellenőrzött időszakban rendelkeztek saját vagyonnal. Az egyetem a 2009. évben összesen 5,2 M Ft olyan részesedést is kimutatott, amelyek az adott év végén már nem voltak az intézmény tulajdonában. Az intézmény egy tulajdonában lévő kft. veszteségeinek rendezésére teljesített pótbefizetések összegét szabálytalanul, tartós részesedésként mutatta ki. Nem volt szabályszerű a tartós kölcsönök értékelése sem, mert az egyetem a mérleg fordulónapját követő egy éven belül esedékes törlesztőrészleteket, illetve az adott év végéig meg nem fizetett, esedékessé vált törlesztőrészleteket nem sorolta át az egyéb követelések közé.

A követelésállomány tartalma, besorolása és értékelése nem volt szabályszerű. Több esetben előfordult, hogy a követelést jogszerűtlenül írták elő. A 2009. évben a jogszabályon alapuló, hallgatóktól származó térítési díjköveteléseket az adósok helyett a vevők között mutatták ki. Az egyetem mérlegében a 2010-2012. években az egyéb hosszú lejáratú követelés helyett a vevőkövetelések között szerepeltek az éven túli részletre, illetve halasztott fizetéssel történő értékesítés miatti követelések. A 2010-2011. években a vevőkövetelések között jogszerűtlenül szerepeltettek 223,7 M Ft értékű devizakövetelést, mivel az összeget a vevő 2010-ben az egyetem részére megfizette. A 2010-2011. években a tévesen kimutatott összeg után szabálytalanul árfolyam-különbözetet is elszámoltak. A vevőkkel szembeni követelésekkel kapcsolatban nem minden esetben tették meg a beszedéshez a szükséges intézkedéseket.

Az intézmény a hallgatói költségtérítések befizetéseinek egy részét nem mutatta be az ellenőrzött évek könyvviteli mérlegeiben a pénzeszközei között.

A kötelezettségállomány tartalma, besorolása és értékelése nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A 2009. és 2012. évi támogatási program előlege miatti kötelezettségeket az analitikus nyilvántartások nem támasztották alá. Több esetben előfordult, hogy a kötelezettséget jogszerűtlenül írták elő. A támogatási program előlege miatti kötelezettséget nem szabályszerűen mutatták ki. A kötelezettségek besorolása több esetben nem volt megfelelő.

Az ellenőrzött időszakban az egyetem az egyéb passzív pénzügyi elszámolások között több éve befizetett összegeket is kimutatott. Ezek rendezése és bevételként történő elszámolása nem történt meg. A 2009-2012. évi mérlegek az egyéb aktív pénzügyi elszámolások állományában olyan előlegeket is tartalmaztak, amelyekkel a kifizetést követő éven túl sem számoltak el.

Az értékpapírok mérleg sor tartalma, besorolása, értékelése az előírásoknak megfelelő volt.

Az egyetem az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése során betartotta a jogszabályokat és az egyetem belső szabályzatait, a döntések és azok dokumentálása szabályszerűen történt. Bekerülési értékük, besorolásuk, év végi értékelésük és az értékcsökkenés elszámolása szabályos volt. Az állományba vétel, üzembe helyezés dokumentálása megfelelt az előírásoknak. A fenntartói megállapodásban előírt állagmegóvási kötelezettségének az egyetem eleget tett. A selejtezések előkészítése, végrehajtása és dokumentálása szabályszerű volt. A térítésmentes átvételek a jogszabályi előírásoknak megfeleltek.

Ugyanakkor az egyetem az ellenőrzött időszakban nem minden tekintetben gazdálkodott felelősen részesedéseivel. A részesedéseket nem megfelelő értékben mutatta be a mérlegeiben. Az érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságoknál a tulajdonosi jogok és kötelezettségek érvényesülését nem biztosította teljes körűen. A gazdasági társaságok 2009-2011. évi működéséről az egyetem rektora nem készített jelentést a GT részére. A gazdasági társaságok működése a teljes ellenőrzött időszakban kockázatokat jelentett. Az intézmény tulajdonában álló gazdasági társaságok működése összességében nem volt eredményes. Ennek ellenére az egyetem a gazdasági társaságok veszteségeinek kezelésére tartalék, illetve kockázati alapot nem hozott létre.

Az **ÁSZ három korábbi ellenőrzése** során a felsőoktatás témakörében kilenc javaslatot fogalmazott meg a felsőoktatásért felelős minisztériumnak (OKM, NEFMI, EMMI). A minisztérium a javaslatokra intézkedési terveket készített, amelyek összesen 10 intézkedést tartalmaztak. Az intézkedések közül hármat (késéssel) megvalósítottak, hét nem valósult meg. A megvalósult intézkedések hozzájárultak a felsőoktatási intézményrendszer jobb működéséhez.

Elvégezték a felsőoktatási intézményrendszer kapacitáskihasználtságának felmérését. A felsőoktatási intézmények érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságok ellenőrzése során feltárt hiányosságok kiküszöbölésére a minisztérium felszólította az intézményeket, amelyek a megtett intézkedésekről tájékoztatták a minisztériumot. A minisztérium tájékoztatást kért az érintett felsőoktatási intézményektől az 50% alatti intézményi részesedéssel működő gazdasági társaságok tevékenységének felülvizsgálatáról, működésük indokoltságáról és ered-

ményességéről, valamint az intézményi részesedés megszüntetéséről és ütemezéséről.

Nem valósult meg a minisztérium felügyelete alá tartozó szervezetek feladatellátásának javítására számszerűsíthető mutatószámokon alapuló kritériumok és középtávú célrendszer kidolgozása. A felsőoktatási ágazat középtávú stratégiáját sem készítették el. Nem intézkedtek az oktatási infrastruktúra-fejlesztési programok előkészítési folyamatának hiányosságai miatti felelősség megállapítására. Nem hasznosították az állami felsőoktatási intézmények kapacitáskihasználtságával kapcsolatos felmérés eredményeit, így nem tettek intézkedést a felsőoktatási infrastruktúra közép- és hosszútávon történő hasznosítására. Nem alakítottak ki a PPP projektek támogatásához kapcsolódó követelményrendszert. Nem került sor az oktatási infrastruktúrafejlesztési programok lebonyolításával kapcsolatos hiányosságok (kedvezőtlen feltételű szerződéskötés és kockázatmegosztás) miatti felelősség megállapítására. Nem dolgoztatták ki az állami felsőoktatási intézményekkel az azok gazdasági társaságai szakmai feladatellátásának és gazdaságossági eredményességének mérését biztosító mutatószámokat és értékelési rendszert.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az nem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

az emberi erőforrások miniszterének:

1. A BME belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése részben felelt meg az Áht.^{1-2,} az Ámr.^{1-2,} a Ber. és a Bkr. előírásainak. Azon belül a kontrollkörnyezet és a monitoring rendszer részben megfelelő, a kockázatkezelési rendszer és a kontrolltevékenység alkalmazása nem megfelelő, az információs és a kommunikációs rendszer megfelelő volt. Az egyetem pénzügyi gazdálkodása nem minden tekintetben volt szabályszerű, vagyongazdálkodása, vagyonelemeinek kimutatása több esetben nem felelt meg az Sztv. és az Áhsz. követelményeinek. Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegeiben az ellenőrzés során feltárt hibák összege meghaladta az új Áhsz.-ben meghatározott jelentős összeget. A 2010. évi mérleg számviteli előírásoknak megfelelő leltárral történő alátámasztásáról valótlannal nyilatkozatot adtak.

Javaslat:

Intézkedjen az Nftv. 73. § (3) bekezdés e) pontja által meghatározott munkáltatói jogkörében eljárva a belső kontrollrendszer kialakításával és működtetésével, valamint a pénzügyi és vagyongazdálkodással, vagyonkimutatással összefüggésben feltárt szabálytalanságok tekintetében a munkajogi felelősséggel kapcsolatos körülmények kivizsgálásáról, és a vizsgálat eredményének ismeretében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

2. A BME-nél a hallgatói díjfizetéseket és költségtérítéseket nem a Kincstárnál vezetett számlán kezelték, figyelmen kívül hagyva az Áht.¹ 18/C. § (5) és az Áht.² 79. § (1) bekezdésének erre vonatkozó előírásait.

Javaslat:

Intézkedjen – az Nftv. 73. § (3) bekezdés e) pontjában foglalt jogkörében – a kincstári körön kívüli számlavezetés miatti szabálytalan pénzkezeléshez kapcsolódóan a munkajogi felelősség kivizsgálásáról, és a vizsgálat eredményének ismeretében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora részére⁴:

1. A belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése részben felelt meg az irányadó jogszabályi előírásoknak:

a kontrollkörnyezet kialakítása részben volt megfelelő, mivel az egyetem az ellenőrzött időszakban nem teljes körűen rendelkezett a jogszabályokban kötelezően előírt belső szabályzatokkal, egyes belső szabályzatok tartalma hiányos volt, a szabályzatokat nem minden esetben aktualizálták a jogszabályi változásokkal összhangban; mindez nem biztosította az Ámr.¹ 145/D. §-ában, az Ámr.² 156. §-ában, továbbá a Bkr. 6. §-ában foglalt előírások érvényesülését;

a kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése nem volt megfelelő, mivel – az Ámr.¹ 145/C. §-a, az Ámr.² 157. §-a, és a Bkr. 7. §-a követelményeivel ellentétben – a kockázatkezelési szabályzatban általánosan határozták meg a kockázatkezelési rendszer kereteit, azok nem követték a szervezet sajátosságait; nem határozták meg a kockázatokkal kapcsolatos válaszlépéseket, a válaszingintézkedéseket nem építették be a folyamatokba, valamint nem történt meg teljes körűen a kockázatok dokumentált felmérése és értékelése;

a kontrolltevékenységek működtetése nem felelt meg az Ámr.¹ 145/A. és E. §-a, az Ámr.² 158. §-a és a Bkr. 8. §-a előírásainak, amely pénzügyi és vagyongazdálkodást érintő szabálytalanságokat eredményezett;

a monitoring rendszer részben volt megfelelő a belső ellenőrzés működtetésének hiányosságai miatt, mivel az nem volt összhangban a Ber. 5. § (3) és a 29. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a Bkr. 17. § (4) és 45. § (1)-(4) bekezdései előírásaival.

Javaslat:

Intézkedjen a jogszabályoknak megfelelő kontrollrendszer működtetése érdekében – az ellenőrzött időszak óta bekövetkezett esetleges jogszabályi változásokra figyelemmel – a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, továbbá a monitoring rendszer ellenőrzés által feltárt hiányosságainak megszüntetéséről.

---

⁴ Az Nftv. 2014. július 24-től hatályos módosítását követően a belső kontrollrendszer kialakításáért és működtetéséért, továbbá a pénzügyi és vagyongazdálkodásért felelős személynek.

2. A pénzügyi gazdálkodás területén nem volt szabályszerű a rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatának felhasználása, a működési és felhalmozási bevételek beszédése; a gazdálkodási jogkörök gyakorlása nem felelt meg az Ámr.₁ 135. §-a, az Ámr.₂ 76. §-a és az Ávr. 57. §-a előírásainak.

Egy esetben megsértették a Kbt.₁ 40. § (2) bekezdésében és 240. §-ában előírt egybeszámításra és közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó szabályait.

A nem rendszeres személyi juttatások esetében a 2011. évben többször előfordult, hogy a jutalom kifizetése során figyelmen kívül hagyták a Kjt. 77.§ (3) bekezdésében foglalt értékhatárt.

A BME-nél a hallgatói díjfizetéseket és költségtérítéseket nem a Kincstárnál vezetett számlán kezelték, figyelmen kívül hagyva az Áht.₁ 18/C. § (5) és az Áht.₂ 79. § (1) bekezdésének erre vonatkozó előírásait.

A térítési díjak, költségtérítések megállapítása során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásai. Az intézményi térítési díjakat, költségtérítéseket – az Áhsz. 8. § (19) bekezdésében, és a 9. sz. melléklet 12. pontjában foglalt ellenére – nem alapozták meg önköltségszámítással, ezáltal nem tartotta be a Feot. 126. § (1)-(2) és az Nftv. 82. § (3) bekezdése, továbbá 83. §-a előírásait. Ez magas szabályszerűségi kockázatot jelez az adott terület egészének működése szempontjából. A számviteli politikában nem az Áhsz. 8. § (5) bekezdés c) és e) pontja figyelembevételével határozták meg az értékcsökkenés és az általános (közvetett) kiadások megosztását az alap és vállalkozási tevékenység között. Az önköltségszámítási szabályzatban a közvetlen önköltség elszámolásához nem határoztak meg olyan mutatókat, amelyek biztosítják az Sztv. 51. §-a, (1) bekezdés c) pontja előírásainak érvényesítését.

Javaslat:

- a) Intézkedjen a gazdálkodási jogkörök szabályszerű gyakorlásának érvényesítéséről.
- b) Intézkedjen a térítési díjak és a költségtérítések önköltségszámítással történő megalapozásáról a hatályos jogszabályoknak megfelelően.
- c) Intézkedjen az értékcsökkenés és az általános kiadások alap- és vállalkozási tevékenység közötti szabályszerű megosztásáról, továbbá az önköltségszámítás jogszabályoknak megfelelő kialakításáról.
- d) Intézkedjen a hallgatói befizetések jogszabályi előírásoknak megfelelő kezeléséről.
- e) Intézkedjen az Nftv. 13. § (2) bekezdésében⁵ meghatározott munkáltatói jogkörében eljárva a közbeszerzési szabálytalansághoz, valamint a szabálytalan jutalomkifizetéshez kapcsolódóan a munkajogi felelősség kivizsgálásáról, és a vizsgálat eredményének ismeretében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

---

⁵ 2014. július 24-től az Nftv. 13/A. § (2) bekezdés e) pontja

- f) Kezdeményezzen a térítési díjak, költségtérítések megállapításának szabályszerűségére irányuló, soron kívüli ellenőrzést – a Bkr. 31. § (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel –, a terület működésében jelentkező magas szabályszerűségi kockázat miatt.
3. A vagyongazdálkodás és kimutatás szabályszerűségét érintő hiba volt, hogy az Áhsz. 37. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak ellenére a mérlegben kimutatott eszközök leltározását a 2010. évben nem végezték el. Az egyetem mérlegében szereplő egyes vagyonelemek kimutatása, besorolása és mérlegértékük megállapítása nem felelt meg az Sztv., illetve az Áhsz. előírásainak. Az ellenőrzés során feltárt hibák összege a 2009 - 2012. években meghaladta az új Áhsz. 1. § (1) bekezdésének 3) pontjában meghatározott jelentős összeget. A 2009-2012. évi mérlegekben – megsértve az Sztv. 15. § (3) bekezdésében, és a pénzügyi szabályzatban foglaltakat — az egyéb aktív pénzügyi elszámolások állománya olyan előlegeket tartalmazott, amelyekkel a kifizetést követő egy éven túl sem számoltak el.

Javaslat:

- a) Intézkedjen az ellenőrzés által a mérlegtételekkel kapcsolatban feltárt hiányosságok, besorolási és értékelési szabálytalanságok megszüntetéséről, a mérlegben kimutatott eszközök szabályszerű leltározásáról és a vagyongkimutatás hatályos jogszabályi előírásokkal összhangban történő elkészítéséről.
- b) Intézkedjen az el nem számolt előlegek rendezéséről és ezekhez kapcsolódóan az Nftv. 13. § (2) bekezdésében⁶ meghatározott munkáltatói jogkörében eljárva a munkajogi felelősség kivizsgálásáról, és a vizsgálat eredményének ismeretében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

---

⁶ 2014. július 24-től az Nftv. 13/A. § (2) bekezdés e) pontja

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A FELSŐOKTATÁSÉRT FELELŐS MINISZTERIUM FENNTARTÓI ÉS ÁGAZATI IRÁNYÍTÓI TEVÉKENYSÉGE

Az egyetem alapítói és fenntartói jogosultságait az ellenőrzött időszakban az EMMI, illetve annak jogelődjei (OKM, NEFMI) látták el.

A BME fenntartója 2010 májusáig az OKM, majd tárcaösszevonással a NEFMI, illetve 2012 májusától az EMMI volt.

Az ellenőrzött időszakban **a minisztérium fenntartói feladatait a jogszabályi előírásoknak megfelelően látta el.**

Alapítói jogosultságai keretében szabályszerűen adta ki az egyetem jogszabályi és szervezeti változásoknak megfelelően módosított alapító okiratát. Az alapító okirat változásai miatt az egyetem által elkészített SZFMR módosításokat a fenntartó egy kivétellel felülvizsgálta.

Egy esetben az SZFMR módosításának a fenntartó részére történő megküldéséről dokumentum nem állt rendelkezésre.

A minisztérium **egyéb fenntartói feladatait szabályosan látta el.**

A fenntartói irányítás keretében a minisztérium közreműködött a BME éves költségvetésének tervezésében, közölte az egyetem költségvetésének kereteit, a kiemelt előirányzatok főösszegeit. A minisztérium az intézmény éves költségvetési, illetve gazdálkodási beszámolóinak ellenőrzését az ellenőrzött időszakban elvégezte.

A fenntartó a jogszabályoknak megfelelően gyakorolta az egyetem felső vezetőinek kinevezésével, illetve megbízásával kapcsolatos jogosultságait. A minisztérium fenntartói hatáskörében felülvizsgálta a BME 2012-2016. évre szóló intézményfejlesztési tervét, azonban arra hivatalos észrevételt nem tett.

Az egyetem és az OKM a 2008-2010. évekre vonatkozóan a Feot. rendelkezéseivel összhangban kötötte meg a hároméves fenntartói megállapodást. A megállapodásban rögzítették a minisztérium által összeállított kritériumcsomagból választott teljesítménymutatókat, meghatározták az évente elvárt célértékeket. A fenntartói megállapodásban foglaltak időarányos teljesítését mind a BME, mind a fenntartó évente értékelte. Az értékelés szerint a BME összességében 96%-ra teljesítette a kitűzött teljesítménycélakat. Három mutató esetében történt kisebb mértékű elmaradás. Ezek a teljes hallgatói létszámon belül a mesterképzésben résztvevők aránya, a képzési időn túl tanulmányokat folytató hallgatók aránya, valamint a követelésállomány és az összes pénzforgalmi saját bevétel aránya mutatószámok voltak.

A minisztérium az **ágazati irányítási feladatait** az ellenőrzött időszakban nem látta el teljes körűen.

Elmaradt az oktatási ágazatra vonatkozóan az 1365/2011. (XI. 8.) Korm. határozatban a nemzetgazdasági miniszter irányításával és az ágazatért felelős miniszter részvételével előírt szervezeti és feladatellátási felülvizsgálati program kidolgozása.

A kormányhatározat a minisztérium számára a hatékony felsőoktatási feladatellátás érdekében közreműködési kötelezettséget írt elő a követelmények és feltételek (feladatmutatók, mennyiségi és minőségi teljesítménymutatók, létszám- és költségnormák) kialakításában, a felsőoktatási intézmény-struktúra, illetve az intézményi belső működés korszerűsítési javaslatainak megtételében. A minisztérium tájékoztatása szerint a 2012. február 20-ig határidős feladatot nem végezték el, mert nem rendelkeztek információval a kormányhatározat 1. pontjában megjelölt miniszteri munkabizottság működéséről, valamint az általa kidolgozott módszertani útmutatóról, amely a munkálatokhoz adott volna iránymutatást⁷.

A miniszter – a vonatkozó jogszabályokban⁸ foglaltak ellenére – nem készítette a felsőoktatás rendszere vonatkozásában a Kormány által elfogadott középtávú fejlesztési tervet.

A minisztérium az Oktatási Hivatallal a Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) biztonságos üzemeltetéséhez, az adatok védelméhez szükséges alapvető szervezeti, szabályozási kontrollokat a 2012. év végéig nem teljes körűen alakította ki. Így a minisztérium csak részben tett eleget a Feot. és az Nftv. előírásainak⁹. A 2007-ben használatba vett FIR feladata volt, hogy a felsőoktatásban részt vevők (hallgatók, oktatók, kutatók, tanárok) adatait kezelje. A FIR működését 2012-ig több probléma jellemezte. A rendszerbe bevitt alapadatok nem voltak ellenőrzöttek, a rendszerbe épített adatellenőrzés hibajelzései nem voltak kellően konkrétak, illetve a FIR a személyi többszöröződések nem szűrte megfelelően. 2012-ben megkezdték a rendszer hibáinak kijavítását.

2. AZ INTÉZMÉNY BELSŐ KONTROLLRENDSZERÉNEK KIÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDTETÉSE

A BME belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése részben felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Ezen belül a kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer részben megfelelő, a kockázatkezelés és a kontrolltevékenység alkalmazása nem megfelelő, az információs és kommunikációs rendszer megfelelő volt. Az ellenőrzött időszakban a belső kontrollrendszer kialakításában javulás volt tapasztalható. A rektor a 2009-2012. években évente értékelt a belső kontrollok kialakítását és működését, valamint erről nyilatkozatot tett a fenntartó felé, amely nem volt teljes körűen összhangban a kontrollrendszer tényleges működésével.

---

⁷ Az 1365/2011. (XI. 8.) Korm. határozat 1. pontjának felelősei az NGM miniszter, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár, valamint a KIM miniszter voltak.

⁸ Feot. 104. § (1) bekezdés b) pontja és az Nftv. 64. § (3) bekezdés a) pontja

⁹ Feot. 35. §, 103. § (1) bekezdés aa) pont, Nftv. 64. § (2) bekezdés aa) pont

Az intézmény kontrollkörnyezetének kialakítása részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak¹⁰.

A BME elkészítette az oktatási, kutatási, szervezeti, működési és gazdálkodási autonómiáját biztosító intézményi SZFMR-t. Az SZFMR tartalmazta a szervezet működési rendjét, a testületek, szervezeti egységek feladatait, a szervezet felépítését és szervezeti ábráját. A szervezeti egységek engedélyezett létszámadatait az SZFMR-ből hiányoztak, ami nem felelt meg a jogszabályokban¹¹ foglalt követelménynek.

Az egyetem szabályozta az oktatók tanításra fordítandó idejét, ennek, valamint a kutatásra és egyéb feladatra fordított munkaidő megosztását. A szabályozás megfelelt a Feot. és az Nftv. előírásainak.

Az intézmény az ellenőrzött időszakban nem rendelkezett valamennyi, jogszabályban előírt belső szabállyal.

A 2010-2012. években nem szabályozták a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítását, a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, továbbá a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjét¹².

Az intézmény 2011 novemberéig nem rendelkezett önköltség-számítási szabállyal¹³.

A 2009-2010. évben nem készítették el az eszközök és források értékelési szabályzatát¹⁴.

Az egyetem vezetője az egyetem belső szabályozásait több esetben nem aktualizálta a jogszabályi változásoknak megfelelően, így azok nem minden tekintetben voltak összhangban a hatályos jogszabályokkal¹⁵.

A számviteli politikát 2006-2011 között, a számlarendet 2005-2011 között, a leltározási és leltárkészítési szabályzatot, továbbá a pénzkezelés rendjét 2004-2011 között, a gazdálkodási szabályzatot 2004-2012 között, az ellenőrzési nyomvonalat 2006-2012 között, a közbeszerzési és az informatikai biztonsági szabályzatot 2009-2012 között, a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítást 2010-2012 között nem aktualizálták.

A belső szabályzatok egy része nem teljes körűen felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

---

¹⁰ Ámr.₁ 145/D. §, Ámr.₂ 156. §, Bkr. 6. §

¹¹ Ámr.₁ 13/A. § (3) bekezdés e) pontja, Ámr.₂ 20. § (2) bekezdés e) pontja, Ávr. 13. § (1) bekezdés e) pontja

¹² Ámr.₂ 20. § (3) bekezdés b), i) pontok, Ávr. 13. § (2) bekezdés b), h) pontok

¹³ Áhsz. 8. § (4) bekezdés c) pont

¹⁴ Sztv. 14. § (5) bekezdés b) pont, Áhsz. 8. § (4) bekezdés b) pont

¹⁵ Áht.₁₋₂, Sztv., Ámr.₁₋₂, Áhsz., Ávr

Az egyetem gazdasági szervezetének ügyrendje nem szabályozta a helyettesítés rendjét és a gazdasági szervezet belső és külső kapcsolattartásának szabályait¹⁶.

Az eszközök és források értékelési szabályzatában a 2011-2012. években nem határozták meg a jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) értékelésének elveit¹⁷.

Az egyetem a 2009-2010. évekre kialakította az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges teljesítménykövetelményeket. Ezeket az OKM-mel kötött, 2008-2010. évekre vonatkozó hároméves fenntartói megállapodás tartalmazta. Öt tevékenységi területen (oktatás, kutatás, gazdálkodás, irányítás-szervezeti hatékonyság, nemzetközi-regionális együttműködés) összesen 15 mutatót határoztak meg. A követelmények teljesítéséről, a mutatók alakulásáról beszámoltak a fenntartónak.

A BME vezetője **nem megfelelő kockázatkezelési rendszert alakított ki és működtetett.**

A kockázatkezelési rendszer kereteit a BME a Kockázatkezelési eljárásrendről szóló szabályzatában rögzítette. A szabályzatban teljesen általánosan határozták meg a kockázatkezelési rendszer kereteit és a leggyakrabban előforduló kockázatokat, azok nem követték a szervezet sajátosságait. A szabályzat konkrét eljárási szabályokat nem rögzített, nem adott pontos iránymutatást az érintettek feladataira és hatáskörére vonatkozóan. Emiatt a kockázatkezelés nem biztosította a jogszabályokban előírt feladatok ellátását¹⁸.

A BME nem határozta meg a kockázati tűrőképességét és azt az értéknagyságot, amely felett be kell avatkozni a folyamatokba. Nem határozták meg a kockázatokkal kapcsolatos válaszlépéseket, a hozott intézkedések hatásának, hatékonyságának és gazdaságosságának felülvizsgálati módszerét. A válaszlépéseket nem építették be a folyamatokba¹⁹.

Az egyetemenél nem történt meg teljes körűen a kockázatok dokumentált felmérése, értékelése²⁰.

A Gépészmérnöki Kar esetében a kockázatfelmérést az ISO minősítéssel kapcsolatban elvégezték.

Az intézmény vezetője a **kontrolltevékenységgel** kapcsolatos szabályozási kereteket megfelelően kialakította, azonban a **kontrolltevékenységek al-**

---

¹⁶ Ámr.₂ 20. § (7) bekezdés, Ávr. 13. § (5) bekezdés

¹⁷ Áhsz. 8. § (17) bekezdés a) pont

¹⁸ Ámr.₁ 145/C. § (2)-(3) bekezdés, Ámr.₂ 157. § (2)-(3) bekezdés, Bkr. 7. § (2) bekezdés

¹⁹ Ámr.₁ 145/A. § (3) bekezdés, 145/C. § (3) bekezdés, Ámr.₂ 155. § (3) bekezdés, 157. § (3) bekezdés, Bkr. 5. § (1) bekezdés, 7. § (2) bekezdés

²⁰ Ámr.₁ 145/C. § (2) bekezdés, Ámr.₂ 157. § (2) bekezdés, Bkr. 7. § (2) bekezdés

kalmazása nem volt megfelelő²¹. Ezek a folyamatba épített, illetve a vezetői ellenőrzés nem megfelelő működésére voltak visszavezethetőek.

A BME szabályozta a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés és utalványozás rendjét, így a pénzügyi és vagyongazdálkodási folyamatok folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzése szabályait.

A kontrollok működtetésében a rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználása, a működési és felhalmozási bevételek beszédése során, továbbá a mérlegtételek besorolásánál és értékelésénél tapasztaltunk hiányosságokat.

Az egyetem vezetője az intézmény **információs és kommunikációs rendszerét a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakította ki**²².

Az SZFMR, az informatikai szabályzat, az informatikai biztonsági szabályzat és a Minőségirányítási kézikönyv együttesen tartalmazzák az információáramlás kereteit. A BME információs rendszere biztosította, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuthassanak az illetékes szervezeti egységekhez, illetve személyekhez.

Az illetékes személyekhez hozzáférési jogosultságok biztosításával, elektronikus levelezőrendszer, továbbá az EGR (MGR) alkalmazásával juttatták el a szükséges információkat. Az érvényben lévő egyetemi szabályzatok, rendelkezések az egyetem internetes honlapján is elérhetőek voltak az arra jogosultak számára.

Kiseb hiányosság volt, hogy az intézmény nem aktualizálta az informatikai biztonsági szabályzatát.

A szabályzat 2008. november 1-jén lépett hatályba, és előírta a háromévente történő felülvizsgálatot. Ez az ellenőrzött időszakban nem történt meg.

Az intézmény **nyomonkövetési (monitoring) rendszere** a 2010-2012. években a belső ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt **részben volt megfelelő**²³.

A BME az oktatási, illetve gazdálkodási tevékenységére vonatkozóan egyaránt kialakította a monitoring rendszerét. Az oktatási feladatok monitorozása a NEPTUN tanulmányi hallgatói információs rendszerrel, a gazdálkodási feladatok monitorozása az EGR (MGR), valamint a Nexon rendszerrel történt. A monitoring tevékenység alapvetően éves, féléves, illetve eseti beszámolások rendszerével, a belső ellenőrzés, illetve a Rektori Kabinet, Költségvetési és Controlling Csoport (2011. március 31-ét megelőzően Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság, Controlling Csoport) működtetésével valósult meg.

---

²¹ Ámr.₁ 145/A. §, 145/E. § (1) bekezdés, Ámr.₂ 158. § (1) bekezdés, Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdés

²² Ámr.₁ 145/F. §, Ámr.₂ 159. §, Bkr. 9. §

²³ Ámr.₂ 160. §, Bkr. 10. §

Az egyetemen működő kontrolling rendszer a karok rendelkezésére bocsátotta azon mutatókat, amelyek segítségével a célkitűzéseik monitorozását elvégezhetik. Az egyetemi vezetés számára az intézményfejlesztési tervben foglaltak, a költségvetés és a kiemelt programok teljesülésének mérésére kontrolling jelentések (fél-éves, éves, eseti) készültek.

Az intézmény **belső ellenőrzése** nem minden tekintetben működött megfelelően.

A BME 2009 és 2012 között rendelkezett Belső Ellenőrzési Kézikönyvvel, amelyet azonban nem aktualizáltak a jogszabályi előírásoknak megfelelően²⁴.

Az egyetem belső ellenőrzése az ellenőrzött időszakban 122 db gazdálkodással kapcsolatos belső ellenőrzést végzett, melyből 101 ellenőrzésnél tettek intézkedési javaslatot. Az ellenőrzött szervezeti egységek a vonatkozó jogszabályi rendelkezések²⁵ ellenére 25 ellenőrzéshez kapcsolódóan nem készítettek intézkedési tervet. További 12 ellenőrzés javaslataira a jogszabályban foglalt határidőn túl készült intézkedési terv²⁶. Az elkészült intézkedési tervek az esetek többségében²⁷ nem voltak megfelelőek, mert nem tartalmazták a határidő, illetve a felelősök megjelölését²⁸. A belső ellenőrzés az intézkedési terveket a 2009. és a 2012. évben egyáltalán nem véleményezte, a 2010-2011. években 29 db intézkedési tervből dokumentáltan csupán 4 esetben történt véleményezés, amely nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak²⁹. A belső ellenőrzések megállapításai intézkedési terv, illetve azok végrehajtása hiányában nem minden esetben hasznosultak.

A belső ellenőrzési jelentések mindösszesen 272 db javaslatot tartalmaztak. A jelentésekben megfogalmazott javaslatok közül 100 db érintette a szabályozást és 172 db javaslat a gazdálkodási gyakorlatot. A javaslatok közül 171 db javaslat hasznosult, 50 db javaslat részben hasznosult, és 51 db javaslat egyáltalán nem hasznosult. A nem hasznosult javaslatok fele a szabályozási környezetet és fele a gazdálkodási gyakorlatot érintette. A nem hasznosult javaslatok jellemzően a leltározással, a szabályzatok aktualizálásával, a nyilvántartási szabálytalanságokkal és a belső kontrollrendszer szabályozási és gyakorlati hiányosságaival voltak összefüggésben.

A BME belső ellenőrzése a 2010-2012. évekre vonatkozóan nyilvántartásokban rögzítette a lefolytatott belső ellenőrzéseket, a 2009. év vonatkozásában nem állt rendelkezésre a nyilvántartás³⁰.

---

²⁴ Ber. 5. § (3) bekezdés, Bkr. 17. § (4) bekezdés

²⁵ Ber. 29. § (1) bekezdés, Bkr. 45. § (1) bekezdés

²⁶ Ber. 29. § (1) bekezdés, Bkr. 45. § (3) bekezdés

²⁷ 76 db intézkedési tervből 43 db

²⁸ Ber. 29. § (1) bekezdés, Bkr. 45. § (2) bekezdés

²⁹ Ber. 29. § (2) bekezdés, Bkr. 45. § (4) bekezdés

³⁰ Ber. 12. § f), n) pontok, 32. § (1)-(2) bekezdések, Bkr. 22. § (2) bekezdés b) pont, 50. § (1)-(2) bekezdések

A belső ellenőrzés nyilvántartást vezetett az egyetemet érintő **külső ellenőrzésekről**, azok intézkedési terveiről és az intézkedések megvalósulásáról³¹. Az ellenőrzött 2009-2012. években a fenntartó két ellenőrzést végzett az egyetem gazdálkodását érintően. A 2011-ben zárult ellenőrzés a gazdasági társaságokban való részesedésekre vonatkozott, a 2012-ben lefolytatott vizsgálat a BME működésének szabályszerűségére terjedt ki. A fenntartó által tett javaslatokra az egyetem intézkedési tervet készített, amelyet végrehajtott. Így a külső ellenőrzések hasznosultak, hozzájárultak az intézmény szabályszerű működéséhez.

A BME részt vett az ÁSZ „Korrupciós kockázatok feltérképezése - integritás alapú közigazgatási kultúra terjesztése” című projekt felmérésében, a kérdőívet a 2011. és 2012. években kitöltötte³². Az integritás kontrollok szabályozásában és működésében az ellenőrzött időszak folyamán nem történt lényeges változás, minden évben hasonló hiányosságokat tapasztaltunk.

A BME az integritás kontrollokra vonatkozóan 15 területből kilenc területet szabályozott. Hiányosság volt, hogy a BME nem végzett rendszeresen korrupciós kockázatelemzést, és a szakemberek kiválasztásához nem alkalmaztak standardizált módszereket, valamint hogy nem határoztak meg követendő eljárásokat az összeférhetlenség kialakulása esetére. Továbbá nem szabályozták az ajándékok, meghívások elfogadásának, valamint a közérdekű bejelentéseknek az eljárásrendjét.

Az integritás kontrollokat 10 területből nyolc területnél működtették. Nem végeztek korrupciós kockázatelemzéseket, és az új munkatársak felvétele nem minden esetben történt álláspályázat kiírásával.

3. AZ INTÉZMÉNY PÉNZÜGYI GAZDÁLKODÁSA

A BME **pénzügyi gazdálkodása** nem minden tekintetben volt szabályszerű.

3.1. A kiadási és bevételi előirányzatok alakulása és a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló tényezők

A BME költségvetési kiadásainak és bevételeinek részletes adatait az 1. számú melléklet tartalmazza.

Az intézmény **eredeti kiadási előirányzata** 2012-ben a 2009. évhez képest 2,8%-kal volt alacsonyabb (794,5 M Ft). A **saját bevétel eredeti előirányzata** az ellenőrzött időszakban 13 063,6 M Ft-ról 14 257,8 M Ft-ra, 9,1%-kal nőtt, míg a **támogatások eredeti előirányzata** 15 395,8 M Ft-ról 13 407,1 M Ft-ra, 12,9%-kal csökkent.

Az egyetem **előirányzatait** országgyűlési, Kormány és irányító szervi hatáskörben is **módosították**, de a módosítások döntő hányada intézményi hatáskörben történt.

³¹ Ber. 29/A. § (1)-(2) bekezdés, Bkr. 22. § (2) bekezdés b) pont

³² "Korrupciós kockázatok feltérképezése - integritás alapú közigazgatási kultúra terjesztése" (kiemelt projekt) Projekt szám: ÁROP-1.2.4-09-2009-0002

Az államháztartás egyensúlyának megőrzése érdekében országgyűlési hatáskörben az intézménytől a 2011. évben 1561,3 M Ft összeget vontak el a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetésének módosításáról szóló 2011. évi CXIV. törvény 7. §-a alapján.

Kormányzati hatáskörben mind a négy évben módosították az intézmény előirányzatait. A módosítások a zárolásokkal, a Prémium Évek Programmal, a bérkompenzációval és a keresetkiegészítésekkel voltak összefüggésben.

Irányító szervi hatáskörben az előirányzat-módosítások elsősorban a PPP konstrukcióban épült ingatlanok és az OTKA támogatásai miatt történtek.

Intézményi hatáskörben az előirányzat-módosításokat a saját bevételek túlteljesülései és az előirányzat-maradványok indokolták.

A BME éves előirányzat-módosításait az alábbi táblázat mutatja be:

(M Ft)

Megnevezés	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
Országgyűlési hatáskör	0	0	-1561,3	0
Kormányzati hatáskör	-32,3	51,1	102,0	-259,5
Fejezeti hatáskör	699,4	816,2	1274,1	3427,5
Intézményi hatáskör	4 200,4	14 163,4	18 414,2	15 162,9
Összesen	4 867,5	15 030,7	18 229,0	18 330,9

A BME részére a költségvetési törvényekben biztosított eredeti kiadási előirányzat 2009-ben 17,1%-kal, 2010-ben 53,1%-kal, 2011-ben 63,9%-kal, míg 2012-ben 66,3%-kal emelkedett. A növekedést a dologi kiadások, a személyi juttatások, a felújítások, valamint az intézményi beruházási előirányzatok módosításai okozták.

A saját bevételek eredeti előirányzatait jelentősen módosították az ellenőrzött időszak minden évében (a 2010-2012. években több mint kétszeresére növelték), elsősorban az előirányzat-maradványok és a többletbevételek előirányzatosítása miatt. A költségvetési támogatások előirányzatait a fenntartó a 2009-2010. és a 2012. években a kiadások növekedésével összefüggésben 4,3-8,7%-kal megemelte, míg a 2011. évben a zárolások miatt 1,2%-kal csökkentette.

A teljesített kiadások 2009. évi 30 640,0 M Ft-os összege 2012-re 16,5%-kal (5045,0 M Ft-tal) nőtt. A teljesített kiadások minden ellenőrzött évben elmaradtak a módosított előirányzattól (2009-ben 8,1%-kal, 2010-ben 28,1%-kal, 2011-ben 25,5%-kal, 2012-ben 22,4%-kal). Az elmaradások jelentősek voltak a dologi kiadásoknál, a személyi juttatásoknál, az intézményi beruházásoknál és a felújításoknál.

A teljesített saját bevételek a 2009. és 2012. év között 20,1%-kal (2984,1 M Ft-tal) növekedtek. A teljesítés csak a 2012. évben maradt el lényegesen (8,1%-kal) a módosított előirányzattól. Az alulteljesítés a felhalmozási bevételeknél és a felhalmozási célú pénzeszközátvételnél történt.

A BME teljesített kiadásait 2009-ben 52,4%-ban, 2010-ben 50,1%-ban, 2011-ben 44,9%-ban, míg 2012-ben 40,8%-ban a költségvetési támogatás finanszírozta.

A bevételek és kiadások teljesítési adatainak részletezését a 2. számú melléklet tartalmazza.

Az év végén kimutatott összes **előirányzat-maradvány** a 2009. évben 11 934,6 M Ft, a 2010. évben 11 861,1 M Ft, a 2011. évben 11 006,6 M Ft, illetve a 2012. évben 6701,5 M Ft volt. Az előirányzat-maradványok összege a központi költségvetést megillető, elvonandó előirányzat részösszeget egyik évben sem tartalmazott.

A bevételi lemaradás mértéke a 2009. évben -114,0 M Ft, a 2010. évben 225,1 M Ft, a 2011. évben 95,9 M Ft, illetve a 2012. évben -1575,2 M Ft volt.

A BME kiadási megtakarítása a 2009-2012. években rendre 2289,4 M Ft, 11 536,3 M Ft, 10 808,7 M Ft, illetve 8167,8 M Ft volt, amely a kiadási előirányzat teljesítések 8,8%-át, 40,4%-át, 35,0%-át, illetve 25,1%-át tette ki.

Előző évekből származó előirányzat-maradványt kizárólag a 2009. évi beszámolóban mutattak ki, 9689,5 M Ft értékben.

Az ellenőrzött időszakban a BME a 2009. évben 69,7 M Ft-ot, a 2010. évben 99,7 M Ft-ot, a 2011. évben 101,9 M Ft-ot, a 2012. évben 108,9 M Ft-ot használt fel vállalkozási maradványából alaptevékenység ellátására, amely a felhasználható előirányzat-maradvány növekedését eredményezte.

Az egyetem hallgatói létszáma az ellenőrzött időszakban 23 220 főről 24 227 főre, 4,3%-kal nőtt a felsőoktatás átlagos (-8,6%) létszámváltozásával szemben. A felvehető maximális hallgatói létszám 30 415 fő volt az alapító okirat szerint, az egyetem a rendelkezésre álló férőhely-kapacitás 79,7%-át tudta kihasználni 2012-ben. Az intézménynél foglalkoztatottak létszáma 2009. és 2012. évek között kismértékben, 2722 főről 2745 főre nőtt.

Az intézmény **pénzügyi egyensúlya** a 2009-2012. években **biztosított volt**. A BME likviditási hitelt és támogatási kölcsönt nem vett fel, a likviditás biztosítása érdekében a finanszírozási tervtől eltérő, előrehozott támogatást nem igényelt. Kincstári biztost az intézményhez nem rendeltek ki.

A stabil pénzügyi pozíciót mutatja, hogy az egyetem **eladósodási mutatója**³³ a 2009. évi 7,8%-ról a 2012. évben 4,6%-ra javult. Szintén pozitívan változott a 2009. évhez viszonyítva a 2012. évben az intézmény **likviditási**³⁴ és **pénzeszköz likviditási**³⁵ mutatója. A likviditási mutató valamennyi ellenőrzött évben

³³ Az eladósodási mutató a hosszú és rövid lejáratú fizetési kötelezettségek összes forráson belüli arányát mutatja.

³⁴ A likviditási mutató mutatja, hogy a rövid lejáratú fizetési kötelezettségek kiegyenlítéséhez a forgóeszközök milyen arányban nyújtanak fedezetet.

³⁵ A pénzeszköz-likviditási mutató kifejezi, hogy a pénzeszközök év végi állománya milyen arányban nyújt fedezetet a rövid lejáratú fizetési kötelezettségekre.

meghaladta az 1-es értéket³⁶, így a forgóeszközök év végi állománya fedezetet nyújtott a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítéséhez.

A stabil pénzügyi pozíció mellett a Kormány az 1193/2010. (IX. 14.) számú határozatával költségvetési főfelügyelőt rendelt ki az intézményhez 2010. szeptember 15-től egy évre. A főfelügyelő kirendelését a 2011. évben és a 2012. évben meghosszabbították.

A költségvetési főfelügyelő figyelemmel kísérte az egyetem pénzügyi-gazdasági (költségvetési, finanszírozási, likviditási) helyzetét, véleményezte a 10 M Ft értékhatár feletti kötelezettségvállalásait (a bérkifizetés kivételével), a gazdálkodást érintő új belső szabályzatokat. A főfelügyelő bevonásával módosították a létesítményprogramhoz kapcsolódó beruházási és felújítási terveket, a tervezett tételek egy részét törölték, átütemezték. A főfelügyelő javaslatára a 2012. évre vonatkozóan 1,0 Mrd Ft összegben halasztottak el beruházásokat. A főfelügyelői jelentések szerint a 2009-2012. években az intézmény gazdálkodása kiegyensúlyozott, pénzügyi helyzete stabil volt.

Az egyetem pénzügyi helyzetét a CLF módszer segítségével is elemeztük (3. számú melléklet). A BME pénzügyi pozícióját, működési jövedelmét, felhalmozási költségvetési egyenlegét, nettó működési jövedelmét az alábbi táblázat szemlélteti M Ft-ban:

Megnevezés	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
Folyó bevételek	28 816,4	28 332,6	31 674,2	30 264,5
Folyó kiadások	27 331,9	27 637,2	29 389,8	30 004,5
Működési jövedelem	1484,5	695,4	2284,4	260,0
Felhalmozási bevételek	2078,4	2878,6	2610,7	2016,6
Felhalmozási kiadások	3238,4	3453,4	5356,4	5571,5
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-1160,0	-574,8	-2745,7	-3554,9
Folyó és felhalmozási bevételek összesen	30 894,8	31 211,2	34 284,9	32 281,2
Folyó és felhalmozási kiadások összesen	30 570,3	31 090,7	34 746,2	35 576,1
Finanszírozási műveletek nélküli pozíció	324,5	120,5	-461,3	-3294,9
Finanszírozási műveletek egyenlege	-2301,9	1206,5	-725,3	3164,4
Tárgyévi pénzügyi pozíció (pénzeszköz változás)	-1977,4	1327,0	-1186,6	-130,5
Hiteltörlesztés	0	0	0	0
Nettó működési jövedelem	1484,5	695,4	2284,4	260,0

³⁶ 2009-ben 5,7, 2010-ben 10,4, 2011-ben 8,2, 2012-ben 7,3 volt a mutató értéke.

A stabil pénzügyi helyzet mellett a BME **pénzügyi pozíciója az ellenőrzött időszakban romlott**, mert az egyetem 2009. évi 2942,4 M Ft idegen pénzeszközök nélküli nyitó pénzállománya a 2012. év végére 975,0 M Ft-ra, 1967,4 M Ft-tal (66,9%-kal) csökkent. Ennek okai a költségvetési támogatások csökkenése, a saját bevételek 2012. évi elmaradása, továbbá a végrehajtott beruházások és felújítások voltak. Az utóbbiak miatt ugyanakkor a BME vagyónállománya jelentősen gyarapodott, 22,6%-kal emelkedett.

A folyó bevételek változását az intézményi működési bevételek, a hazai pályázatokból származó és a nemzetközi szervezetektől átvett támogatások növekedése eredményezte. A folyó bevételek teljesítéséhez jelentősen hozzájárultak az egyetem elsődlegesen befektetési tevékenységéből származó kamat és hozam bevételei is. A folyó kiadások növekedését elsősorban a dologi kiadások, ezen belül a PPP bérleti szolgáltatás díj emelkedése okozta³⁷. A BME folyó bevételei minden évben meghaladták a folyó kiadásokat, így a 2009-2012. években összesen 4724,3 M Ft működési többletjövedelem keletkezett.

A felhalmozási bevételek 2010. évi növekedését ingatlanértékesítés és felhalmozási célú támogatásbővülés eredményezte. A 2012. évben a bevételkiesés az államháztartáson kívüli felhalmozási célú pénzeszköz-átvételeknél jelentkezett, ami jogszabály változás következménye³⁸. A felhalmozási kiadások minden évben növekedtek, amelyek beruházásokkal (a CH épület korszerűsítése, a V1 tanulmány épületének felújítása, a BME Sportközpont beruházása, energetikai rekonstrukciós projektek) voltak összefüggésben. A felhalmozási költségvetés egyenlege a 2009-2012. években összesen 8035,4 M Ft hiányt mutatott, mert a felhalmozási kiadások valamennyi vizsgált évben meghaladták a felhalmozási bevételeket. Az évenkénti hiányt a felhalmozási bevételek és a felhalmozási kiadások teljesítése közötti ütemkülönbség okozta. A finanszírozási igényt a 2009. évben a folyó bevételek többletéből, a 2010. és a 2012. évek között az előző évi előirányzat-maradvány igénybevételéből³⁹ fedezték.

A BME finanszírozási műveletek nélküli pozíciója a teljes időszakra vetítve 3311,2 M Ft-tal romlott, amely a felhalmozási költségvetés negatív egyenlegének a következménye. A finanszírozási műveletek egyenlege elsősorban az egyetem állampapír portfóliójában végrehajtott tranzakciókkal összefüggésben változott. A 2009. és 2011. évi negatív egyenleg az értékpapír-vásárlások, míg a 2010. és 2012. évi pozitív egyenleg az értékpapír-beváltások, -értékesítések következménye.

---

³⁷ Az ellenőrzött időszakban a PPP kiadások mértéke 570,3 M Ft, 775,4 M Ft, 1678,4 M Ft és 1767,9 M Ft volt. A PPP kiadások aránya a dologi kiadásokon belül a 2009-2012. években a dologi kiadások 6,8%-át, 8,5%-át, 16,7%-át, illetve 16,8%-át tette ki.

³⁸ A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 2012. évi hatályba lépése következtében a megállapodás alapján rendelkezésre álló szakképzési források megszűntek.

³⁹ A felhalmozási célú előirányzat-maradvány igénybevétele 2010-ben 2204,4 M Ft, 2011-ben 3762,9 M Ft, 2012-ben 3554,3 M Ft volt.

Az ellenőrzött időszakban az egyetemet 2865,3 M Ft összegű zárolás, valamint 23 661,0 M Ft összegű maradványtartási kötelezettség érintette, amely a feladatellátást nem veszélyeztette.

Az egyetemet a 2009. évben 348,7 M Ft, a 2010. évben 230,2 M Ft, a 2011. évben 1561,3 M Ft, a 2012. évben 725,2 M Ft összegű előirányzat-zárolás érintette, melyet teljes egészében elvontak. A maradványtartási kötelezettség a 2009. és 2011. év gazdálkodását érintette. Az elrendelt kötelezettséget a 2009. évben nem oldották fel, míg a 2011. évben erre december 23-án került sor.

A zárolások és elvonások miatt az intézmény takarékosági intézkedéseket hozott.

A 2012. évben az elrendelt zárolás miatt csökkentették a személyi, a dologi és a felhalmozási kiadásokat.

3.2. A bevételi és kiadási előirányzatok megállapítása, módosítása, az előirányzat-maradványok kezelése

A BME a kiadási és bevételi előirányzatok tervezése során a jogszabályokban és a fenntartó által kiadott tervezési irányelvekben foglaltak szerint járt el.

Az éves költségvetés tartalmával és tervezésével kapcsolatos általános feladatokat a gazdálkodási szabályzatban, illetve a FEUVE szabályzatában határozták meg.

A BME a fenntartó által a tervezéshez kért adatszolgáltatásokat az ellenőrzött években határidőre teljesítette, a költségvetési javaslatot mellékszámításokkal alapozta meg. A fenntartó által véglegezett kincstári költségvetés és az intézményi elemi költségvetés kiemelt előirányzati szintű egyezősége 2009-2012 között biztosított volt.

Az **előirányzat-módosítások** során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez szabályszerűségi kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából. Az ellenőrzött időszakban a módosított bevételi és kiadási előirányzatokból nem vezették át a zárolt bevételi és kiadási előirányzatok közé azokat, amelyek folyósítását, felhasználását jogszabály, illetve fenntartói döntés korlátozta. Az intézmény számlarendjében zárolt előirányzat főkönyvi számla nem szerepelt, a zárolt előirányzatok főkönyvi elkülönítése nem valósult meg. A főkönyvi könyvelésben a zárolásokat év végén az elvonással egyidejűleg szerepeltették. Ez a gyakorlat nem felelt meg az Áhsz. rendelkezéseinek⁴⁰.

Az **előirányzat-maradvány** kimutatása és felhasználása szabályszerűen történt.

A beszámolóban kimutatott kiadási megtakarítások, bevételi lemaradások és előirányzat-maradványok értékei – a 2011. év kivételével – megegyeztek a 42.

---

⁴⁰Áhsz. 9. sz. melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírásának 9/f) pontja

úrlapon és a kapcsolódó főkönyvi számlákon bemutatott adatokkal. Kisebb hibaként értékelhető, hogy a 2011. évi főkönyvi kivonaton rögzített előirányzat-maradvány számla egyenlege nem egyezett meg a mérleg előirányzat-maradványt tartalmazó sorával. Az eltérést egy rendező könyvelési tétel feladásának elmulasztása okozta.

A BME az ellenőrzött időszakban a felhasználható előirányzat-maradvány összegét teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt maradványként mutatta ki. A kötelezettségvállalást az ellenőrzött dokumentumok alátámasztották.

3.3. A kiadási előirányzatok felhasználása

A kiadási előirányzatok felhasználása **nem minden tekintetben felelt meg a vonatkozó jogszabályok és belső szabályozások előírásainak.**

A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználása **nem volt szabályszerű.**

Az ellenőrzött években a rendszeres személyi juttatások számfejtését több esetben nem támasztották alá munkaidő elszámolással (jelenléti ívvel vagy egyéb, a teljesített munkaidőre vonatkozó nyilvántartással), ami nem felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak⁴¹. Ez magában hordozza a teljesítés nélküli kifizetés kockázatát.

A munkáltatói jogok gyakorlása szabályszerűen történt, a kinevezéseket és azok módosításait, az illetmények, pótlékok, juttatások, jutalmak meghatározását az arra jogosultak végezték. Az oktatók, kutatók, tanárok és egyéb alkalmazottak besorolása és az illetmények megállapítása szabályos volt. A foglalkoztatott dolgozó végzettségét alátámasztó dokumentumok rendelkezésre álltak. A kinevezések és kinevezés-módosítások (kötelezettségvállalások) okmányain szerepelt a pénzügyi fedezet rendelkezésre állását igazoló ellenjegyzés.

A munkaköri leírásokban rögzített feladatok meghatározása megfelelő volt, biztosította a számonkérhetőséget. A pedagógusok és oktatók óraterhelését, a hetente minimálisan megtartandó órák számát a munkaköri leírásokban a jogszabályokkal összhangban rögzítették.

A nem rendszeres személyi juttatások esetében a 2011. évben többször előfordult, hogy a jutalom kifizetése során figyelmen kívül hagyták a Kjt. 77. § (3) bekezdésébe foglalt értékhatárt⁴². A szabálytalanul kifizetett jutalom összege 5,6 M Ft volt.

A megbízási díjak elszámolása során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez szabályszerűségi kockázatot jelent az ellenőrzött terület működése szempontjából. A 2010-2011.

⁴¹ Mtv.₁ 140/A. § (1) és (3) bekezdése, Mtv.₂ 134. § (1)-(3) bekezdése, Ámr.₁ 135. § (1) bekezdése, Ámr.₂ 76. § (1) bekezdése, Ávr. 57. § (1) bekezdése

⁴² A jutalom összege nem haladhatja meg a kifizetés esedékessége időpontjában a közalkalmazott kinevezés szerinti havi illetménye tizenkétszeresének harminc százalékát.

években előfordult, hogy a megbízási szerződésekben az ellátandó feladatokat, a teljesítés módját nem határozták meg egyértelműen, ezért annak számonkérése nem volt megvalósítható⁴³.

Egyik esetben az elvégzendő feladat „*publikációs feltételek biztosítása*” volt, a konkrét feladatot (szövegszerkesztés, gépelés stb.) a szerződés nem tartalmazta. Egy másik esetben a megbízást képzésszervezési feladatok elvégzésére adták, a teljesítést nem követelték meg dokumentáltan.

A megbízási díjak elszámolásához kapcsolódóan a kötelezettségvállalás dokumentuma rendelkezésre állt, a kötelezettségvállalás ellenjegyzése minden esetben megtörtént. A szerződésekben rögzítették a teljesítés igazolójának személyét. A szakmai teljesítésigazolásokat az arra jogosultak végezték el. A megbízási díjak számfejtése az Sza tv., és a Tbj. vonatkozó előírásainak megfelelően valósult meg.

A **dologi kiadások** előírásainak **felhasználása** összességében **szabályszerű volt**. Egyedi hibaként tártuk fel 2011-ben, hogy nem történt meg a pénzügyi ellenjegyzés⁴⁴, illetve nem az előírásoknak megfelelően végezték el a szakmai teljesítésigazolást⁴⁵. A 2009. évben egy esetben a Kbt.₁ egybeszámítási és közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó szabályait megsértve, közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történt meg a kifizetés⁴⁶. A vonatkozó, 7,9-7,9 M Ft nettó értékű szerződéseket az egyik tanszékvezető írta alá. Az ÁSZ a közbeszerzési szabályok megsértése miatt, a Kbt.₁-ben rögzített jogvesztő határidőre tekintettel nem élt jelzéssel a Közbeszerzési Döntőbizottság felé.

A dologi kiadások előírásainak felhasználása során a kötelezettségvállalások szabályszerűen történtek. A gazdálkodási jogkörökre vonatkozó összeférhetlenségi előírásoknak eleget tettek. A gazdasági eseményeket alátámasztó dokumentumok, a kiadási utalványrendeletek, számlák, vállalkozási, illetve megbízási szerződések rendelkezésre álltak. A pénzügyi kifizetéseket a szerződésekben meghatározott, illetve megrendeléseknek megfelelő összegek szerint teljesítették.

A **felhalmozási kiadások** előírásainak felhasználása során **betartották a vonatkozó jogszabályokban és belső szabályozásokban előírtakat**. Egyedi hiba volt 2010-ben, hogy nem állt rendelkezésre a teljesítést igazoló személy kijelölését alátámasztó dokumentum⁴⁷.

A szerződéseket és azok ellenjegyzését az egyetem belső szabályzatában meghatározott, jogosult személyek írták alá. Az érvényesítés és az utalványozás a szabályozásnak megfelelően történt.

---

⁴³ Ámr.₁ 135. § (1) bekezdés, Ámr.₂ 76. § (1) bekezdés, Ávr. 57. § (1) bekezdés

⁴⁴ Ámr.₂ 74. § (1) bekezdés

⁴⁵ Ámr.₂ 76. § (1) bekezdés

⁴⁶ Kbt.₁ 40. § (2) bekezdés, 240. §

⁴⁷ Ámr.₂ 76. § (5) bekezdés

3.4. A bevételi előirányzatok beszédése

A bevételi előirányzatok beszédése nem volt szabályszerű.

Az intézmény a működési bevételek beszédése során nem a jogszabályok és a belső szabályzatok rendelkezései szerint járt el. Visszatérő hiányosság volt, hogy a 2009. évben nem a jogszabályban előírtak szerint történt meg a bevételek érvényesítése⁴⁸. Rendszerhibaként állapítottuk meg, hogy az ellenőrzött időszakban nem végezték el a bevételek teljesítésigazolását⁴⁹.

A bevételek teljesítésigazolási kötelezettsége jogszabályi előírás alapján 2010. január 1-jétől, az Ámr.₂ vonatkozó rendelkezésének hatályba lépésével megszűnt. Az Ámr.₂ 76. § (2) bekezdése, illetve az Ávr. 57. § (2) bekezdése szerint a kötelezettségvállaló szerv a belső szabályzatában előírhatja a bevételek meghatározott körére nézve a teljesítés igazolásának kötelezettségét. Az egyetem a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasításban 2010. január 1-jétől továbbra is előírta a bevételek szakmai teljesítésigazolását.

Az egyetem a hallgatói költségtérítéseket – az Áht._{1,2} rendelkezéseit⁵⁰ megsértve – az Erste Bank Zrt.-nél nyitott bankszámlán (gyűjtőszámla) szedte be. A bankszámlát a bank az egyetem gazdasági és műszaki főigazgatója által aláírt megbízási szerződés és a kapcsolódó együttműködési megállapodás alapján nyitotta meg és vezette. Bankszámlaszerződést nem kötöttek. A gyűjtőszámlára befolyt térítési díjbevételekből azt az összeget, amelyre a hallgatók a NEPTUN rendszerben kifizetési rendelkezést adtak, év közben részben átvezették a Kincsar által vezetett elszámolási számlára. A határozott időtartamra szóló Együttműködési megállapodás és megbízási szerződés 2007. december 31-én lejárt, ezt követően nem hosszabbították meg, ennek ellenére a szolgáltatást az Erste Bank Zrt. továbbra is folyamatosan biztosította. A gyűjtőszámla feletti aláírási jogot az egyetem meghatalmazott dolgozói gyakorolták. Az Erste Bank Zrt. a megbízási szerződésben foglaltak szerint a BME részére a gyűjtőszámla egyenlege után kamatot nem fizetett, kezelési költséget nem számított fel. A BME az adott év végéig a gyűjtőszámláról a hallgatók által rendelkezett összeget nem teljes körűen számolta el működési bevételként. Így 2009-ben 23,5 M Ft-ot, 2010-ben 21,4 M Ft-ot, 2011-ben 15,3 M Ft-ot és 2012-ben 28,7 M Ft-ot nem mutatott ki bevételként a vonatkozó évi beszámolójában, megsértve a teljesség számviteli alapelvét⁵¹. Ezeket a bevételeket az egyetem a tárgyévet követő évi beszámolójában szerepeltette, amely nem felelt meg a vonatkozó előírásoknak⁵².

⁴⁸ Ámr.₁ 135. § (5) bekezdés

⁴⁹ Ámr.₁ 135. § (1)-(2) bekezdés, Ámr.₂ 76. § (2) bekezdés, Ávr. 57. § (2) bekezdés, a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítás

⁵⁰ Áht.₁ 18/C. § (5) bekezdés, Áht.₂ 79. § (1) bekezdés

⁵¹ Sztv. 15. § (2) bekezdés, Áhsz. 9. § (2) bekezdés

⁵² Áhsz. 9. § (4) bekezdés

A BME megsértette az Áhsz. rendelkezéseit⁵³ is, mert a gyűjtőszámlára befizetett bevételeket nem azonnal, a pénzügyi értesítést követően könyvelte a főkönyvi könyvelésben, hanem csak a kincstári számlára történő átvezetésekor.

A felhalmozási, vagyonhasznosítási bevételek beszédése nem volt szabályszerű. Rendszerhiba volt, hogy nem végezték el a bevételek teljesítésigazolását⁵⁴, illetve a 2009. évben nem a vonatkozó előírások szerint érvényesítették a bevételeket⁵⁵. A bevételek az előírt, illetve számlázott összegben realizálódtak. Fizetési késedelem esetén minden esetben intézkedtek a bevétel beszédése érdekében.

3.5. **A normatív támogatások felhasználása, a hazai forrásból finanszírozott projektek, költségterítések megállapítása**

A normatív támogatások felhasználására vonatkozó intézményi döntések összhangban voltak a jogszabályokkal, belső szabályzatokkal, csak kisebb hiányosságokat tártunk fel.

A szenátus a költségvetés jóváhagyása keretében döntött a nem kötött felhasználású normatív támogatások központi és decentralizált részre történő felosztásáról, illetve a decentralizált rész szervezeti egységeket megillető összegéről.

A GT a 2009-2010. és 2012. években előzetesen véleményezte az intézmény költségvetését, a 2011. évben azonban a véleményezés csak a szenátus döntését követően történt meg. Emiatt nem érvényesültek a Feot. vonatkozó rendelkezései⁵⁶, miszerint a GT a szenátus döntéseinek előkészítésében működik közre.

Az ellenőrzött időszakban a kötött felhasználású normatív támogatások felhasználásával kapcsolatos rendelkezéseket a térítési és juttatási szabályzat tartalmazta. A szabályzat összhangban volt a vonatkozó jogszabályokkal⁵⁷. A 2009-2012. években a hallgatói juttatásokat félévente határozták meg és hirdették ki. Az egyes juttatásokat (különbéle ösztöndíjak, támogatások) az egyetemi hallgatói érdekképviseltek bevonásával állapították meg, osztották ki. A hallgatókkal kapcsolatos juttatásokról a fenntartó felé minden évben elszámoltak.

Az egyetem a hazai forrásból finanszírozott projektekhez kapott támogatásokat szabályszerűen használta fel, és a támogatásokkal megfelelően elszámolt.

---

⁵³ Áhsz. 51. § (1) bekezdés a) pont

⁵⁴ Ámr.₁ 135. § (1)-(2) bekezdés, Ámr.₂ 76. § (2) bekezdés, Ávr. 57. § (2) bekezdés, a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítás

⁵⁵ Ámr.₁ 135. § (5) bekezdés

⁵⁶ Feot. 25. § (1) bekezdés a), ac) pont

⁵⁷ Feot., Nftv., 50/2008. (III. 14.) Korm. rendelet, 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet

A pályázatok benyújtásának, elszámolásának eljárásrendjét az intézmény a jogszabályokkal összhangban szabályozta. A számviteli nyilvántartásokban a projekttel kapcsolatos bevételeket és kiadásokat elkülönítették, amelyet támogatási szerződésenként megállapított témaszámok alkalmazásával valósítottak meg. A projektekkel kapcsolatban folyamatos pénzügyi kontroll tevékenységet végeztek. A pályázatok elszámolásának személyi feltételei biztosítottak voltak.

A BME a projektekhez kapcsolódóan minden esetben készített pénzügyi és szakmai beszámolót. A BME a szakmai beszámolóiról nem minden esetben kapott jóváhagyó értesítést a támogatást folyósítótól. Így az elszámolások elfogadása, illetve az, hogy azok megfeleltek-e a támogatási szerződésben rögzített feltételeknek, nem volt az ÁSZ által maradéktalanul ellenőrizhető, nyomon követhető. Ugyanakkor a támogatási szerződés felmondására, illetve a támogatást nyújtó részéről szankció alkalmazására nem került sor. A támogatást nyújtó által kifogásolt pénzügyi elszámolásokat a BME utólagosan a hiánypótlások keretében kijavította, módosította. A fel nem használt támogatásokat visszautalták a támogatást folyósító részére.

A díjak és költségtérítések megállapítása során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez magas szabályszerűségi kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából.

Az intézmény egyes tevékenységeinek (oktatási, gyakorlati, kutatási, vállalkozási) bevételeit és kiadásait a kialakított témaszámok szerint különítették el. A témaszámos azonosítás rendszere lehetővé tette a bevételek és kiadások szakfeladatoknak megfelelő elkülönítését és az átláthatóságot. A főkönyvi könyvelési rendszerben a kiadások és bevételek elszámolására alkalmazott főkönyvi számlákat és azok alábontásait a számlatükör tartalmazta. A főkönyvi könyvelésből lekérdezhetők, illetve az analitikus nyilvántartásból előállíthatók a belső szabályozásnak és a jogszabályi előírásoknak megfelelően a BME tevékenységeinek elkülönített bevételei és kiadásai.

A BME alapító okiratában meghatározták az ellátható vállalkozási tevékenységet szakfeladatrend szerinti bontásban és a vállalkozási tevékenység kiadásokon belüli arányának felső határát (33,33%). Ezt az arányt az ellenőrzött időszakban nem lépték túl.

A vállalkozási tevékenység ellátásához kapcsolódó rendelkezéseket az egyetem gazdálkodási szabályzatának függelékét képező vállalkozási szabályzat tartalmazta, amely 1995. január 2-án lépett hatályba. A szabályzatot a jogszabályi, az intézményt érintő szervezeti és a vállalkozási tevékenység feladatstruktúrájában bekövetkezett változások ellenére a 2001. év óta nem aktualizálták. Így az nem felelt meg az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályi előírásoknak⁵⁸.

Az intézmény 2011. november 2-áig nem rendelkezett önköltségszámítási szabályzattal. Az ezt követően kiadott önköltségszámítási szabályzat is csak álta-

⁵⁸ Feot., Áht.₁₋₂, Ámr.₁₋₂, Áhsz., Ávr.

lánosan (alap és vállalkozási tevékenységre együttesen) tartalmazta a közvetlen költségek elszámolását, nem tér ki a vállalkozási tevékenység sajátosságaira. Ezzel az egyetem megsértette az Sztv. és az Áhsz. vonatkozó szabályait⁵⁹.

Az ellenőrzött időszakban, a vonatkozó jogszabályokkal⁶⁰ ellentétesen, a BME a számviteli politikában nem, illetve nem megfelelően szabályozta az értékcsökkenés és az általános (közvetett) kiadások megosztását az alap és vállalkozási tevékenységei között.

A 2006. év február 6-tól hatályos számviteli politika nem tartalmazott előírást a vállalkozási tevékenység elszámolására, így az értékcsökkenés, előzetesen felszámított áfa és a közvetett kiadások alap és vállalkozási tevékenységek közötti megosztására sem. A 2011. december 15-től hatályos számviteli politika a bevétel százalékos arányában „rezi” kulcsok alapján számolja el együttesen az értékcsökkenést és az általános kiadásokat.

A szabályozási hiányosságok miatt a vállalkozási tevékenység számviteli elszámolása és az eredmény megállapítása nem volt szabályszerű.

A BME az intézményi térítési díjak, költségtérítések megállapítását nem alapozta meg önköltségszámítással, a gyakorlat nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak⁶¹. A 2011. év november 2-től hatályos önköltségszámítási szabályzatot a gyakorlatban a hallgatói költségtérítések és önköltségek megállapításához nem alkalmazta. Az oktatási tevékenység közvetlen önköltségének meghatározását nem végezte el. A jogszabályoknak megfelelő önköltség-számítási szabályzat, illetve annak alkalmazása hiányában a megállapított költségtérítés és ráfordítás arányára vonatkozó jogszabályi előírások teljesülése nem volt megállapítható⁶².

Az egyetem az intézményi térítési díjak, költségtérítések általános rendjét a térítési és juttatási szabályzatában állapította meg, mely rögzítette a hallgatók által fizetendő díjak, térítések meghatározásának módját, illetve a hallgatóknak jogszabály szerint adható támogatások jogcímeit, összegeit.

4. AZ INTÉZMÉNY VAGYONGAZDÁLKODÁSA

A BME **vagyonkimutatása** nem volt szabályszerű, több esetben is megsértette a jogszabályokban és a belső szabályozásokban előírtakat. Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegeiben feltárt hibák összege meghaladja az új Áhsz. 1.§ (1) bekezdésének 3. pontjában rögzített jelentős összeget.

Az egyetem vagyona a 2009. január 1-jei 33 536,1 M Ft-ról a 2012. év végére 22,6%-kal 41 112,3 M Ft-ra nőtt, elsősorban a befektetett eszközök 46,3%-os (8650,2 M Ft-os) emelkedése miatt.

---

⁵⁹ Sztv. 51. § (1) bekezdés c) pont, Áhsz. 8. § (15) bekezdése

⁶⁰ Áhsz. 8. § (5) bekezdés c), e) pont, Ámr₁ 64. § (2) bekezdés

⁶¹ Áhsz. 8. § (19) bekezdés és a 9. számú melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírásának 12. pontja, Feot. 120. § (7) bekezdés

⁶² Feot. 126. § (1)-(2) bekezdés, Nftv. 82. § (3) bekezdés és 83. §.

Az ellenőrzött időszakban végrehajtott jelentős beruházási és felújítási tevékenység eredményeként a **befektetett eszközök** állományának összes eszközértékhez viszonyított aránya a 2009. január 1-jei 55,7%-ról (18 676,3 M Ft-ról) a 2012. évre 66,5%-ra (27 326,5 M Ft-ra) emelkedett. A befektetett eszközökön belül a BME legmeghatározóbb vagyoni elemei az ingatlanok voltak, amelyek részaránya 2009-ben 73,4%, 2010-ben 75,5%, 2011-ben 77,7%, 2012-ben 78,9% volt. A gépek, berendezések és felszerelések eszközállományának nettó értéke 3997,2 M Ft-ról 19,9%-kal 4792,0 M Ft-ra emelkedett. Az eszközcsoport amortizálódását az ellenőrzött időszakban a beszerzésekkel pótolni tudták.

A BME az ellenőrzött időszakban összesen 10 007,5 M Ft értékű beruházást és 7072,4 M Ft értékű felújítást hajtott végre. A 2009-2012-es létesítményprogram keretében végrehajtott rekonstrukciók eredményeképpen a kari és nem kari szervezeti egységekhez tartozó épületeknek mintegy 30%-a megújult.

A befektetett eszközök avulását a végrehajtott beruházások (felújítások) ellensúlyozták. Az immateriális javak és a tárgyi eszközök használhatósági foka⁶³ a 2009. évi 49,7%-ról a megvalósított fejlesztések, valamint az elszámolt értékcsökkenések együttes hatására a 2012. évre 53,2%-ra nőtt. Az eszközök elhasználódási szintje⁶⁴ a használhatósági fokuk változását követve a 2009. évi 50,3%-ról a 2012. évre 46,8%-ra javult. Az – elhasználódási szint és az értékcsökkenési leírás kulcs hányadosaként meghatározott – átlagos életkor a beruházások, felújítások hatására az épületeknél⁶⁵ a 2009. évi 12,9 évről a 2012. évre 10,9 évre, az építményeknél 8,8 évről 7,7 évre csökkent. A gépek, berendezések, felszerelések esetében az átlagos életkor a 2009. évi 5,1 évről a 2012. évre 5,0 évre csökkent, az amortizációt meghaladó mértékű beszerzések eredményeként.

A **forgóeszközök** mérlegben kimutatott értéke a 2009. január 1-jei 14 859,8 M Ft-ról a 2012. év végére 1074,0 M Ft-tal 13 785,8 M Ft-ra, összes eszközértékhez viszonyított aránya 44,3%-ról 33,5%-ra csökkent. A változás a követelések növekedésének és az értékpapír-állomány csökkentésének eredője.

A követelések között 2010-től tévesen két jelentős összegű – összesen 2318,5 M Ft – ingatlanértékesítésből származó, halasztott fizetésű, illetve éven túli fizetési feltételű követelést mutattak ki. Az értékpapír-állomány az értékesítések és beváltások hatására a 2009. év eleji 9689,5 M Ft-ról a 2012. évre 8363,7 M Ft-ra csökkent.

A BME **követelésállománya** folyamatosan, a 2009. január 1-jei 1642,0 M Ft-ról a 2011. év végére (2,9-szeresére) 4704,0 M Ft-ra emelkedett. A 2012. év végén a követelésállomány az előző évhez képest 1092,1 M Ft-tal (23,2%-kal) 3611,9 M Ft-ra csökkent a hatékonyabb követeléskezelés eredményeként.

⁶³ A használhatósági fok mutatója a tárgyi eszközök, immateriális javak nettó értékének és a tárgyi eszközök, immateriális javak bruttó értékének hányadosa. A mutató növekedése azt jelzi, hogy az intézmény eszközeinek átlagos elhasználtsága csökken, a használhatóságuk javul.

⁶⁴ Az elhasználódási szint a tárgyi eszközök elszámolt értékcsökkenésének és a tárgyi eszközök záró bruttó értékének a hányadosa.

⁶⁵ műemléki épületek kivételével

A határidőn túli követelések értéke és aránya kedvezően változott, a 2009. január 1-jei 566,7 M Ft-ról a 2012. év végére 255,9 M Ft-ra csökkent. A 2009. év elején kimutatott követelések 34,5%-a, a 2012. év végén kimutatott 7,1%-a volt lejárt határidejű követelés. A lejárt követelések döntő hányada 90 napon belüli volt, 2009-ben 87,5%-ot, míg 2012-ben 73,2%-ot tett ki. A határidőn túli követeléseken belül a 361 napon túli követelések aránya a 2009. év eleji 6,5%-ról a 2012. év végére 9,3%-ra nőtt.

Az egyetem 2009-ben 10,0 M Ft, 2010-ben 0,9 M Ft, 2011-ben 0,3 M Ft, 2012-ben 0,7 M Ft értékben írt le követeléseket behajthatatlanság címén. A leírások eredménytelen végrehajtásokkal, elévülésekkel és kisösszegű követelésekkel voltak összefüggésben.

Az egyetem **kötelezettségállománya** a 2009. év eleji 121,1 M Ft-ról **a 2012. év végére 1896,1 Ft-ra emelkedett**, amelyet elsősorban az okozott, hogy az intézmény a 2008. évi mérlegében nem mutatta ki a támogatási program előlege miatti kötelezettséget.

A 2009. év elején a BME könyvviteli mérlegében kimutatott kötelezettségek teljes egészében rövid lejáratú, szállítói kötelezettségekből adódtak. A 2009. év végétől a rövid lejáratú kötelezettségek egyrészt szállítói tartozásból, másrészt a támogatási program előlege miatti kötelezettségekből keletkeztek. A kötelezettségekből a támogatási programok előlege miatti kötelezettség aránya a 2009. év végén 91,5%, a 2010. év végén 61,7%, a 2011. év végén 53,3%, a 2012. év végén 89,2% volt.

A szállítói kötelezettségek állománya a 2009. év eleji 121,1 M Ft-ról folyamatosan, a 2011. év végére 1097,4 M Ft-ra emelkedett. A növekedést az okozta, hogy a 2011. évi számlák 50,4%-a – 553,0 M Ft – az év utolsó másfél hetében érkezett be, amelyeknek a kifizetése áthúzódott a következő évre. Ezt követően a 2012. év végére az előző évhez viszonyítva a szállítói állomány 81,3%-kal, 204,9 M Ft-ra csökkent.

A lejárt szállítói tartozás a 2009. év elején 0,2%-ot (0,2 M Ft-ot), a 2012. évben 41,4%-ot (84,9 M Ft-ot) tett ki. Az ellenőrzött időszakban a lejárt szállítói állományból a 30 nap alatti tartozás aránya volt a meghatározó, amely a 2009. év végén 95,1%-ot (82,8 M Ft), a 2010. évben 79,5%-ot (196,2 M Ft), a 2011. évben 85,1%-ot (331,7 M Ft), a 2012. évben 74,8%-ot (63,5 M Ft) tett ki. Éven túli tartozással a BME 2009. január 1-jén nem rendelkezett, a 2009. év végi állomány mindössze 13 E Ft volt. Az éven túli kötelezettségek állománya a 2010. év végén 8,7 M Ft, a 2011. év végén 5,7 M Ft, a 2012. év végén 7,1 M Ft volt.

A BME tájékoztatása szerint a lejárt tartozások több ok miatt keletkeztek. A közbeszerzésen nyertes cégek egy része nem nyújtott be az egyetem részére nemleges adóigazolást, így részünkre a kifizetést nem lehetett teljesíteni. A szállítóktól sok esetben késve, az esedékesség után érkeztek be az intézményhez a számlák. Előfordult, hogy a Kincstár év végi munkarendje miatt nem tudták a tárgyévben a számlákat kiegyenlíteni. Több szállítói tartozásnál az egyetem téves dátumot rögzített a fizetési határidő tekintetében az analitikában, így a tartozások egy része év végén valójában le sem járt.

A **részesedés és értékpapír állomány** együttes értékének aránya a mérlegfőösszegen belül a 2009. évben 35,2%, a 2010. évben 29,5%, a 2011. év-

ben 28,9%, majd az értékpapírok állományának folyamatos csökkenése következtében a 2012. évben 20,6% volt.

A BME a 2009. évben 88,8 M Ft, a 2010. évben 100,6 M Ft, a 2011-2012. években 108,6 M Ft tartós részesedést szerepeltetett a könyvviteli mérlegében. Az egyetem az átmenetileg szabad pénzeszközait kincstári hálózatban értékesített állampapírba fektette, amelynek állománya 2009-ben 12 327,7 M Ft, 2010-ben 11 885,3 M Ft, 2011-ben 12 390,8 M Ft és 2012-ben 8363,7 M Ft volt.

Az egyetem saját tőke aránya mutatója⁶⁶, valamint a kötelezettségek és saját tőke aránya mutatója⁶⁷ az ellenőrzött időszakban kedvezően változott. A saját tőke aránya a 2009. évi 53,2%-ról a 2012. évre 71,1%-ra emelkedett, míg a kötelezettségek és saját tőke aránya 14,7%-ról 6,5%-ra csökkent, a saját tőke emelkedése, valamint a kötelezettségek csökkenése miatt.

4.1. A vagyongazdálkodás szabályozottsága

A BME az ellenőrzött időszakban kisebb hiányosságoktól eltekintve **a vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatokkal rendelkezett.**

Az egyetem mind a 2007-2011. évek, mind a 2012-2016. évek vonatkozásában rendelkezett a szenátus által elfogadott intézményfejlesztési tervvel.

Az intézményfejlesztési tervek tartalmazták az elérendő célokat, éves ütemezésben az intézményi infrastruktúra fejlesztését és a megvalósításhoz szükséges forrásokat, valamint az intézményfejlesztéssel kapcsolatos monitoring tevékenységet.

A BME a 2009. évi vagyongazdálkodási tervét elkészítette, és az előírt határidőben az MNV Zrt. részére megküldte. A vagyongazdálkodási tervet azonban a GT nem véleményezte, és a szenátus – előterjesztés hiányában – nem fogadta el, megsértve ezzel a Feot. rendelkezéseit⁶⁸.

Az intézmény a Feot. előírásai⁶⁹ ellenére a 2010-2012. években külön vagyongazdálkodási tervet nem készített, illetve azt a szenátus nem tárgyalta és nem fogadta el. A „BME 2009–2012-es gazdálkodásának főbb irányai” című dokumentumban, valamint a BME 2009–2012. évi belső költségvetéseiben azonban részletesen kidolgozták az adott költségvetési évben szükséges felújítási, beruházási, karbantartási feladatokat, a várható kiadásokat és a figyelembe vehető forrásokat. Meghatározták továbbá az értékesítésre szánt ingatlanok körét, az ingatlanértékesítések várható bevételeit.

Az ellenőrzött időszakban a BME az SZFMR-ben, a szervezeti egységek Szervezeti és Működési Szabályzataiban, valamint a gazdálkodási szabályzatban határozta meg a vagyongazdálkodással kapcsolatos döntési szinteket, valamint fel-

⁶⁶ A saját tőke az összes forráshoz viszonyítva.

⁶⁷ Kötelezettségek összesen/saját tőke összesen.

⁶⁸ Feot. 25. § (1) bekezdés ac) pontja és 27. § (6) bekezdés d) pontja

⁶⁹ Feot. 27. § (6) bekezdés d) pontja

adat- és hatásköröket. A BME a belső szabályzatokban előírta a vagyonnal történő gazdálkodás – alapfeladat ellátásához rendelkezésre bocsátott vagyonyilvántartásának, értékelésének, hasznosításának – eljárási szabályait. A vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatok 2009-2010. évi aktualizálásának elmaradása kockázatot jelentett a vagyongazdálkodási feladatok szabályszerű végrehajtására⁷⁰. A 2011. évben – a tárgyi eszközök kezelésének, valamint a gazdálkodási szabályzat kivételével – a szabályzatok aktualizálása megtörtént.

---

⁷⁰ Áht.₁₋₂, Ámr.₁₋₂, Ávr., Áhsz.

4.2. A vagyonelemek kimutatása

A BME a vagyonelemek kimutatása során nem járt el szabályszerűen.

Az egyetem 2009-2012. évre vonatkozó mérlegeiben az ellenőrzés során feltárt hibák összege meghaladja az új Áhsz. 1. § (1.) bekezdésének 3. pontjában meghatározott jelentős összeget. Az intézmény 2009-2012. évi könyvviteli mérlegeinek hibáit a következő táblázat mutatja be M Ft-ban:

Megnevezés	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
Részesedések kimutatásával kapcsolatos hibák összege	5,2	17,0	25,0	25,0
Követelések kimutatásával kapcsolatos hibák összege	-	0,6	1,1	0,2
Követelések kimutatásával kapcsolatos hibák összege (endegményezési joggal kapcsolatos követelés és devizaértékelés)	-	228,0	254,6	-
Gyűjtőszámla vezetésével kapcsolatban tévesen kimutatott vevőkövetelések	23,5	21,4	15,3	28,7
Gyűjtőszámla vezetéséhez kapcsolódóan bevételként ki nem mutatott pénzeszközök	23,5	21,4	15,3	28,7
Kötelezettségek kimutatásával kapcsolatos hibák összege (hibás mintatételek)	15,3	0,4	-	0,5
Aktívák kimutatásával kapcsolatos hibák összege	14,3	23,0	22,1	20,0
Passzívák kimutatásával kapcsolatos hibák összege	43,2	42,9	-	8,0
Saját tőkét és tartalékokat növelő-csökkentő hibák összesen (előjeltől függetlenül):	125,0	354,7	333,4	111,1
A gyűjtőszámlán levő, ki nem mutatott pénzeszközök, amelyről a hallgatók nem rendelkeztek	115,0	111,5	120,6	111,8
Tartósan adott kölcsönök állománya miatti bemutatási hibák összege	3,8	4,0	6,4	-
Követelésekkel kapcsolatos bemutatási hibák összege (a 2009. évben térítési díjből származó hátralékok vevők közötti kimutatása, éven túli, halasztott értékesítésekhez kapcsolódó követelések)	72,7	2012,3	2018,2	1853,3
Kötelezettségekkel kapcsolatos bemutatási hibák összege	-	0,2	-	-
Bemutatási hibák összesen (előjeltől függetlenül)	191,5	2128,0	2145,2	1965,1
Összesen	316,5	2482,7	2478,6	2076,2

Az intézmény a mérlegadatokat valódiságát nem minden ellenőrzött évben támasztotta alá szabályszerű leltárral.

A 2009. és 2012. években a fenntartó engedélyével mennyiségi felvétellel nem végeztek leltározást. A mérlegadatok valódiságát az analitikus nyilvántartásokkal történő egyeztetéssel biztosították.

A 2010. évben a könyvviteli mérlegben szereplő eszközöket nem leltározták teljes körűen, megsértve az Áhsz. vonatkozó szabályait⁷¹. A BME a fenntartó részére az éves költségvetési beszámolójával együtt megküldte a 2010. december 31-ei leltár adatairól készített Tanúsítványt, amelyben mindezek ellenére úgy nyilatkozott, hogy „A költségvetési évről, december 31-ei fordulónappal készített könyvviteli mérleg tételeinek valódiságát a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 37. §-a alapján készített leltár alátámasztja”.

A BME a 2011. évben a könyvviteli mérlegében kimutatott eszközök és források állományának valódiságát mennyiségben és értékben kimutatott leltárral támasztotta alá.

A leltározás irányításáért, végrehajtásáért felelős személyek írásban megbízást kaptak a feladataik ellátására. A leltározás irányítása, végrehajtása és ellenőrzése során a szabályzatban előírtak szerint betartották az összeférhetlenségi szabályokat. A leltározást az analitikus nyilvántartó programból nyomtatott szigorú számadású leltáríveken végezték el. A leltárak kiértékelése, az eltérések kimutatása – a leltározási szabályzatuknak megfelelően – megtörtént, a leltárfelelősök a leltáreltéréseket igazoló jelentésekben indokolták. A leltáreltérésekkel kapcsolatban személyi felelősséget egy esetben állapítottak meg, illetve egy esetben feljelentést tettek.

A mérlegtételek tartalma, besorolása és értékelése több esetben nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

A BME a 2009-2012. években a vagyonát kizárólag alapfeladat ellátása érdekében rendelkezésére bocsátott, kezelésbe vett eszközként mutatta be. A Feot. rendelkezéseivel⁷² ellentétesen **nem különítették el és nem mutatták ki a saját tulajdonban lévő eszközöket**, annak ellenére, hogy az ellenőrzött időszakban rendelkeztek saját vagyonnal.

A **részesedések** állományának tartalma, besorolása és értékelése nem volt szabályszerű.

A BME a 2009. évi mérlegében két olyan gazdasági társaságban lévő – korábbi években rendelkezésére bocsátott – összesen 5,2 M Ft részesedést is kimutatott, amelyet a 2008. évben az MNV Zrt. egyoldalú tulajdonosi döntéssel magához vont, így azok a 2009. év végén már nem voltak az egyetem tulajdonában. Ezzel megsértették a valódiság számviteli alapelvét⁷³.

Az egyik Kft. esetében az MNV Zrt. a tulajdonosi jogok gyakorlását már a 2008. évben megkezdte, és a Cégbíróság a tulajdonosi változást 2008. május 26-ai hatállyal bejegyezte. A Zrt.-t az MNV Zrt. 2008. július 15-én értékesítette, az a mér-

---

⁷¹ Áhsz. 37. § (1) és (3) bekezdései

⁷² Feot. 120. § (2) bekezdés

⁷³ Sztv. 15. § (3) bekezdés, Áhsz. 9. § (11) bekezdés

legkésztés napján – 2009. december 31-én – már magántulajdonban volt. Az állami tulajdonú társasági részesedések átadás-átvételéről szóló megállapodások megkötése érdekében az MNV Zrt. 2008 őszétől több megállapodás tervezetet is egyeztetett az egyetemmel. Az MNV Zrt. 2009. május 11-ei – MNV01/21439/0/2009. iktatószámú – levelében felhívta a BME figyelmét, hogy a két gazdasági társaság részesedése már nincs az egyetem birtokában.

Az egyetem a tulajdonában lévő egyik Kft. veszteségeinek rendezésére teljesített pótbefizetések összegét⁷⁴ az Áhsz. rendelkezéseit⁷⁵ megsértve a 2010-2012. évek mérlegében tartós részesedésként mutatta ki.

A 2009-2011. években **a tartósan adott kölcsönök** nyilvántartása és elszámolása nem volt szabályszerű. Az egyetem a mérleg fordulónapját követő egy éven belül esedékes törlesztőrészleteket, illetve az adott év végéig meg nem fizetett, esedékessé vált törlesztőrészleteket nem sorolta át az egyéb követelések közé. Ezzel a gyakorlattal megsértette az Áhsz. rendelkezéseit⁷⁶. A helytelen besorolás következtében a tartósan adott kölcsönök mérlegsor értéke 2009-ben 3,8 M Ft-tal, 2010-ben 4,0 M Ft-tal, 2011-ben 6,4 M Ft-tal magasabb, az egyéb követelések mérlegsor értéke ugyanakkor alacsonyabb összeget tartalmazott.

Az **értékpapírok** mérlegsor tartalma, besorolása, értékelése az előírásoknak megfelelő volt. Az értékpapír-állományról a jogszabályi előírásoknak megfelelő nyilvántartást vezettek.

A **követelésállomány** tartalma, besorolása és értékelése nem volt szabályszerű.

Több esetben előfordult, hogy a követelést jogszerűtlenül írták elő, ami nem felelt meg a valóság számviteli alapelveinek⁷⁷.

Esetenként olyan térítési díjat (vizsgadíj, költségtérítés, kollégiumi térítési díj) mutattak ki követelésként, amelyet a hallgató a számla kiállításának évében már megfizetett, vagy a követelés a mérleg készítés időpontjában pénzügyileg rendezett volt. Előfordult, hogy adminisztrációs hiba miatt a számla kétszer került kiállításra, illetve a képzési díjat tartalmazó számlát képzésből kimaradt hallgató részére állították ki. Az Áhsz. előírásai⁷⁸ ellenére nemzetközi támogatási programok miatti követelés jogcímen olyan követelést mutattak ki, amelyre a nemzetközi szervezet felé történő elszámolás során még nem nyújtották be a fizetési igényt.

Egyedi hiba volt, hogy a követelés után nem a számviteli politikában meghatározott mértékű értékvesztést számolták el.

---

⁷⁴ A 2010. évben 17,0 M Ft, a 2011. évben további 8,0 M Ft.

⁷⁵ Áhsz. 19. § (3) bekezdés

⁷⁶ Áhsz. 22. § (1) bekezdés df) pontja

⁷⁷ Sztv. 15. § (3) bekezdés, Áhsz. 9. § (11) bekezdés

⁷⁸ Áhsz. 9. számú melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírásának 2. cf) pontja

A BME a 2009. évben az Áhsz. rendelkezéseit⁷⁹ megsértve a jogszabályon alapuló, hallgatóktól származó térítési díjköveteléseket (72,7 M Ft) az adósok helyett a vevők között mutatta ki.

Az egyetem a 2010-2012. években az egyéb hosszú lejáratú követelés helyett, vevőkövetelésként mutatta ki az éven túli, részletre, illetve halasztott fizetéssel történő értékesítés miatti követeléseket. Ezzel nem tartotta be az Áhsz. előírásait⁸⁰. A helytelen besorolás következtében a vevőkövetelés mérlegsor értéke 2010-ben 2012,3 M Ft-tal, 2011-ben 2018,2 M Ft-tal, 2012-ben 1853,3 M Ft-tal magasabb, az egyéb hosszú lejáratú követelés mérlegsor értéke ugyanennyivel alacsonyabb összeget mutatott.

A BME a 2010. évben a Magyar Tudományos Akadémia részére 1400,0 M Ft+áfa értéken értékesítette a 4082/31 helyrajzi számú „Q2 épület” elnevezésű ingatlan 9323/114088 arányú tulajdonjogát. A teljes összegről a számla kiállítása a szerződés aláírását követően megtörtént. Az első vételárrészlet és az áfa megfizetése 2010-ben teljesült, a további vételárrészletek a 2011–2022. években esedékesek.

Annak érdekében, hogy az MTA tehermentes projektet vehessen át, a BME a „Q2 épület”-tel kapcsolatosan engedményezés jogcímen átruházta egy kft.-re az engedményezési szerződésben meghatározott jogokat⁸¹. A jogáttruházás ellenértéke 3,3 M EUR+áfa volt. A szerződésben rögzítettek szerint az ellenértéket a 2023-2030. években teljesítik.

Az intézmény a 2010-2011. években a vevőkövetelések között jogszerűtlenül⁸² szerepeltetett 223,7 M Ft értékű devizakövetelést, mivel az összeget a vevő 2010-ben az egyetem részére – áfa jogcímen – megfizette. A 2010-2011. években a tévesen kimutatott összeg után árfolyam-különbözetet is elszámoltak, a 2010. évben 4,3M Ft-ot, a 2011. évben 30,9 M Ft-ot. Ezzel megsértették a valódiság számviteli alapelvét⁸³.

A BME a vevőkkel szembeni követeléseivel kapcsolatban nem minden esetben tette meg a szükséges intézkedéseket. Több 180 napon túl lejárt követelésnél nem küldtek egyenlegközlőt, fizetési felszólítást a vevő részére, így a követelések az ÁSZ helyszíni ellenőrzésének időpontjáig nem térültek meg.

---

⁷⁹ Áhsz. 22. § (1) bekezdés b) pontja

⁸⁰ Áhsz. 19. § (5) bekezdés

⁸¹ A Q2 épület PPP program részeként került volna felépítésre, azonban a válság hatására a projekt megvalósítása akadályokba ütközött. Az engedményezési szerződésben meghatározott jogok a Q2 épület szerződésében a BME-t megillető jogokat (ideértve azokat a jogokat is amelyek a H2Q2 Építő Üzemeltetési és Szolgáltató Kft.-nek a BME-vel szemben kötelezettségként kerültek megfogalmazásra) jelentette. (Pl.: elő-bérleti jog, refinanszírozási nyereség megosztása, műszaki színvonal 20 évig tartó fenntartási kötelezettsége, vagyonbiztosítási kötelezettség, kötbér kötelezettség.)

⁸² Áhsz. 22. § (1) bekezdés a) pontja

⁸³ Sztv. 15. § (3) bekezdés, Áhsz. 9. § (11) bekezdés

Az intézmény a hallgatói költségterítések befizetéseinek egy részét nem mutatta be az ellenőrzött évek könyvviteli mérlegeiben a **pénzeszközei** között, ezáltal megsértette a teljesség számviteli alapelvét⁸⁴.

Az egyetem a hallgatói térítési díj befizetéseket az Erste Bank Zrt.-nél nyitott bankszámlán szedte be. A bankszámlára befolyt térítési díjbevételeket év közben részben átvezette a Kincstár által vezetett elszámolási számlájára. A költségvetési év végén a bankszámla egyenlegének teljes összegű, kincstár elszámolási számlára történő átvezetése az év utolsó banki napján nem történt meg. A kereskedelmi bank által vezetett bankszámla december 31-ei egyenlege a 2009. évben 138,5 M Ft, a 2010. évben 132,9 M Ft, a 2011. évben 135,9 M Ft, a 2012. évben 140,5 M Ft volt.

A **kötelezettségállomány** tartalma, besorolása és értékelése nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

A 2009. és 2012. évi támogatási program előlege miatti kötelezettségeket az analitikus nyilvántartások nem támasztották alá.

A támogatási program előlegek analitikus nyilvántartását két alkalommal és különböző tartalommal adták át az ÁSZ ellenőrzés részére. Mindkét nyilvántartásban szereplő kötelezettségek összesített összege megegyezett a mérlegben kimutatott értékkel, annak ellenére, hogy az egyes kötelezettségek eltérő értékkel⁸⁵ szerepeltek a két nyilvántartásban. Az egyetem gazdasági és műszaki főigazgatójának nyilatkozata szerint az integrált nyilvántartási rendszerből első alkalommal a lekérdezés paraméterezése tévesen történt meg, ezért az ellenőrzés részére első alkalommal a hibás analitikát adták át. Annak okát nem tudták megindokolni, hogy az eltérő értékek ellenére a két adatbázis összesen értéke hogyan egyezhetett meg a mérlegben szereplő értékkel.

Több esetben előfordult, hogy a kötelezettséget jogszerűtlenül írták elő, megsértve ezzel a valódiság számviteli alapelvét⁸⁶.

A 2010. évben pénzügyileg teljesített – külföldi kiküldetéssel kapcsolatos – kiadásokat mutattak ki szállítói kötelezettségként.

Egyedi hiba volt, hogy a mérleg fordulónapját követő évben – 2013-ban – kiállított és kifizetett, NAV határozatban előírt áfa összegét mutatták ki 2012. évi szállítói kötelezettségként.

Előfordult, hogy támogatási program előlege miatti kötelezettségként nem az átutalt előleg felhasznált és a finanszírozó államháztartási szervezet által még jogszerűen el nem ismert részét mutatták ki⁸⁷.

---

⁸⁴ Sztv. 15. § (2) bekezdés, Áhsz. 9. § (2) bekezdés

⁸⁵ Három ellenőrzésre kiválasztott tételnél 26,0 M Ft, 4,2 M Ft és 0,8 M Ft eltérést állapítottunk meg a két különböző kimutatás között.

⁸⁶ Sztv. 15. § (3) bekezdés, Áhsz. 9. § (11) bekezdés

⁸⁷ Áhsz. 9. számú melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírásának 4. d) pontja

2009-ben a finanszírozó szervezet 26,3 M Ft előleget utalt át, amellyel szemben az egyetem 2009. július 28-án 28,4 M Ft értékben nyújtott be elszámolást. Az elszámolás finanszírozó szervezet általi jóváhagyása 2009. december 31-ig nem történt meg. Az átutalt előleg 100%-os felhasználása ellenére az egyetem támogatási program előlege miatti kötelezettségként csak 11,1 M Ft-ot mutatott ki.

A kötelezettségek besorolása több esetben nem volt megfelelő, mert „*Munkavállalókkal szembeni különféle kötelezettségek*”-et – külföldi kiküldetést, útiköltségtérítést – mutattak ki szállítói kötelezettségként⁸⁸.

Az ellenőrzött időszakban az egyetem **az egyéb passzív pénzügyi elszámolások** között több éve befizetett összegeket is kimutatott. Ezek rendezése és bevételként történő elszámolása egy éven túl sem történt meg, megsértve a teljesség számviteli alapelvét⁸⁹.

A költségvetési passzív függő elszámolások között ismeretlen rendeltetésű bevétel jogcímen a 2009. évben – 2006-2007. években befolyt – 43,2 M Ft-ot, a 2010. évben – 2006-2008. években teljesült – 42,9 M Ft-ot mutattak ki. A 2006-2009. években befolyt és nem azonosított bevételeket a 2011. évben főigazgatói engedély alapján az egyetem likviditási és tartalék alapjába átvezették. A 2012. évi mérlegben a passzív függő elszámolások állománya 8,0 M Ft összegű, 2010. évben befolyt és nem azonosított – gyűjtőszámláról beérkezett – bevételt tartalmazott.

Az egyetem 2009-2012. évi mérlegeiben az **egyéb aktív pénzügyi elszámolások** állománya olyan előlegeket tartalmazott, amelyekkel a kifizetést követő egy éven túl sem számoltak el. Ez a gyakorlat nem felelt meg az egyetem belső szabályzatában foglaltaknak és a valódiság számviteli alapelvének⁹⁰.

Egy konkrét esetben a 2008. évben a BME Nukleáris Technikai Intézet szervezeti egységnél egy fő részére külföldi utazás szállásdíj és dologi kiadásainak fedezetére 900 EUR (223,3 E Ft) előleget fizettek ki. A 2009-2012. évi mérlegekben az aktív átfutó elszámolások állományában a 2008. évben kifizetett előleg szerepelt, az elszámolás dokumentumaival az egyetem nem rendelkezett.

A 2009-2012. évi mérlegeket alátámasztó leltárak alapján az aktív átfutó elszámolások állományában előző évekről származó, devizaszámláról kifizetett előleg, egyéb szállítói előleg, illetve úti előleg jogcímenek a 2009. évben összesen 14,3 M Ft, a 2010. évben 23,0 M Ft, a 2011. évben 22,1 Ft, a 2012. évben 20,0 M Ft szerepelt.

4.3. A vagyonelemekkel történő gazdálkodás

A BME a **vagyonelemekkel történő gazdálkodása során** a jogszabályokban és a belső szabályozásokban **előírtakat részben tartotta be**.

Az ellenőrzött időszakban a selejtezők előkészítése, végrehajtása, és dokumentálása szabályszerű volt. A 2009-2012. években jelentős, 1,0 M Ft nettó egyedi

---

⁸⁸ Áhsz. 26. § (5) bekezdés db) pontja

⁸⁹ Sztv. 15. § (2) bekezdés, Áhsz. 9. § (2) bekezdés

⁹⁰ Pénzkezelési szabályzat, Sztv. 15. § (3) bekezdés, Áhsz. 9. § (11) bekezdés

értéket meghaladó összegű selejtezés nem történt. Az elvégzett selejtezésekről jegyzőkönyveket állítottak ki. Az idegen tulajdonú eszközök selejtezéséhez a tulajdonosi engedélyt minden esetben megkérték, és azt a selejtezési jegyzőkönyvekhez csatolták. A selejtezett vagyontárgyakat a selejtezési jegyzőkönyv főigazgatói jóváhagyását követően a nyilvántartásból kivették.

A selejtezett tárgyi eszközök nettó értéke 2009-ben 0,2 M Ft, 2010-ben 1,3 M Ft, 2011-ben 1,2 M Ft, 2012-ben 0,1 M Ft volt.

Az egyetem az ellenőrzött időszakban nem minden tekintetben gazdálkodott felelősen részesedéseivel.

Az intézmény a 2009. évben hét, a 2010-2012. években öt gazdálkodó szervezetben rendelkezett részesedéssel. A 2009-2012. években nem vásárolt új részesedést, és nem döntött gazdálkodó szervezetben való részvételről.

A 2009-2012. években a gazdálkodó szervezetek számában bekövetkezett változások abból adódtak, hogy az MNV Zrt. 2008. január 1-jétől egy Zrt. 8,34%-os, és egy kft. 1,3%-os tulajdoni részesedését egyoldalú tulajdonosi döntéssel magához vonta. Ennek ellenére a BME a két gazdasági társaságban meglévő részesedéseit csak a 2010. évben vezette ki a könyveiből. A részesedések között kimutatott további öt gazdasági társaság az egyetem saját tulajdona volt, így a tulajdonosi jogok gyakorlása nem érintette a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács döntését, illetve nem volt szükség az MNV Zrt.-vel szerződéskötésre.

A BME tartós részesedései között kimutatott gazdasági társaságok **átláthatóknak minősültek.**

A BME az érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságoknál a **tulajdonosi jogok és kötelezettségek érvényesülését nem biztosította teljes körűen.**

Az ellenőrzött időszakban a BME gazdasági társaságainak alapító okiratában, illetve társasági szerződésében meghatározták az alapító, – illetve taggyűlés – kizárólagos hatáskörébe tartozó feladatokat. A gazdasági társaságok a gazdálkodásukról készített számviteli beszámolót minden évben a BME rendelkezésére bocsátották. A gazdasági társaságoknál a Gt. 33. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve felügyelő bizottságot működtettek, amelyet a gazdasági társaságok alapító okiratában, illetve társasági szerződésében is rögzítettek. Az ellenőrzött időszakban a felügyelő bizottságok elsősorban a gazdasági társaságok gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat és beszámolókat tárgyalták.

Az ellenőrzött időszakban a BME belső ellenőrzés keretében nem ellenőrizte a tulajdonosi joggyakorlást és a gazdasági társaságokat.

A gazdasági társaságok 2009-2011. évi működéséről az egyetem rektora a Feot. rendelkezései ellenére nem készített jelentést a GT részére⁹¹.

A BME a gazdálkodásáról szóló éves beszámolók szöveges értékeléseiben az Áhsz. 40. § (9) bekezdésben előírtak szerint bemutatta a gazdasági társaságait, a részesek mennyiségét és értékét. A beszámolók azonban nem tartalmaztak információ-

⁹¹ Feot. 121. § (4) bekezdés

ót a gazdasági társaságok működésére és eredményére vonatkozóan, az egyetem a gazdálkodásukat nem értékelte.

Az egyetem a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdálkodó szervezetek közül kettő részére teljesített pénzeszközátadást (pótbefizetést, támogatást).

A BME az ellenőrzött időszakban a veszteségek fedezetére az egyik tulajdonában álló kft. részére 25,0 M Ft összegű pótbefizetést utalt át. A pótbefizetést az Áhsz. rendelkezéseit⁹² megsértve tartós részesedésként mutatta ki az intézmény. A kft. folyamatosan veszteséges működése ellenére a GT nem készített javaslatot a gazdasági társaság vagyonszerzésének elkerülését célzó intézkedésekről. Így nem tartotta be a vonatkozó előírásokat⁹³.

A BME rektora a 2010. évben 17,0 M Ft pótbefizetésről szóló alapítói határozatot hozott, amelyet a gazdasági társaság kizárólag a szállítói számláinak kiegyenlítésére, veszteségeinek fedezetére használhatott fel. A 2011. évben további két alapítói határozatban összesen 8,0 M Ft pótbefizetésről döntöttek a végelszámolás költségeinek fedezetére, valamint a vagyonrendezéshez szükséges fedezet megteremtésére. A pótbefizetésekből a tényleges felhasználás a 2010-2012. években – szállítói kifizetésekre, adókra – 14,8 M Ft volt. A pótbefizetésekből fel nem használt részt a kft. a BME-nek visszautalta.

A BME a 2009-2012. években a gazdasági társaságok esetleges veszteségeinek kezelésére tartalék, illetve kockázati alapot nem hozott létre, megsértve a vonatkozó jogszabályi előírást⁹⁴. Az egyetem általános likviditási és tartalékalappal rendelkezett, amelynek terhére biztosították a pótbefizetéseket.

A 2009. évben a BME a tulajdonában álló Nonprofit Zrt. 37,0 M Ft támogatásban részesült. A támogatást egyetemi orvosi rendelő kialakítására és egy épület sportcélú átépítésének tervezettségére fordították. A támogatást a Zrt. az előírt célokra fordította, és azzal határidőben elszámolt az egyetem felé.

Az egyetem tulajdonában álló gazdasági társaságok a 2009-2012. években elért gazdálkodási eredményük után az intézménynek osztalékot nem fizettek. A gazdasági társaságok működése összességében nem volt eredményes. Az ellenőrzött időszakban a társaságok összesen 79,7 M Ft veszteséget mutattak ki. A Nonprofit Zrt. nyereséges volt, 2009-2012 között összesen 11,5 M Ft mérleg szerinti eredményt realizált. Az egyik kft. a veszteségeit az eredménytartalékból fedezte, míg egy másik kft. esetében pótbefizetést kellett az egyetemnek teljesítenie. Emiatt a társaságok működése negatívan befolyásolta a BME gazdálkodását.

Az egyetem **az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése során betartotta a jogszabályokat** és a belső szabályzatainak előírásait, a döntések és azok dokumentálása szabályszerűen történt. Az eszközök bekerülési értékének, besorolásának megállapítása, év végi értékelése, az értékcsökkenés el-

---

⁹² Áhsz. 19. § (3) bekezdés

⁹³ Feot. 121. § (4) bekezdése

⁹⁴ Feot. 121. § (5) bekezdés

számolása szabályos volt. Az állományba vétel, üzembe helyezés dokumentálása megfelelt az előírásoknak.

A BME a minisztériummal kötött fenntartói megállapodásban a vagyongazdálkodással kapcsolatban előírtakat betartotta. A 2008-2010. évekre vonatkozó **fenntartói megállapodás** szerint az egyetem a 2008. december 31-i ingatlan vagyona bruttó értékének (17538,5 M Ft) legalább 1,5 %-át (263,0 M Ft-ot) köteles az ingatlan vagyon állagmegóvására, felújítására, karbantartására fordítani a 2009. június 1. - 2010. december 31. időszakban. Az intézmény ezen előírásnak eleget tett, a megállapodásban megfogalmazott célokra összesen 1845,0 M Ft-ot fordított.

A meglévő és az újonnan beszerzett **eszközök** folyamatos **üzemeltetéséhez szükséges források biztosításáról a BME gondoskodott.**

A beruházások és felújítások hosszú távú finanszírozhatóságára vonatkozóan **hatástanulmányok készültek.**

A BME a 2007-2011. évekre, valamint a 2012-2016. évekre vonatkozóan is rendelkezett IFT-kel, amelyek részletesen tartalmazták az egyes projektek, ingatlanfejlesztések finanszírozási tervét is. A nagyberuházások, energetikai beruházások esetén (pl.: sportközpont kialakítása) az egyes projektekhez kapcsolódóan is készültek hatástanulmányok, amelyeket a szenátus is megtárgyalt.

A **vagyon értékesítésével és bérbeadásával kapcsolatos döntések** a jogszabályoknak és a belső szabályozásnak **megfeleltek.**

A bérleti díjak fedezetet nyújtottak a bérbe adott eszközök fenntartására fordított költségekre, az előírt versenyeztetéseket, pályáztatásokat lefolytatták. A bérleti díjakat az inflációkövetés érdekében évente indexálták. A BME a törvényi előírásnak megfelelően meggyőződött az átláthatóság előírt követelményének érvényesüléséről a bérbeadási folyamat során.

Az ellenőrzött időszakban az MNV Zrt. engedélyéhez kötött (az éves költségvetési törvényekben meghatározott 25 M Ft könyv szerinti bruttó értéket meghaladó) értékesítés nem történt. Az értékhatár alatti, BME kezelésében lévő, állami vagyonba tartozó ingatlanok értékesítése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelt. Az értékesítések az Oktatási és Kulturális Miniszter előzetes egyetértésével történtek. Az ingatlanértékesítésekből származó bevételeket a jogszabályban meghatározott fejlesztési célra használták fel.

Az egyetem az ellenőrzött időszakban a vagyonkezelői szerződésekben előírtakat betartotta, a Vtvr. szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét az MNV Zrt. által biztosított adatgyűjtő program használatával teljesítette.

Vagyonelemek **térítésmentes átadására** az ellenőrzött időszakban **nem került sor.** A **térítésmentes átvételek** a jogszabályi **előírásoknak megfeleltek.** Az eszközök nyilvántartásba vétele az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéken történt. A piaci értéket a kapcsolódó dokumentumokban rögzítették, annak megállapítása érdekében szakértői értébecslést alkalmaztak. Az átvételeket megfelelően dokumentálták, az eszközök a leltárakban szerepeltek.

5. KORÁBBI ÁSZ ELLENŐRZÉSEK JAVASLATAINAK HASZNOSULÁSA

Az ÁSZ a korábbi ellenőrzései során a felsőoktatás témakörében kilenc javaslatot fogalmazott meg a felsőoktatásért felelős minisztériumnak (OKM, NEFMI, EMMI). A minisztérium a javaslatokra intézkedési terveket készített, amelyek összesen 10 intézkedést tartalmaztak. **Az intézkedések közül hármat (késéssel) megvalósítottak, hét nem valósult meg.**

Az oktatási és kulturális ágazat irányítási rendszerének, működésének ellenőrzéséről szóló, 1106 sz. ÁSZ jelentés javaslataira a NEFMI készített intézkedési tervet. A megfogalmazott öt javaslat közül jelen ellenőrzés keretében kifejezetten a felsőoktatás vonatkozásában releváns két javaslat – a 2. és a 3. sz. – utóellenőrzésére került sor.

Az ÁSZ jelentés 2. sz. javaslatára tervezett intézkedés, a minisztérium felügyelete alá tartozó szervezetek feladatellátásának javítására számszerűsíthető mutatószámokon alapuló kritériumok és középtávú célrendszer kidolgozása nem valósult meg. Az ÁSZ ellenőrzés 3. sz. javaslata, az oktatási ágazat középtávú stratégiájának kidolgozása sem történt meg.

A tervezett intézkedés 2012. december 31-i határideje előtt tíz nappal hozott kormányhatározat⁹⁵ értelmében a felsőoktatásról szóló stratégiát 2013. október 31-ig kellett volna a Kormány elé terjeszteni. A stratégia elkészítése helyett a 2013 januárjában megalakult Felsőoktatási Kerekasztal keretében fogalmaztak meg egyes felsőoktatási stratégiai irányokat tartalmazó dokumentumot⁹⁶.

Az ellenőrzött EMMI (illetve jogelődje a NEFMI) **A felsőoktatás oktatási infrastruktúra-fejlesztési programjának ellenőrzéséről** szóló, 1171 sz. ÁSZ jelentésben tett javaslatokra intézkedési tervet készített, illetve tájékoztatást adott az intézkedéseiről. Az ÁSZ elnökének válaszelevelére egy kiegészített, öt-pontos intézkedési tervet készített az EMMI 2012. május 30-án. A nemzeti erőforrás miniszternek címezett javaslatokra tervezett három intézkedés közül egy – öthónapos késéssel – megvalósult, kettő nem teljesült.

Nem történt intézkedés az oktatási infrastruktúra-fejlesztési programok előkészítési folyamatának ÁSZ által megállapított hiányosságai miatti felelősség megállapítására. A tervezett 2013. június 30. helyett 2013. november végére felmérték az állami felsőoktatási intézmények kapacitáskihasználtságát, azonban még nem történtek meg az intézkedések a felmérés eredményeinek és a felsőoktatást érintő ágazati célok figyelembe vételével a felsőoktatási infrastruktúra közép- és hosszútávon történő hasznosítására.

Az ÁSZ jelentés két javaslatot közösen a nemzeti erőforrás miniszter és a nemzeti fejlesztési miniszter számára fogalmazott meg, amelyek szintén nem valósultak meg.

---

⁹⁵ Az 1657/2012. (XII. 20.) Korm. határozat a kormányzati stratégiai dokumentumok felülvizsgálatával kapcsolatos feladatokról, 12. pont.

⁹⁶ A felsőoktatás átalakításának stratégiai irányai és soron következő lépései, Készítette: Emberi Erőforrások Minisztériuma Felsőoktatásért Felelős Államtitkár és Kabinetje (Budapest, 2013. szeptember 26.).

A minisztérium tájékoztatása szerint a PPP projektek támogatásához kapcsolódó követelményrendszer kialakításában a nemzeti fejlesztési miniszterrel nem történt együttműködés, mert kormányzati szinten nem terveztek indítani újabb projektet. A feladat határideje „folyamatos” volt. Az NFM-mel közös másik intézkedést sem hajtották végre. Így nem került sor az oktatási infrastruktúra-fejlesztési programok lebonyolításával kapcsolatos, ÁSZ által megállapított hiányosságok (kedvezőtlen szerződéskötés és kockázatmegosztás) miatti felelősség megállapítására. A tervezett intézkedés határideje 2013. december 31. volt.

Az EMMI készített intézkedési tervet **Az állami felsőoktatási intézmények érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságok támogatásának és nyereségük hasznosulásának ellenőrzése** című, 1290 sz. ÁSZ jelentésében tett javaslatokra. A három tervezett intézkedésből kettő késedelmesen valósult meg, egyet nem hajtották végre. Az ÁSZ 2. sz. javaslatára tervezett 1. sz. intézkedés nem hasznosult. Így az állami felsőoktatási intézmények gazdasági társaságai szakmai feladatellátásának és gazdaságossági eredményességének mérését biztosító mutatószámokat és értékelési rendszert a felsőoktatási intézményekkel nem dolgoztatták ki.

Az intézkedési tervben vállalt megvalósítási határidő 2013. január 31. volt, amelyet követően a minisztérium Felsőoktatási Főosztálya, illetve Belső Ellenőrzési Főosztálya a mutatószám rendszer bevezetésére újabb felsőoktatási finanszírozási szabályozásig további halasztást javasolt a minisztériumi felsővezetésnek. A javaslattal kapcsolatos döntésről nincs információ, az intézkedési terv módosítására nem érkezett jelzés az EMMI-től az ÁSZ-hoz.

A 2013. március 31-ei határidőre tervezett 2. sz. intézkedést 2013 végére hajtották végre. Az érintett felsőoktatási intézmények vezetőitől tájékoztató jelentést kért a minisztérium az 50% alatti intézményi részesedéssel működő gazdasági társaságok tevékenységének felülvizsgálatáról, működésük indokoltságáról és eredményességéről, valamint az intézményi részesedés megszüntetéséről és ütemezéséről. Szintén késedelmesen, 2013. január 31. helyett 2013 decemberében hajtották végre a 3. sz. intézkedést, amely alapján az érintett felsőoktatási intézmények vezetőit felszólította a minisztérium az ÁSZ vizsgálat során feltárt szabálytalanságok és hiányosságok megszüntetésére és az intézkedésekről szóló tájékoztató megküldésére.

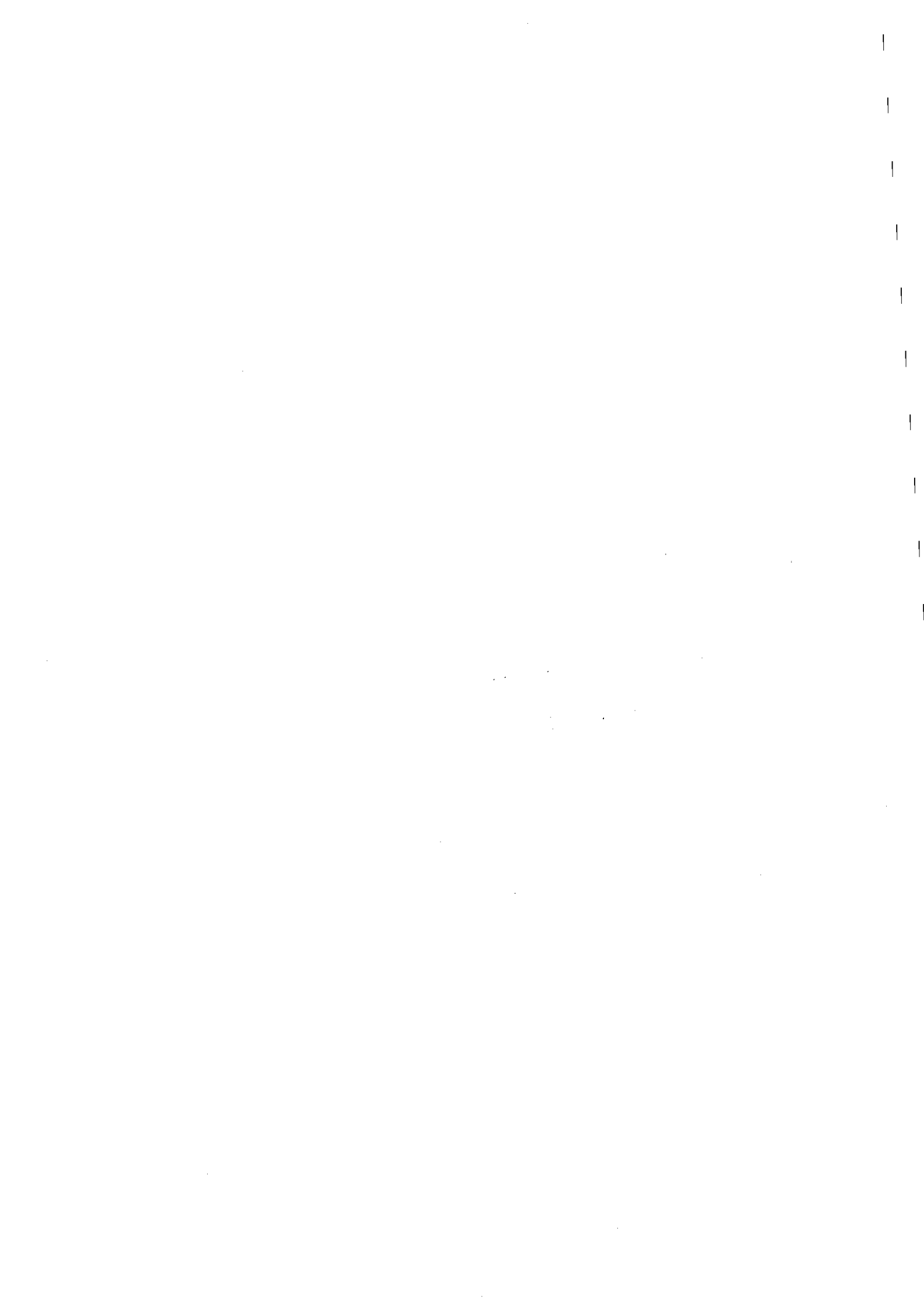
Budapest, 2014. 10. hónap 14. nap

Domokos László
Domokos László

elnök

Melléklet: 9 db

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kiadási és bevételi előirányzatai, azok teljesítése a 2009-2012. években

adatok ezer Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	2009. év			2010. év			2011. év			2012. év		
		Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
1	KIADÁSOK												
2	Személyi juttatások	11 151 666	12 876 198	12 023 084	11 411 666	14 462 562	12 222 555	11 341 666	15 030 366	12 750 799	11 387 000	15 590 399	12 528 833
3	Munkaadót terhelő járulékok	3 726 963	3 720 500	3 455 624	3 482 163	3 826 160	3 109 299	3 109 163	3 851 189	3 266 961	3 121 600	4 174 558	3 263 135
4	Dologi kiadások	8 326 513	9 325 902	8 428 704	8 467 068	16 040 462	9 101 297	9 035 817	14 997 947	10 023 840	7 685 200	15 327 815	10 514 439
5	Egyéb folyó kiadások	108 400	108 400	87 823	159 400	296 380	296 380	240 000	313 115	277 592	289 000	579 839	536 967
6	Támogatásértékű működési kiadások	0	70 187	64 636	0	5 000	3 697	0	318	160	0	5 491	5 491
7	Támogatásértékű felhalmozási kiadások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Előző évi előirányzat átadás	0	89 491	88 855	0	224 936	211 379	0	184 379	179 107	0	60 504	60 504
9	Működési célú pénzeszköz átadás	316 465	331 613	341 429	326 465	462 756	116 006	326 465	501 203	173 694	326 500	407 575	74 460
10	Felhalmozási célú pénzeszköz átadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Alap- és vállalkozási tevékenység közötti elszámolások	0	69 707	69 707	0	99 709	99 709	0	101 946	101 946	0	108 864	108 864
12	Ellátottak pénzbeli juttatásai	2 791 438	2 862 408	2 843 166	2 842 022	3 004 268	2 814 756	2 860 822	3 097 373	2 929 445	2 920 100	3 128 028	3 017 796
13	Egyéb juttatás	10 000	10 000	0	0	10 463	10 463	0	793	792	0	2 930	2 929
14	Felújítás	512 132	1 457 725	1 089 064	512 132	2 617 726	1 246 627	512 132	4 235 184	2 425 347	996 100	2 905 937	2 311 347
15	Intézményi beruházási kiadások ÁFA-val	1 504 872	2 273 795	2 078 789	1 105 572	2 235 490	1 878 892	1 105 372	4 432 633	2 688 672	928 400	3 670 900	3 231 186
16	Központi beruházási kiadások ÁFA-val	0	120 000	60 000	0	50 000	50 000	0	0	0	0	20 000	20 000
19	Egyéb intézményi felhalmozási kiadás	0	0	0	0	0	17 000	0	8 000	13 120	0	0	0
20	Kölcsönök	11 000	11 000	9 100	11 000	12 300	12 300	11 000	17 000	16 667	11 000	13 000	9 000
21	Költségvetési kiadások	28 459 449	33 326 926	30 639 981	28 317 488	43 348 212	31 190 360	28 542 437	46 771 446	34 848 142	27 664 900	45 995 840	35 684 951
22	BEVÉTELEK												
23	Közhatalmi bevételek	20 000	20 000	23 262	25 000	25 000	5 675	0	6 048	6 048	5 000	6 000	5 410
24	Intézményi működési bevételek	10 132 617	11 429 879	11 495 936	10 964 000	11 566 312	11 625 421	8 500 000	10 528 560	10 528 560	9 100 000	11 100 000	10 223 876
25	<i>Ebből: Működési célú pénzeszköz átvételek</i>	<i>2 200 000</i>	<i>2 600 000</i>	<i>2 018 107</i>	<i>2 100 000</i>	<i>2 100 000</i>	<i>1 737 723</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Működési célú pénzeszköz átvételek	0	0	0	0	0	0	1 700 000	2 322 000	2 323 156	1 700 000	2 000 000	1 804 634
26	Alap- és vállalkozási tevékenység közötti elszámolások	0	0	0	0	99 709	99 709	0	101 946	101 946	0	108 864	108 864
27	Felhalmozási bevételek	700 000	900 000	1 001 868	700 000	1 100 000	1 340 478	103 500	477 200	474 783	1 204 000	1 204 000	425 187
	<i>Ebből: Felhalmozási célú pénzeszköz átvételek</i>	<i>693 000</i>	<i>786 912</i>	<i>890 110</i>	<i>642 000</i>	<i>642 000</i>	<i>762 664</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
28	Felhalmozási célú pénzeszköz átvételek	0	0	0	0	0	0	596 500	1 035 448	1 068 332	380 000	380 000	284 628
29	Támogatás kölcsönök visszatérülése és igénybevétele	11 000	11 000	9 100	11 000	12 300	12 300	11 000	17 000	16 667	11 000	13 000	9 000
30	Irányító szervtől kapott támogatás	15 395 832	16 062 914	16 062 914	14 817 488	15 629 335	15 629 335	15 831 437	15 646 182	15 646 182	13 407 100	14 574 081	14 574 081
31	Támogatás értékű működési bevétel	1 500 000	1 719 187	1 927 719	1 500 000	2 005 000	1 996 971	1 500 000	2 820 000	3 047 333	1 557 800	3 727 800	3 843 232
32	Támogatás értékű felhalmozási bevétel	700 000	700 000	208 168	300 000	400 000	352 904	300 000	983 000	722 783	300 000	780 000	801 979
33	Előző évi maradvány átvétele	0	165 858	165 858	0	248 111	248 111	0	451 073	451 073	0	180 385	309 175
34	Előirányzat maradvány felhasználás	0	2 318 088	2 318 088	0	12 262 445	12 262 445	0	12 382 989	12 382 989	0	11 921 710	11 921 710
35	Költségvetési bevételek	28 459 449	33 326 926	33 212 913	28 317 488	43 348 212	43 573 349	28 542 437	46 771 446	46 769 852	27 664 900	45 995 840	44 311 776

**A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kiadásainak, bevételeinek változása
a 2009-2012. években**

adatok ezer Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	2009. év Teljesítés	2010. év Teljesítés	2011. év Teljesítés	2012. év Teljesítés	2012/2009
1	KIADÁSOK					
2	Személyi juttatások	12 023 084	12 222 555	12 750 799	12 528 833	104,2%
3	Rendszeres és nem rendszeres	10 013 209	10 550 686	10 981 137	10 807 614	107,9%
4	Rendszeres személyi juttatás	7 188 507	7 436 312	7 592 978	7 579 347	105,4%
5	Alapilletmény	6 345 816	6 453 807	6 607 181	6 527 398	102,9%
6	Nem rendszeres	2 824 702	3 114 374	3 388 159	3 228 267	114,3%
7	Munkavégzéshez kapcs juttatások	1 984 798	2 301 051	2 510 282	2 450 100	123,4%
8	Normatív és teljesítéshez kötött jutalom	477 389	374 710	301 249	142 587	29,9%
9	Külső személyi juttatások	2 009 875	1 671 869	1 769 662	1 721 219	85,6%
10	Munkaadót terhelő járulékok	3 455 624	3 109 299	3 266 961	3 263 135	94,4%
11	Dologi és folyó kiadások	8 516 527	9 397 677	10 301 432	11 051 406	129,8%
12	Dologi kiadások	8 428 704	9 101 297	10 023 840	10 514 439	124,7%
13	Készletbeszerzés	994 179	878 743	899 454	1 020 071	102,6%
14	Kommunikációs szolgáltatás	501 942	477 547	417 908	350 428	69,8%
15	Szolgáltatási kiadások	2 720 585	2 927 442	4 052 431	4 223 338	155,2%
16	Bérlés és lízing	655 476	855 865	1 748 985	1 907 183	291,0%
17	ebből PPP	570 304	775 356	1 678 394	1 767 992	310,0%
18	Gáz, villany, víz	838 716	839 398	881 247	957 752	114,2%
19	Működési célú ÁFA	1 894 805	2 704 694	2 514 231	2 505 855	132,2%
20	Kiküldetés, reprezentáció	378 285	386 174	384 959	422 950	111,8%
21	Szellemi tevékenység	546 191	419 529	348 848	412 599	75,5%
22	Egyéb folyó kiadások	87 823	296 380	277 592	536 967	611,4%
23	Előző évi maradvány visszafizetés	0	0	0	0	
24	Adók, díjak, egyéb befizetések	75 160	296 380	277 472	254 936	339,2%
27	Előző évi előirányzat átadás	88 855	58 091	52 379	60 504	68,1%
28	Alap- és vállalkozási tevékenység közötti elszámolások	69 707	99 709	101 946	108 864	156,2%
30	Ellátottak pénzbeli juttatásai	2 843 166	2 814 756	2 929 445	3 017 796	106,1%
31	Egyéb juttatás	406 065	130 166	174 646	82 880	20,4%
32	Felhalmozási kiadások	3 227 853	3 345 807	5 253 867	5 562 533	172,3%
33	Intézményi beruházási kiadások (áfa nélkül)	1 699 023	1 511 738	2 156 979	2 550 980	150,1%
34	ebből ingatlan (áfa nélkül)	92 570	233 424	734 458	694 977	750,8%
35	Gépek, berendezések, felszerelések (áfa nélkül)	1 210 337	991 887	1 269 502	1 621 877	134,0%
36	Felújítás (áfa nélkül)	877 704	997 516	1 940 690	1 822 370	207,6%
37	ebből ingatlan (áfa nélkül)	859 009	986 090	1 925 471	1 765 630	205,5%
38	Központi beruházási kiadások (áfa nélkül)	48 000	40 000	0	16 000	33,3%
39	Kölcsönök	9 100	12 300	16 667	9 000	98,9%
40	Összesen	30 639 981	31 190 360	34 848 142	35 684 951	116,5%
41	BEVÉTELEK					
42	Közhatalmi bevételek	23 262	5 675	6 048	5 410	23,3%
43	Működési bevételek	13 797 681	13 913 475	16 449 068	16 262 741	117,9%
44	Intézményi működési bevétel	11 495 936	11 625 421	10 528 560	10 223 876	88,9%
45	Szolgáltatások ellenértéke	5 830 947	4 368 342	4 879 414	5 088 465	87,3%
46	Intézményi ellátási díjak	1 105 084	2 115 901	2 162 396	2 109 439	190,9%
47	Hozam és kamatbevétel	756 902	1 152 312	646 317	655 634	86,6%
48	Működési célú pénzeszköz átvételek áht-n kívül	2 018 107	1 737 723	2 323 156	1 804 634	89,4%
49	ebből uniós forrás	72 513	15 108	2 772	4 703	6,5%
50	Támogatásértékű működési bevétel	1 927 719	1 996 971	3 047 333	3 843 232	199,4%
51	EU programokra működési bevétel	0	13 087	11 111	0	
52	Felhalmozási bevételek	1 001 868	1 750 119	2 268 898	1 538 834	153,6%
53	Felhalmozási célú pénzeszköz átvételek	890 110	762 664	1 068 332	284 628	32,0%
54	ebből uniós forrás	0	0	0	0	
55	Támogatásértékű felhalmozási bevétel	208 168	352 904	722 783	801 979	385,3%
56	EU programokra felhalmozási bevétel	0	0	86 872	40 284	
57	Támogatási kölcsönök visszatérülése és igénybevétele	9 100	12 300	16 667	9 000	98,9%
58	Irányító szervtől kapott támogatás	16 062 914	15 629 335	15 646 182	14 574 081	90,7%
59	Előző évi maradvány átvétele	165 858	248 111	451 073	309 175	186,4%
60	Előirányzat maradvány felhasználás	2 318 088	12 262 445	12 382 989	11 921 710	514,3%
61	Összesen	33 212 913	43 573 349	46 769 852	44 311 776	133,4%

Kimutatás a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem bevételeiről és kiadásairól, valamint adósságszolgálatáról a 2009-2012. években

Ssz.	CLF-számítási módszer szerint	adatok e Ft-ban			
		2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
1.		2.	3.	4.	5.
I. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS					
1.	1.1.1. Hatósági jogkörhöz köthető /közhatalmi/, egyéb saját, illetve ÁFA bevételek	8 740 860	8 373 948	9 875 406	9 236 351
3.	1.1.2. Működési költségvetés támogatása	15 220 130	14 880 268	15 333 866	14 442 567
4.	1.1.3. Támogatásértéki működési bevételek	1 927 719	1 996 971	3 047 333	3 843 232
5.	1.1.4. EU-tól és külföldről átvett pénzeszközök	1 243 659	1 345 119	1 672 833	1 606 261
6.	1.1.5. Működési célú "egyéb" pénzeszközátvétel államháztartáson kívülről	774 448	392 604	650 323	198 373
7.	1.1.6. Hozam- és kamatbevételek	756 902	1 152 312	646 317	655 634
8.	1.1.7. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	0	0	0	0
9.	1.1.8. Előző évi előirányzat-maradvány, pénzmaradvány átvétel	152 720	191 374	448 073	282 135
10.	1.1. Folyó bevételek (1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.+1.1.8.)	28 816 438	28 332 596	31 674 151	30 264 553
11.	1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	23 995 235	24 634 200	26 233 284	26 843 374
12.	1.2.2. Támogatásértéki működési kiadások	64 636	3 697	160	5 491
13.	1.2.3.1. vállalkozásoknak	89 036	26 921	3 520	1 324
14.	1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	236 293	87 545	169 189	72 228
15.	1.2.3.3. magánszemélyeknek	0	0	0	0
16.	1.2.3.4. non-profit szervezeteknek	16 100	1 540	985	908
17.	1.2.3.5. garancia- és kezességvállalásból származó kifizetés	0	0	0	0
18.	1.2.3. Működési célú pénzeszközátadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4.+1.2.3.5.)	341 429	116 006	173 694	74 460
19.	1.2.4. Társadalom-, szociálpolitikai és egyéb juttatás, támogatás	0	10 463	792	2 929
20.	1.2.5. Ellátottak pénzbeli juttatásai	2 843 166	2 814 756	2 929 445	3 017 796
21.	1.2.6. Kamatkiadások	0	0	0	0
22.	1.2.7. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	0	0	0	0
23.	1.2.8. Előző évi előirányzat-maradvány átadás	87 420	58 091	52 379	60 504
24.	1.2. Folyó kiadások (1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5.+1.2.6.+1.2.7.+1.2.8.)	27 331 886	27 637 213	29 389 754	30 004 554
25.	1.3. Folyó költségvetés egyenlege, működési jövedelem (1.1. - 1.2.)	1 484 552	695 383	2 284 397	259 999
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS					
27.	2.1.1. Felhalmozási saját bevételek	115 087	944 927	487 668	752 268
28.	2.1.2. Felhalmozási kiadások költségvetési támogatása	842 784	749 067	312 316	131 514
29.	2.1.3. Támogatásértéki felhalmozási bevételek	208 168	352 904	722 783	801 979
30.	2.1.4. EU-tól és külföldről átvett pénzeszközök	0	3 765	0	0
31.	2.1.5. Felhalmozási célú egyéb pénzeszközátvétel államháztartáson kívülről	890 110	758 899	1 068 332	284 628
32.	2.1.6. Hozam- és kamatbevételek	0	0	0	10 220
33.	2.1.7. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	9 100	12 300	16 667	9 000
34.	2.1.8. Előző évi előirányzat-maradvány, pénzmaradvány átvétel	13 138	56 737	3 000	27 040
35.	2.1. Felhalmozási bevételek (2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.+2.1.5.+2.1.6.+2.1.7.+2.1.8.)	2 078 387	2 878 599	2 610 766	2 016 649
36.	2.2.1. Saját felújítási kiadás (2011-től áfa-val)	1 089 064	1 246 627	2 425 347	2 311 347
37.	2.2.2. Saját beruházási kiadás (2011-től áfa-val)	1 699 023	1 511 738	2 688 672	3 251 186
38.	2.2.3. Saját beruházási és felújítási kiadás áfa-ja (2010-ig)	379 766	367 154	0	0
39.	2.2.4. Befektetési célú részesedések vásárlása	0	17 000	8 000	0
40.	2.2.5. Támogatásértéki felhalmozási kiadások	0	0	0	0
43.	2.2.6. EU-nak és külföldnek átadott pénzeszközök	0	0	0	0
44.	2.2.7. Felhalmozási célú egyéb pénzeszközátadás államháztartáson kívülre	0	0	5 120	0
45.	2.2.8. Kamatkiadások	0	0	0	0
46.	2.2.9. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	9 100	12 300	16 667	9 000
47.	2.2.10. Előző évi előirányzat-maradvány átadás	1 435	153 288	126 728	0
48.	2.2.11. ÁFA befizetések	0	95 331	85 908	0
49.	2.2. Felhalmozási kiadások (2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.+2.2.7.+2.2.8.+2.2.9.+2.2.10.+2.2.11.)	3 238 388	3 453 438	5 356 442	5 571 533
50.	2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-1 160 001	-574 839	-2 745 676	-3 554 884
51.	3. FINANSZIROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ (1.3.+2.3.)	324 551	120 544	-461 279	-3 294 885
4. FINANSZIROZÁSI MŰVELETEK					
53.	4.1. Hítelfelvétel	0	0	0	0
54.	4.2. Híteltörlesztés	0	0	0	0
55.	4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0	0	0	0
56.	4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0	0	0	0
57.	4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0	442 419	0	0 427 042
58.	4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	2 638 186	0	505 494	0
59.	4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	210 150	817 799	-210 104	-894 236
60.	4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-126 168	53 700	9 707	-31 560
61.	4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	-2 301 868	1 206 518	-725 305	3 164 366
62.	5. TÁRGYÉVI PÉNZÜGYI POZÍCIÓ (1.3.+ 2.3.+4.9.)	-1 977 317	1 327 062	-1 186 584	-130 519
63.	6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (működési jövedelem (1.3.) - tőketörlesztés (4.2.+4.4))	1 484 552	695 383	2 284 397	259 999
64.					
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK					
66.	Működési célú előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	2 318 088	9 730 152	8 172 911	7 459 194
67.	Felhalmozási célú előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	0	2 204 412	3 762 879	3 554 283
68.	Felhasználható tárgyévi előirányzat-maradvány	2 245 051	11 861 146	11 006 559	6 701 454
69.	Összes kötelezettség	2 748 859	1 893 083	2 351 363	1 896 123
70.	ebből rövid lejáratú	2 748 859	1 893 083	2 351 363	1 896 123
71.	Összes szállítói kötelezettség	229 114	725 460	1 097 383	204 935
72.	ebből lejárt (tanúsítványból)	87 118	246 850	389 970	84 887
73.	Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	0	0	0	0
74.	ebből rövid lejáratú	0	0	0	0
76.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség	0	0	0	0
77.	ebből rövid lejáratú	0	0	0	0
78.	ebből hosszú lejáratú kötelezettségek következő évet terhelő törlesztő részletei	0	0	0	0
79.	Finanszírozásba bevonható eszközök:	13 292 764	14 177 407	13 496 317	9 338 756
80.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
81.	Hosszú lejáratú bankbetétek	0	0	0	0
82.	Értékpapírok	12 327 699	11 885 280	12 390 774	8 363 732
83.	Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül)	965 065	2 292 127	1 105 543	975 024

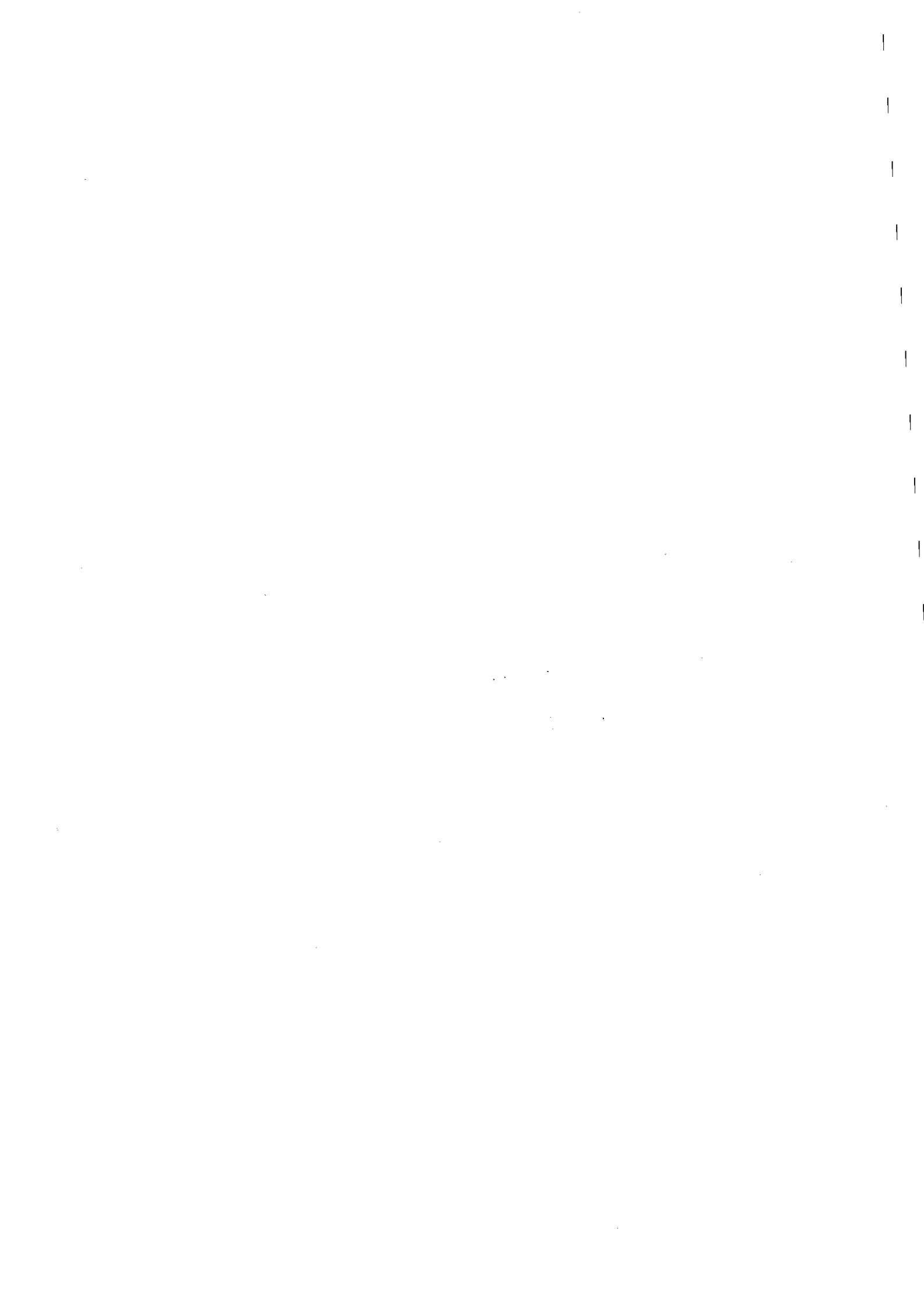
A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérlegadatai a 2009-2012. években

adatok ezer Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	Index (2012/2009)
1	IMMATERIÁLIS JAVAK	728 415	651 927	368 284	393 452	54,0%
4	Vagyoni értékű jogok	529 521	377 486	218 616	329 748	62,3%
5	Szellemi termékek	182 111	206 710	149 289	53 677	29,5%
6	Immateriális javakra adott előlegek	16 783	67 731	379	10 027	59,7%
7	Immateriális javak értékhelyesbítése	0	0	0	0	
8	TÁRGYI ESZKÖZÖK	18 738 270	20 173 037	23 404 178	26 771 513	142,9%
9	Ingtatlanok és kapcsolódó vagyonértékű jogok	14 383 731	15 846 905	18 604 598	21 566 361	149,9%
10	Gépek, berendezések, felszerelések	3 870 733	3 928 833	4 082 929	4 792 044	123,8%
11	Járművek	33 952	37 351	46 311	30 943	91,1%
13	Beruházások, felújítások	438 843	322 996	615 381	339 115	77,3%
14	Beruházásra adott előlegek	11 011	36 952	54 959	43 050	391,0%
15	Állami készletek, tartalékok	0	0	0	0	
16	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0	0	0	0	
17	BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	137 849	154 625	170 468	161 567	117,2%
18	Tartós részesedés	88 823	100 595	108 595	108 595	122,3%
19	Tartósan adott kölcsön	49 026	54 030	61 873	52 972	108,0%
20	ÜZEMELTETÉSRE KEZELÉSRE ÁTADOTT VAGYONKEZELÉSBE VETT ESZKÖZÖK	0	0	0	0	
21	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	19 604 534	20 979 589	23 942 930	27 326 532	139,4%
22	KÉSZLETEK	191 945	162 146	138 900	142 584	74,3%
23	Anyagok	70 930	70 073	75 316	59 147	83,4%
25	Késztermékek	2 483	2 483	2 402	2 402	96,7%
26	Áruk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások	118 532	89 590	61 182	81 035	68,4%
27	Egyéb készletek**	0	0	0	0	
28	KÖVETELÉSEK	1 644 640	4 629 758	4 703 983	3 611 885	219,6%
29	Követelések áruszállításból és szolgáltatásból	1 642 609	4 088 640	3 902 127	2 938 357	178,9%
31	Rövid lejáratú adott kölcsönök	0	0	0	9 152	
32	Egyéb követelések	2 031	541 118	801 856	664 376	32711,8%
33	Ebből: támogatási program előlegek előfinanszírozás	0	0	0	0	
34	támogatási programok szabálytalan kifizetése	0	0	0	0	
35	nemzetközi támogatási programok garancia- és kezességvállalásból származó köv.	0	539 243	799 683	664 376	
36	egyéb követelés	2 031	1 875	2 173	0	
38	ÉRTÉKPAPÍROK	12 327 699	11 885 280	12 390 774	8 363 732	67,8%
43	Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bekerülési (könyv szerinti) értéke	12 327 699	11 885 280	12 390 774	8 363 732	67,8%
45	PÉNZESZKÖZÖK	1 439 202	2 929 957	1 986 067	1 601 324	111,3%
46	Pénztárok, csekkek, betétkönyvek	1 000	0	0	0	
47	Költségvetési pénzforgalmi számlák	1 567	0	0	0	
48	Elszámolási számlák	962 498	2 292 127	1 105 543	975 024	101,3%
49	Idegen pénzeszközök	474 137	637 830	880 524	626 300	132,1%
50	EGYÉB AKTÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK	34 419	88 119	97 826	66 266	192,5%
51	FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	15 637 905	19 695 260	19 317 550	13 785 791	88,2%
52	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	35 242 439	40 674 849	43 260 480	41 112 323	116,7%
53	SAJÁT TŐKE	18 735 752	23 916 981	26 463 860	29 215 231	155,9%
54	Tartós tőke	3 840 828	18 735 752	18 735 752	18 735 752	487,8%
56	Tőkeváltozások	14 894 924	5 181 229	7 728 108	10 479 479	70,4%
59	TARTALÉKOK	12 262 445	12 382 989	11 921 710	8 626 825	70,4%
60	Költségvetési tartalékok	11 864 857	11 761 438	10 904 613	6 592 590	55,6%
61	Vállalkozási tartalékok	397 588	621 551	1 017 097	2 034 235	511,6%
62	KÖTELEZETTSÉGEK	4 244 242	4 374 879	4 874 910	3 270 267	77,1%
63	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0	0	
64	Rövid lejáratú kötelezettségek	2 748 859	1 893 083	2 351 363	1 896 123	69,0%
65	Kötelezettségek áruszáll.,szolg. (szállítók)	229 114	725 460	1 097 383	204 935	89,4%
66	Egyéb kötelezettségek	2 519 745	1 167 623	1 253 980	1 691 188	67,1%
67	EGYÉB PASSZÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK	1 495 383	2 481 796	2 523 547	1 374 144	91,9%
68	FORRÁSOK ÖSSZESEN	35 242 439	40 674 849	43 260 480	41 112 323	116,7%

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gazdálkodása szabályszerűségének értékelése a mintatételek alapján

értékelt terület	Minta alapján tett becslés a sokaságbeli hibaarányra (95%-os megbízhatóságú konfidencia intervallum) tolerálható hibaarány - 10%										értékelés
	0%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%	
értékpapírok											megfelelő
projektek											
dologi kiadások											
felhalmozási kiadások											
megbízásdíjak											kockázatos
előirányzat módosítások											
díjszabások											magas kockázatú
személyi juttatások											nem megfelelő
kötelezettségek											
követelések											
működési bevételek											
felhalmozási bevételek											

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
MINISZTER

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK EGYVITTELI IRODA 67833/2014 Érk.: SEP 22 2014 Iktatószám: V-0516-308/2014 Melléklet: .....

Kondorosi Katalin M.

Iktatószám: 43639-1/2014/FOFEJL

Hiv. szám: V-0516-289/2014.

Melléklet: -

Domokos László részére

elnök

Állami Számvevőszék

Budapest

Apáczai Csere János utca 10.
1052

Tárgy: Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzéséről – a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ellenőrzéséről szóló jelentéstervezetre tett észrevétel

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva V-0516-289/2014. iktatószámú levelében foglaltakra és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem vonatkozásában megküldött jelentéstervezetre, a 2014. évben megkezdett szabályszerűségi ellenőrzés kapcsán a felsőoktatásért felelős minisztérium ágazati irányítói tevékenységével kapcsolatos részletes megállapításokra az alábbi észrevételeket teszem és tájékoztatást adom.

„A fenntartó a jogszabályoknak megfelelően gyakorolta az egyetem felső vezetőinek kinevezésével, illetve megbízásával kapcsolatos jogosultságait. A minisztérium fenntartói hatáskörében felülvizsgálta a BME 2012-2016. évre szóló intézményfejlesztési tervét, azonban arra hivatalos észrevételt nem tett, holott minisztériumi belső szakértői vélemények több kritikai észrevételt is megfogalmaztak az anyaggal kapcsolatban.

Az IFT a fenntartó értékelése szerint megalapozottság, belső koherencia tekintetében a maximálisan adható 10 pontból átlagosan csak 4,5 pontot kapott.”

2

Tekintettel arra, hogy az Intézményfejlesztési Tervek értékelésének szabályait meghatározó "Kézikönyv az Intézményfejlesztési Tervek értékeléséhez v2.02" című útmutató 7. oldala szerint "az értékelő személye és az értékelés nem nyilvános" kérjük, hogy az IFT értékelésére vonatkozó konkrét részleteket a jelentésből kihagyni, és a megállapítást az alábbiak szerint módosítani szíveskedjenek.

A fenntartó a jogszabályoknak megfelelően gyakorolta az egyetem felső vezetőinek kinevezésével, illetve megbízásával kapcsolatos jogosultságait. A minisztérium fenntartói hatáskörében felülvizsgálta a BME 2012-2016. évre szóló intézményfejlesztési tervét, arra hivatalos észrevételt nem tett.

Továbbá jelezzük, hogy bár a BME esetében a 10-es, „az IFT meglapozottsága, belső koherenciája” megnevezésű szempontra megadott 4,5-es pontszám a maximálisan lehetséges 10-ből meglehetősen alacsony, azonban a tíz szempont közül több is volt, amire ennél jóval többet, 9-9,5 pontot kapott az intézmény.

A jelentéstervezet költségvetési mellékleteit és adatait az alábbiak szerint javasolt felülvizsgálni, illetve módosítani.

1. számú melléklet észrevételei:

Javasolt a kiadások és bevételek összesen sorokat javítani „Költségvetési Kiadások” és „Költségvetési Bevételek” megnevezésre tekintettel arra, hogy az összegek a „Finanszírozási bevételeket és kiadásokat” (függő, átfutó, kiegyenlítő) nem tartalmazza.
A 27. sor pontos megnevezése „Felhalmozási saját bevételek”.

2. számú melléklet észrevételei:

A 32. sor „Felhalmozási kiadásokon” belül az „Intézményi beruházási kiadások és a felújítás” elemeit egységesen javasolt szerepeltetni, vagy ÁFA-val, vagy anélkül.
A 49. sor megnevezése a megjelenített teljesítési összeg alapján helyesen „Működési célú pénzeszköz átvételek Áht-n kívül”.
Az 50. sor „Támogatásértésű működési bevétel” kétszer szerepel, lejjebb sorszám nélkül. Javasolt felülvizsgálni.
Az 58. sor alatt szereplő „EU programokra működési bevétel” és „EU programokra felhalmozási bevétel” sorokat az alatta lévő „Támogatás értékű működési bevétel” és „Támogatásértékű felhalmozási bevétel” sorok alatt javasolt szerepeltetni sorszámmal.

3. számú melléklet észrevételei:

A 9. sorban szereplő „Előző évi előirányzat maradvány, pénzmaradvány átvétele” 2012. évi teljesítési adata az 1. számú melléklet 34. sorával nem egyezik, ezért javasolt az adatok felülvizsgálata valamennyi évre vonatkozóan.
A 27. sor „Felhalmozási saját bevételek” összege a 2012. évben 425.187 E Ft helyesen, de abban már benne van a kamat és hozam bevétel (10.220 E Ft) is. Az adatok felülvizsgálata javasolt valamennyi évre vonatkozóan, az 1. számú melléklet 27. sorában szereplő összeg figyelembe vételével.

3

Tájékoztatom továbbá, hogy az Állami Számvevőszék 1290 sz. ellenőrzése kapcsán az állami felsőoktatási intézmények gazdasági társasági szakmai feladatellátásának és gazdaságossági eredményességének mérését biztosító mutatószám- és értékelési rendszereket az érintett felsőoktatási intézmények késéssel, 2014 nyarára kidolgozták, azok ellenőrzése megtörtént, az adott intézményre vonatkozó módosított, végleges mutatószám- és értékelési rendszert 2014. szeptember 30-ig kell az intézményeknek megküldeniük a tárcá részére.

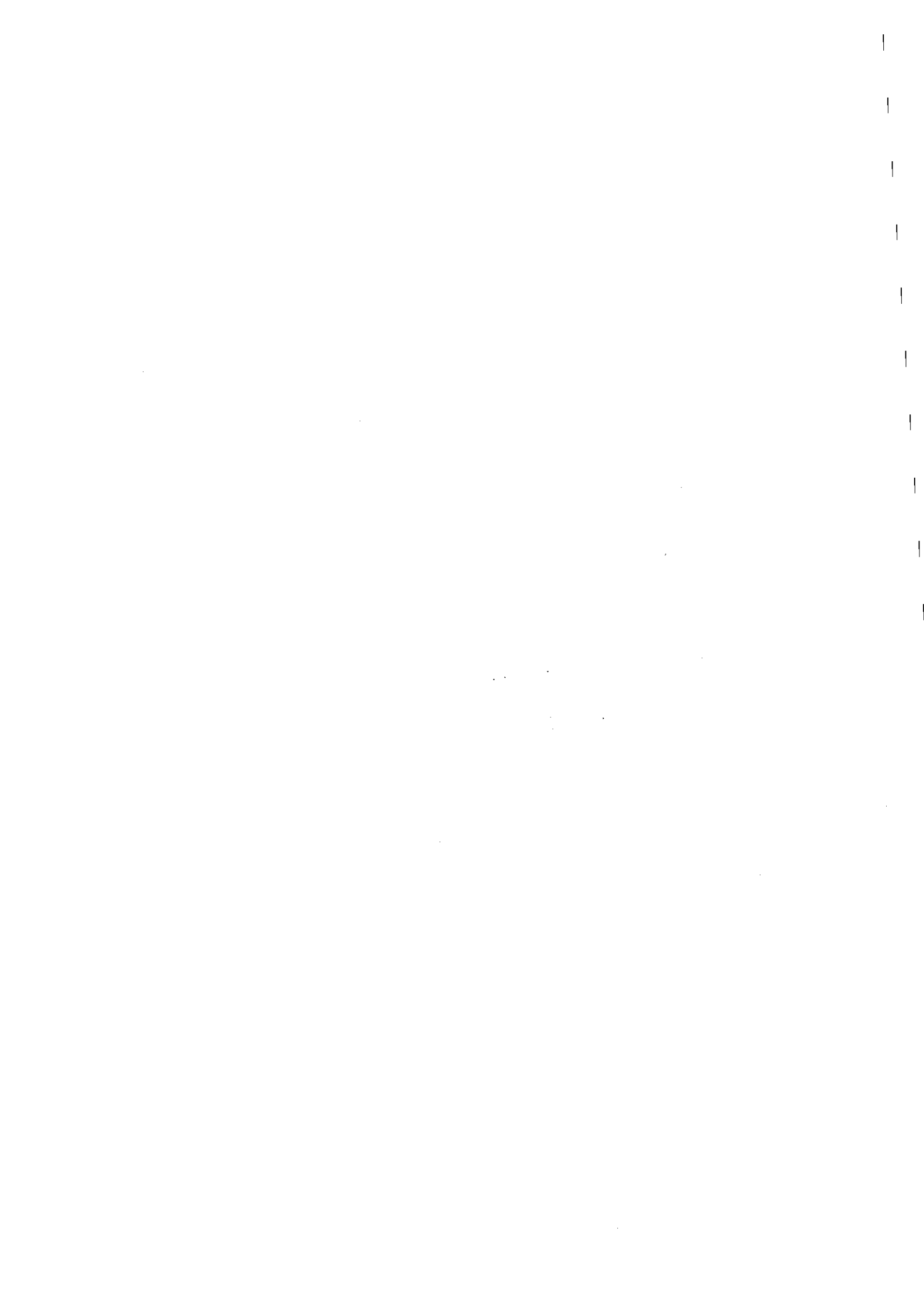
A fentiek alapján kérjük a megállapítás kiegészítését, megjegyzésként való rögzítését a jelentéstervezetben.

Budapest, 2014. szeptember „19.”

Üdvözlettel

Balog
Balog Zoltán

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0516-298/2014.

Balog Zoltán úr
miniszter

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Budapest

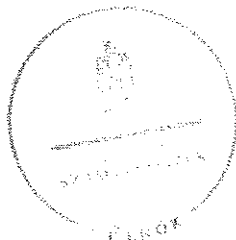
Tisztelt Miniszter Úr!

A „Jelentéstervezet a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ellenőrzéséről – Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy az ÁSZ. tv. 29. § (3) bekezdése alapján a számvevőszéki jelentések mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett figyelembe nem vett észrevételeket az elutasítás indokainak feltüntetésével.

Budapest, 2014. 10. hó 08. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Domokos László

Melléklet: Tájékoztató az elfogadott és a figyelembe nem vett észrevételekről

Melléklet
Ikt.szám: V-0516-298/2014.

Tájékoztató
az elfogadott és a figyelembe nem vett észrevételekről

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gazdálkodásának és működésének ellenőrzéséről készült számvevőszéki jelentéstervezethez kapcsolódó – a 43639-1/2014/FOFEJL. iktatószámú levélben tett – észrevételeit köszönettel megkaptuk.

A jelentéstervezetre tett észrevételeket áttekintettük, azok kezeléséről a következő tájékoztatást adom:

1. A BME intézményfejlesztési tervének véleményezésre vonatkozó észrevétel alapján a jelentéstervezetet módosítottuk. Az összegző megállapítások között a 17. oldal 4. bekezdése utolsó mondatát, a részletes megállapítások fejezetben a 27. oldal 8. bekezdése utolsó mondatát, továbbá a 9. belső bekezdést töröltük.
2. A jelentéstervezet 1. számú mellékletében az összesen sorok megnevezését az észrevételben jelzetteknek megfelelően „Költségvetési kiadások” és „Költségvetési bevételek” címre módosítottuk.
3. A 27. sor megnevezésére vonatkozó észrevétel alapján az 1. sz. melléklet módosítását nem tartjuk indokoltnak. A melléklet kialakításánál az éves beszámoló 08. sz. űrlapjának megnevezéseit vettük alapul.
4. Észrevételük alapján a 2. sz. melléklet adatait módosítottuk. Az összes kiadás részeként a felhalmozási kiadások főösszegét a melléklet 32. sorában áfával növelten mutatjuk ki. Azon belül a részletező, illetve kiemelt adatokat – a beszámoló 05. sz. űrlapjának adataival egyezően – egységesen áfa nélkül jelenítjük meg.
5. A 2. számú melléklet 48. (a korábbi sorszámozás szerint 49.) sorának megnevezését véleményük alapján módosítottuk „Működési célú pénzeszközátvételek áht-n kívül” címre.
6. A 2. számú melléklet 58. sora alatt szereplő „Támogatás értékű működési bevétel” és „Támogatás értékű felhalmozási bevétel” sorokat az észrevétel figyelembevételével töröltük.
7. Észrevételüket elfogadva a 2. sz. mellékletben az „EU programokra működési bevétel” sort az 50. sorszámú „Támogatás értékű működési bevétel” sor alá helyeztük át, az „EU programokra felhalmozási bevétel” sort pedig az 55. (a korábbi sorszámozás szerint 56.) „Támogatás értékű felhalmozási bevétel” sor alatt szerepeltetjük.

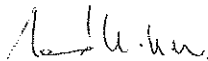
8. A 3. számú melléklethez tett észrevételeket nem vettük figyelembe, ennek alapján a jelentéstervezetet nem módosítottuk. A CLF-számítási módszer a működési és felhalmozási bevételeket külön kezeli. A 3. számú melléklet 9. sora a 34. sorral együtt adja ki az 1. számú melléklet 33. sz. „előző évi maradvány átvétele” sorának adatát, tehát a melléklet adatai helyesek megegyeznek a 1. számú mellékletben közöltekkel. Az 1. sz. melléklet észrevételükben hivatkozott 34. sorában az előirányzat maradvány felhasználás összege szerepel.

A 27. sor adatainak módosítása sem indokolt. A „Felhalmozási saját bevételek” sor összege minden ellenőrzött évre vonatkozóan tartalmazza a felhalmozási saját bevételekhez kapcsolódó áfa összegeket is (2012-ben a 98. úrlap 45. sorának, továbbá a 07. úrlap 18. és 19. sorának adatait). Ebből az összegből levonásra kerülnek az osztalék- és hozambevételek (2012-ben a 08. úrlap 14. sorának adata, összesen 10 220 E Ft), mivel azok a CLF tábla 2.1.6 sorában szerepelnek. A 2.1.1 „Felhalmozási saját bevételek” sor 2012. évi adata a 3. számú mellékletben a fenti számítások alapján helyes összegben szerepel, 752 268 E Ft.

9. Az állami felsőoktatási intézmények érdekelttségébe tartozó gazdasági társaságok támogatásának és nyereségük hasznosulásának ellenőrzése című (1290 sz.) ÁSZ jelentés 2. sz. javaslatának hasznosulására vonatkozó tájékoztatását köszönettel vettük. Az ÁSZ jelentéshez kapcsolódó intézkedéssel a jelentéstervezet kiegészítése azonban nem indokolt. Ellenőrzésünk a 2009-2012 közötti időszakot érintette, ezért csak az ellenőrzött négy évre vonatkozó megállapításokat tudjuk bemutatni.

Kérem a válaszlevelemben foglaltak szíves tudomásulvételét. Tájékoztatatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentésben az ÁSZ. tv. 29. § (3) bekezdése alapján szerepeltetjük a figyelembe nem vett észrevételeket az elutasítás indokának feltüntetésével együtt.

Budapest, 2014. 10 hó 06 nap

Horváthné Herbáth Mária
felügyeleti vezető

A BME a fenntartó által a tervezéshez kért adatszolgáltatásokat az ellenőrzött években határidőre teljesítette, a költségvetési javaslatot mellékszámításokkal alapozta meg. A fenntartó által véglegesített kincstári költségvetés és az intézményi elemi költségvetés kiemelt előirányzati szintű egyezősége 2009-2012 között biztosított volt.⁸ Az előirányzat-maradvány kimutatása és felhasználása szabályszerűen történt.⁹ A BME az ellenőrzött időszakban a felhasználható előirányzat-maradvány összegét teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt maradványként mutatta ki. A kötelezettségvállalást az ellenőrzött dokumentumok alátámasztották.¹⁰

Megerősítést nyert az is, hogy az intézmény pénzügyi egyensúlya a 2009-2012. években biztosított volt. A BME likviditási hitelt és támogatási kölcsönt nem vett fel, a likviditás biztosítása érdekében a finanszírozási tervtől eltérő, előrehozott támogatást nem igényelt. A stabil pénzügyi helyzetet mutatja, hogy az egyetem eladósodási, likviditási és pénzeszköz-likviditási mutatója az ellenőrzött időszakban összességében pozitívan változott,¹¹ a dologi és felhalmozási kiadások előirányzatainak felhasználása során betartottuk a vonatkozó jogszabályokban és belső szabályozásokban előírtakat.¹² A normatív támogatások felhasználására vonatkozó intézményi döntések összhangban voltak a jogszabályokkal, belső szabályzatokkal. Az egyetem a hazai forrásból finanszírozott projektekhez kapott támogatásokat szabályszerűen használta fel, és a támogatásokkal megfelelően elszámolt.¹³

Rögzítették, hogy az intézmény vagyona az ellenőrzött időszakban 33.536,1 M Ft-ról 41.112,3 M Ft-ra, 22,6%-kal növekedett. A befektetett eszközök állománya a beruházások eredményeként 18.676,3 M Ft-ról 27.326,5 M Ft-ra 46,3%-kal emelkedett.¹⁴ A BME az ellenőrzött időszakban összesen 10.007,5 M Ft értékű beruházást és 7.072,4 M Ft értékű felújítást hajtott végre. A 2009-2012-es létesítményprogram keretében végrehajtott rekonstrukciók eredményeképpen a kari és nem kari szervezeti egységekhez tartozó épületeknek mintegy 30%-a megújult.¹⁵

A vagyongazdálkodás tárgy körében a jelentés helyesen és pontosan rögzítette, hogy az egyetem az ellenőrzött időszakban kisebb hiányosságoktól eltekintve a vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatokkal rendelkezett, azok alapvetően megfeleltek a jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek.¹⁶ A vagyon hasznosításával, értékesítésével és bérbeadásával kapcsolatos döntések a jogszabályoknak és a belső szabályozásnak megfeleltek. A bérleti díjak fedezetet nyújtottak a bérbe adott eszközök fenntartására fordított költségekre, az előírt versenyztetéseket, pályáztatásokat lefolytattuk. A bérleti díjakat az inflációkövetés érdekében évente indexáltuk. A BME a törvényi előírásnak megfelelően meggyőződött az átláthatóság előírt követelményének érvényesüléséről a bérbeadási folyamat során.¹⁷ Az értékhatár alatti, BME kezelésében lévő, állami vagyonba tartozó ingatlanok értékesítése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelt. Az értékesítések az Oktatási és Kulturális Miniszter előzetes egyetértésével történtek. Az ingatlanértékesítésekben származó bevételeket a jogszabályban meghatározott fejlesztési célra használtuk fel.¹⁸ Az egyetem az ellenőrzött időszakban a vagyongazdálkodási szerződésekben előírtakat betartotta, a Vtvr. szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét az MNV Zrt. által biztosított adatgyűjtő program használatával teljesítette.¹⁹ A térítésmentes átvételek a jogszabály előírásoknak megfeleltek. Az eszközök nyilvántartásba vétele az állományba vétel időpontjában ismert

---

⁸ Jelentéstervezet 38. oldal 21-25. sor

⁹ Jelentéstervezet 19. oldal 25-28. sor

¹⁰ Jelentéstervezet 39. oldal 6-8. sor

¹¹ Jelentéstervezet 19. oldal 15-18., 19-22. sorok

¹² Jelentéstervezet 20. oldal 4-5. sor

¹³ Jelentéstervezet 20. oldal 22-25. sor

¹⁴ Jelentéstervezet 20. oldal utolsó bekezdése és a 21. oldal 3. soráig

¹⁵ Jelentéstervezet 45. oldal 10-13. sor

¹⁶ Jelentéstervezet 21. oldal 7-10. sor

¹⁷ Jelentéstervezet 57. oldal 3-9. sor

¹⁸ Jelentéstervezet 57. oldal 12-16. sor

¹⁹ Jelentéstervezet 57. oldal 17-19. sor

piaci értéken történt. A piaci értéket a kapcsolódó dokumentumokban rögzítettük, annak megállapítása érdekében szakértői értébecslést alkalmaztunk. Az átvételeket megfelelően dokumentáltuk, az eszközöket a leltárakban szerepeltettük.²⁰

Az egyes mérlegcsoportokra, mérlegesorokra vonatkozó főbb megállapítások közé tartozik, hogy az értékpapírok mérleg sor tartalma, besorolása, értékelése az előírásoknak megfelelő volt.²¹ Az értékpapír-állományról a jogszabályi előírásoknak megfelelő nyilvántartást vezettünk.²² Az egyetem az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése során betartotta a jogszabályokat és az egyetem belső szabályzatait, a döntések és azok dokumentálása szabályszerűen történt. Bekerülési értékük, besorolásuk, év végi értékelésük és az értékcsökkenés elszámolása szabályos volt. Az állományba vétel, üzembe helyezés dokumentálása megfelelt az előírásoknak. A fenntartói megállapodásban előírt állagmegóvási kötelezettségének az egyetem eleget tett. A selejtezések előkészítése, végrehajtása és dokumentálása szabályszerű volt. A térítésmentes átvételek a jogszabályi előírásoknak megfeleltek.²³ A meglévő és az újonnan beszerzett eszközök folyamatos üzemeltetéséhez szükséges források biztosításáról a BME gondoskodott. A beruházások és felújítások hosszú távú finanszírozhatóságára vonatkozóan hatástanulmányok készültek.²⁴ A leltározás irányítása, végrehajtása és ellenőrzése során a szabályzatban előírtak szerint betartottuk az összeférhetlenségi szabályokat. A leltározást az analitikus nyilvántartó programból nyomtatott szigorú számadású leltáriveken végeztük el. A leltárak kiértékelése, az eltérések kimutatása – a leltározási szabályzatunknak megfelelően – megtörtént, a leltárfelelősök a leltáreltéréseket igazoló jelentésekben indokolták.²⁵

A jelentéstervezet helyesen tartalmazza, hogy az egyetem hallgatói létszáma az ellenőrzött időszakban 23.220 főről 24.227 főre, 4,3 %-kal nőtt a felsőoktatás csökkenő átlagos (-8,6%) létszámváltozásával szemben.²⁶

Megállapítást nyert az is, hogy a BME az oktatási, ill. gazdálkodási tevékenységére vonatkozóan egyaránt kialakította a monitoring rendszerét. Az oktatási feladatok monitorozása a NEPTUN tanulmányi, hallgatói információs rendszerrel, a gazdálkodási feladatok monitorozása az MGR (EGR), valamint a NEXON rendszerrel történt. A monitoring tevékenység alapvetően éves, féléves, ill. eseti beszámolások rendszerével, a belső ellenőrzés, ill. a kontrolling csoport működtetésével valósult meg. Az egyetemen működő kontrolling rendszer a karok rendelkezésére bocsátotta azon mutatókat, amelyek segítségével a célkitűzéseik monitorozását elvégezhetik. Az egyetemi vezetés számára az intézményfejlesztési tervben foglaltak, a költségvetés és a kiemelt programok teljesülésének mérésére kontrolling jelentések (féléves, éves, eseti) készültek.²⁷ Az intézmény vezetője a kontrolltevékenységgel kapcsolatos szabályozási kereteket megfelelően kialakította, az információs és kommunikációs rendszer megfelelő volt.²⁸

Tényszerűen és pontosan rögzíti a tervezet azt is, hogy az egyetem a 2009-2010. évekre kialakította az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges teljesítménykövetelményeket. Ezeket az OKM-mel kötött, 2008-2010. évekre vonatkozó hároméves fenntartói megállapodás tartalmazta. A követelmények teljesítéséről, a mutatók alakulásáról beszámoltunk a fenntartónak.²⁹

²⁰ Jelentéstervezet 57. oldal 20-26. sor

²¹ Jelentéstervezet 22. oldal 16. sor

²² Jelentéstervezet 51. oldal 5-7. sor

²³ Jelentéstervezet 22. oldal 18-25. sor

²⁴ Jelentéstervezet 56. oldal 34-35. sor

²⁵ Jelentéstervezet 50. oldal 2-7. sor

²⁶ Jelentéstervezet 35. oldal 22-23. sor

²⁷ Jelentéstervezet 31. oldal utolsó bekezdés 32. oldal első bekezdés

²⁸ Jelentéstervezet 18. oldal 4.-5. sor és 35. sor

²⁹ Jelentéstervezet 30. oldal 10-16. sor

Az egyetem irányításával kapcsolatban a jelentés tervezete pontosan rögzíti, hogy az egyetem vezetője az intézmény információs és kommunikációs rendszerét a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakította ki.³⁰ AZ SZFMR, az Informatikai Szabályzat, az Informatikai Biztonsági Szabályzat és a Minőségirányítási Kézikönyv együttesen tartalmazták az információáramlás kereteit. A BME információs rendszere biztosította, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuthassanak az illetékes szervezeti egységekhez, illetve személyekhez.³¹ Az egyetem szabályozta az oktatók tanításra fordítandó idejét, ennek, valamint a kutatásra és egyéb feladatra fordított munkaidő megosztását. A szabályozás megfelelt a Feot. és az Nftv. előírásainak.³²

A jelentés helyesen rögzíti, hogy az egyetem mind a 2007-2011. évek, mind a 2012-2016. évek vonatkozásában rendelkezett, rendelkezik a szenátus által elfogadott intézményfejlesztési tervvel.

Az intézményfejlesztési tervek tartalmazták az elérendő célokat, éves ütemezésben az intézményi infrastruktúra fejlesztését és a megvalósításhoz szükséges forrásokat, valamint az intézményfejlesztéssel kapcsolatos monitoring tevékenységet.³³ A „BME 2009-2012-es gazdálkodásának főbb irányai” című dokumentumban, valamint a BME 2009-2012. évi belső költségvetéseiben részletesen kidolgoztuk az adott költségvetési évben szükséges felújítási, beruházási, karbantartási feladatokat, a várható kiadásokat és a figyelembe vehető forrásokat. Meghatároztuk továbbá az értékesítésre szánt ingatlanok körét, az ingatlanértékesítések várható bevételeit.³⁴

A személyi jellegű kifizetések tárgyában pontosan rögzítették, hogy a munkáltatói jogok gyakorlása szabályszerűen történt, a kinevezéseket és azok módosításait, az illetmények, pótlékok, juttatások, jutalmak meghatározását az arra jogosultak végezték. Az oktatók, kutatók, tanárok és egyéb alkalmazottak besorolása és az illetmények megállapítása szabályos volt. A foglalkoztatott dolgozók végzettségét alátámasztó dokumentumok rendelkezésre álltak. A kinevezések és kinevezés-módosítások (kötelezettségvállalások) okmányain szerepelt a pénzügyi fedezet rendelkezésre állását igazoló ellenjegyzés.³⁵ A munkaköri leírásokban rögzített feladatok meghatározása megfelelő volt, biztosította a számonkérhetőséget. A pedagógusok és oktatók óraterhelését, a hetente minimálisan megtartandó órák számát a munkaköri leírásokban a jogszabályokkal összhangban rögzítettük.³⁶ A megbízási díjak elszámolásához kapcsolódóan a kötelezettségvállalás dokumentumai rendelkezésre álltak, a kötelezettségvállalás ellenjegyzése minden esetben megtörtént. A szerződésekben rögzítettük a teljesítés igazolójának személyét. A szakmai teljesítésigazolásokat az arra jogosultak végezték el. A megbízási díjak számfeljtése az SZJA, Tb. és a Tbj. vonatkozó előírásainak megfelelően valósult meg.³⁷

A kiadási előirányzatok teljesítése tárgyában a jelentés megállapította, hogy a dologi kiadások előirányzatának felhasználása során a kötelezettségvállalások szabályszerűen történtek. A gazdálkodási jogkörökre vonatkozó összeférhetlenségi előírásoknak eleget tettünk. A gazdasági eseményeket alátámasztó dokumentumok, a kiadási utalványrendeletek, számlák, vállalkozási, ill. megbízási szerződések rendelkezésre álltak. A pénzügyi kifizetéseket a szerződésekben meghatározott, ill. megrendeléseknek megfelelő összegek szerint teljesítettük.³⁸ A felhalmozási kiadások előirányzatainak felhasználása során betartottuk a vonatkozó jogszabályokban és belső szabályozásokban előírtakat.³⁹

---

³⁰ Jelentéstervezet 31. oldal 12-13. sor

³¹ Jelentéstervezet 31. oldal 14-18. sor

³² Jelentéstervezet 29. oldal 14-16. sor

³³ Jelentéstervezet 47. oldal 17-22. sor

³⁴ Jelentéstervezet 47. oldal 29-34. sor

³⁵ Jelentéstervezet 39. oldal 19-25. sor

³⁶ Jelentéstervezet 39. oldal 26-29. sor

³⁷ Jelentéstervezet 40. oldal 8-13. sor

³⁸ Jelentéstervezet 40. oldal 23-28. sor

³⁹ Jelentéstervezet 40. oldal 29-31. sor

A szerződéseket és azok ellenjegyzését az egyetem belső szabályzatában meghatározott jogosult személyek írták alá. Az érvényesítés és az utalványozás a szabályozásnak megfelelően történt.⁴⁰

A BME pályázati tevékenységével kapcsolatban megerősítették, hogy a pályázatok benyújtásának, elszámolásának eljárásrendjét az intézmény a jogszabályokkal összhangban szabályozta. A számviteli nyilvántartásokban a projekttel kapcsolatos bevételeket és kiadásokat elkülönítettük, amelyet támogatási szerződésenként megállapított témaszámok alkalmazásával valósítottunk meg. A projektekkel kapcsolatban folyamatos pénzügyi kontroll tevékenységet végeztünk. A pályázatok elszámolásának személyi feltételei biztosítottak voltak.⁴¹ Az egyetem a hazai forrásokból finanszírozott projektekhez kapott támogatásokat szabályszerűen használta fel, és a támogatásokkal megfelelően elszámolt.⁴²

Természetesnek tekintjük azt is, hogy jelentéstervezetük egyetemünk gazdálkodásáról nem csak pozitív megállapításokat tartalmaz, hiszen ebben a gyorsan változó és komplex gazdálkodási környezetben a mintegy 40 milliárd forintot elérő költségvetési kiadással rendelkező intézmény esetében bizony előfordulhatnak téves könyvelési tételek, előfordulhat mérlegtételek hibás besorolása, illetve más szabályozásbeli vagy nyilvántartási eltérések.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy az esetenként előforduló feltárt hibák összességükben sem jelentettek olyan nagyságrendet, ami veszélyeztette volna az egyetem gazdálkodását, a döntések megalapozottságát, vagy a mérlegben az Áhsz. 5. § 10. pont szerinti lényeges hibát okozott volna, így a BME beszámolóí és mérlegei a vizsgálat alá vont minden évben a számviteli törvény és az Áhsz. szerinti megbízható és valós képet mutatnak.

A jelentésben rögzített hiányosságok és az elmarasztaló jellegű megállapítások ellenére, az irányítási-ellenőrzési rendszerünk megbízhatósága, valamint az egyetemi gazdálkodásban közreműködő személyi állomány munkájának megítélése szempontjából is fontos rögzítenünk, hogy a több évet átfogó, a gazdálkodás minden területére kiterjedő és igen alapos vizsgálatok sem tártak fel egyetlen egy olyan konkrét esetet sem, amely valamely egyetemi szervezeti egységünk, vagy egyetemi alkalmazottunk esetleges gazdálkodási jogosultsággal történő visszaélésére utalt volna, vagy egyetemi vagyonszétosztást eredményezett volna.

Mindazonáltal a jelentés pontosítása és az egyetemi gazdálkodásunkról a jelentés olvasóiban kialakuló kép tisztítása érdekében jelentéstervezetűnkre az alábbi észrevételeket tesszük.

Kiemelt, jelentős pontosítást, javítást igénylő szövegrészek:

1. Kifogásolt megállapítás

A Jelentéstervezet 21. oldal 5. bekezdése szerint „Az intézmény 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegei az egyetem vagyoni helyzetéről nem mutatnak megbízható és valós képet.” valamint 26. oldal 3. pont szerint „...a mérlegek az egyetem vagyoni helyzetéről nem mutatnak az Sziv. 15.§ (3), és az Áhsz. 9. § (11) bekezdésének megfelelő, megbízható és valós képet.”

⁴⁰ Jelentéstervezet 40. oldal 33-35. sor

⁴¹ Jelentéstervezet 43. oldal 1-6. sor

⁴² Jelentéstervezet 42. oldal utolsó bekezdés

Észrevétel: E megállapítások súlyosan tévesek, javítást igényelnek, mert az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegei az intézmény vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet mutatnak, mivel nem tartalmazzak az Áhsz. 5. § 10. pontja szerinti megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát.

E számvevőszéki jelentésnek a jelentős összegű hibákra vonatkozó értelmezése és számítása nem követi sem az Áhsz. 5. § 8. pontja szerinti előírást, sem az Áhsz. 5. § 10. pontja szerinti megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba számítására vonatkozó jogszabályi definíciót. Ezen jogszabályi követelmények figyelmen kívül hagyása miatt a jelentéstervezet alaptalanul minősíti az egyetem mérlegeit nem megbízhatónak és valótlan képet mutatónak.

Ha bármely kisebb mértékű hiba esetén azonnal azt írják le jelentésükben, hogy a mérleg nem mutat megbízható és valós képet, vagyis alkalmazzák azt a kitétele, amit az Áhsz. csak az 5. § 10. pont szerinti feltételek teljesülése esetén enged meg, akkor egyrészt értelmetlenné válik az Áhsz. 5. § 10. pontja, másrészt a számviteli szakmában már hosszú évek során kikristályosodott fogalmakat indokolatlanul használnak, ami megtévesztő lehet a jelentés olvasóinak, továbbá indokolatlanul rossz fényben tünteti fel a vizsgált intézményt.

E tárgyban részletesen kifejtjük álláspontunkat és bemutatjuk számításainkat a 7. oldalon, az 1. pontjánál.

2. Kifogásolt megállapítás

A Jelentéstervezet 21. oldal 4. bekezdés, és a jelentéstervezet 26. oldal 3. pont 1. mondatára, amely szerint „A vagyongazdálkodás és –kimutatás szabályszerűségét érintő hiba volt, hogy az Szrv. 69. § (1) és az Áhsz. 37. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére a mérlegadatok valódiságát a 2010. évben nem támasztották alá leltárral.”, valamint a 23. oldal 1. pont utolsó mondata „A 2010. évi mérleg leltárral történő alátámasztásáról valótlan nyilatkozatot adtak” tekintetében az alábbi észrevételt tesszük.

Észrevétel: A fenti megállapítások súlyosan valótlanak, javítást igényelnek, mert egyetemünk minden évben leltárral támasztotta alá az elkészített beszámoló mérleget. A megállapításuk háttérében az áll, hogy az új integrált nyilvántartási rendszer bevezetésének évében (2010) a tételes fizikai számbavételen alapuló összegytemi leltározást (fizikai meglét számbavételét) nem tudtuk elvégezni, pedig a két évente elvégzendő fizikai számbavétel esedékes lett volna.

Leltárt készíteni azonban nem csak tételes mennyiségi számbavételen (megszámoláson) alapuló eljárások lefolytatása által lehet, hanem egyeztetési eljárásokon, valamint az analitikus és főkönyvi nyilvántartásokon alapuló módszerrel is. **Egyetemünk valamennyi mérlegsorra vonatkozóan ilyen leltárkészítést hajtott végre a 2010. évre vonatkozóan**, vagyis ugyanazokkal a módszerekkel hajtottuk végre 2010-ben a leltárkészítést, mint azokban a korábbi években, amikor fenntartói engedély birtokában eltekintettünk/eltekinthettünk a tételes fizikai számbavételtől.

Fontos! Abban az esetben, ha az e módszerrel összeállított leltárt mérleg alátámasztására nem fogadnák el, és a 2010. évi mérlegünket leltárral alá nem támasztottnak tekintenék, akkor ugyanígy leltárral alá nem támasztott, a megbízható és valós képet nem mutató mérlegnek kellene minősíteni mindazon intézmények mindazon mérlegeit is, amelyek esetén fenntartói engedély birtokában nem került sor tételes fizikai leltárfevételekre. Széles körben alkalmazott és jogszabályi előírásan nyugvó eljárás ugyanis, hogy fenntartói engedéllyel csak két évente végzik el a költségvetési intézmények a tételes fizikai leltározást.

3. Kifogásolt megállapítás

A Jelentéstervezet 19. oldal 8. bekezdésére, amely szerint „A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előírányzatainak felhasználása nem volt szabályszerű.”

Észrevétel: E tárgyában a jelentésnek az "Összegző megállapítások, következtetések, javaslatok" részében rögzített kifogásolt mondat alapvető ellentmondásban áll a részletes megállapítások részben leírtakkal. Kérjük törölni a szövegből a kifogásolt mondatot.

A fentiekben már összefoglaltuk a személyi juttatások szabályosságának lényegét jellemző, azokat kifejezetten pozitívan értékelő megállapításokat. Ehhez képest a jelentés „részletes megállapítások” része csak egy-két kifejezetten egyedi jellegű, nem rendszeres hibát ír le. Az, hogy egy hiba esetleg "több esetben" előfordult, nem jelenti azt, hogy ez egy súlyos és nagy számban előforduló hiányosság lenne. Egy közel 3.000 fős, évi mintegy 15 milliárd forint személyi kifizetést lebonyolító szervezetnél az, hogy a több évre kiterjedő és nagyszámú vizsgált mintavételben szórványosan előfordultak hibák, az kétségtelenül "egynél több" alkalom, azonban összességében, darabszámában, a kifizetések arányában is jelentéktelen egyedi hiba. Az említett esetek önmagukban attól, hogy egynél "több alkalommal" fordultak elő, nem alkalmasak a teljes állományra vonatkoztatott sommás következtetés levonására, így arra sem, hogy általánosságban minősítsék "nem szabályszerűnek" a teljes személyi kifizetési állományt.

4. Kifogásolt megállapítás

A Jelentéstervezet 21. oldal 3. bekezdésére, amely szerint "Az intézmény vagyongazdálkodása és vagyongimnátusa nem volt szabályszerű."

Észrevétel: Ugyancsak ellentmondásban áll a részletes észrevételekben megfogalmazottakkal a kifogásolt megállapítás. A vagyongazdálkodás alapvető szabályosságát lentebb hosszabban is kifejtjük, de már itt észrevételezzük, hogy a vagyongazdálkodás (az ingó és ingatlanvagyon használata, hasznosítása, értékesítése, felújítása, karbantartása, értékmegőrzése és gyarapítása) kifejezetten pozitív értékeléseket kapott, és semmilyen érdemi negatív megállapítás nem született ezzel kapcsolatban a részletes észrevételekben sem, így a kifogásolt mondatnak az összefoglalóban szerepeltetése megtévesztő lehet, hiszen ez a terület, ez a tevékenységünk a jelentés részletes megállapításai alapján nem kapott negatív minősítést.

Összegző és részletes észrevételeink alapján nem tartjuk megalapozottnak a jelentéstervezetben sem az emberi erőforrások miniszterének, sem az egyetem rektorának tett javaslatokat, kérjük azok felülvizsgálatát.

Részletes észrevételeink az alábbiak:

- Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 21. oldal 5. bekezdés. „Az egyetem a vagyonelemeket nem szabályszerűen mutatta ki a mérlegeiben. Az intézmény 2009-2012. évekre vonatkozó mérleget az egyetem vagyoni helyzetéről nem mutatnak megbízható és valós képet. A feltárt hibák az ellenőrzött időszakban összességében 6865,1 mFt-tal haladták meg a számviteli szabályok szerinti jelentős összeget.”, valamint és 23. oldal 1 pont szerinti „Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegei nem mutatnak megbízható és valós képet, az ellenőrzés során feltárt hibák összege meghaladta az Áhsz-ben meghatározott jelentős összeget. Az ellenőrzött időszakban az egyetem mérlegében szereplő egyes vagyonelemek kinnutatása, besorolása és mérlegértékük megállapítása nem felelt meg az Sztv. illetve az Áhsz. 5. § 8) pontjában meghatározott jelentős összeget. Ennek következtében a mérlegek az egyetem vagyoni helyzetéről nem mutatnak az Sztv. 15.§ (3), és az Áhsz. 9. § (11) bekezdésének megfelelő, megbízható és valós képet, a 26. oldal 3. pont a) alpontja szerint „Intézkedjen az ellenőrzés által a mérlegtételekkel kapcsolatban feltárt hiányosságok, besorolási és értékelési szabálytalanságok megszüntetéséről, a mérlegadatok leltárval történő alátámasztásáról és a vagyonskimutatás hatályos jogszabályi előírásokkal összhangban történő elkészítéséről.”, valamint az 51. oldal 8. bekezdése szerint „Az egyetem a 2010-2012. években az egyéb hosszú lejáratú követelés helyett, vevőkövetésként mutatta ki az éven túli, részletrre, illetve halasztott fizetéssel történő értékesítés miatti követeléseket. Ezzel nem tartotta be az Áhsz. előírásait. A helytelen besorolás következtében a vevőkövetelés mérlegssor értéke 2010-ben 2012,3 M Ft-tal, 2011-ben 2018,2 M Ft-tal, 2012-ben 1853,3 M Ft-tal magasabb, az egyéb hosszú lejáratú követelés mérlegssor értéke ugyanennyivel alacsonyabb összeget mutatott.” valamint a Jelentéstervezet 44. oldal 4. pont első bekezdés második mondata szerint: „Az egyetem 2009-2012. évre vonatkozó mérlegei a vagyoni helyzetéről nem mutatnak megbízható és valós képet.” valamint a 48. oldal 4.2. pontja 2. bekezdése szerint: „A BMÉ 2009-2012. évre vonatkozó mérlegei nem mutatnak megbízható valós képet az intézmény vagyoni helyzetéről. Az ellenőrzés során feltárt hibák összege meghaladja az Áhsz. 5. § 8. pontjában meghatározott jelentős összeget. Az intézmény 2009-2012. évi könyvviteli mérlegeinek számszerűsített hibáit a következő táblázat mutatja be M Ft-ban.”, a 71-es számú lábjegyzet szerint: „A hibák összege a 2009. évben 293,0 mFt (mérlegfőösszeg 0,8 %-a), 2010-ben 2461,3 mFt (mérlegfőösszeg 6,1 %-a), 2011-ben 2463,3 mFt (mérlegfőösszeg 5,7 %-a), 2012-ben 2047,5 mFt (mérlegfőösszeg 5,0 %-a volt).”

Észrevétel: A megállapítások súlyosan tévesek, javítást igényelnek. Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegei az intézmény vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről a vonatkozó jogszabályok szerint megbízható és valós képet mutatnak.

E számvevőszéki jelentésnek a jelentős hibákra vonatkozó számítása nem követi sem az Áhsz. 5. § 8. pontja szerinti jelentős összegű hibára vonatkozó előírásait, sem az Áhsz. 5. § 10. pontja szerinti megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba számítására vonatkozó jogszabályi követelményeket. Ezen jogszabályi követelmények figyelmen kívül hagyása miatt a jelentéstervezet alaptalanul minősíti az egyetem mérlegét valótlannak.

Jelentős összegű hiba: ha a hiba megállapításának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott költségvetési évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - a saját tőkét és a tartalékokat növelő-csökkentő - értékének együttes (előjeltől független) összege eléri, vagy meghaladja⁴³ a számviteli politikában meghatározott értékhatárt. Minden esetben jelentős összegű a hiba, ha a hiba megállapításának évében az ellenőrzések során - ugyanazon évet érintően - megállapított hibák, hibahatások saját tőkét és tartalékokat növelő-csökkentő értékének együttes (előjeltől független) összege eléri, vagy meghaladja⁴⁴ az ellenőrzött költségvetési év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka meghaladja a 100 millió forintot, akkor a 100 millió forint. (Áhsz. 5. § 8.)

Megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba: ha a jelentős összegű hibák és hibahatások összevont értéke a saját tőke és a tartalékok együttes értékét lényegesen - a számviteli politikában meghatározott módon és mértékben - megváltoztatja, és emiatt a már közzétett - a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre vonatkozó - adatok megtévesztők. Minden esetben a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibának kell tekinteni, ha a megállapítások következtében a hiba

⁴³ 2009-ben: meghaladja

⁴⁴ 2009-ben: meghaladja

megállapításának évét megelőző költségvetési év könyvviteli⁴⁵ mérlegében kimutatott saját tőke és tartalékok együttes értéke legalább 10 %-kal változik (növekedés vagy csökken). (Áhsz. 5. § 10.)

Nem fogadható el tehát a jelentésben meghatározott jelentős hibák értéke, a jelentéstervezetben a 49. oldalon szereplő táblázat jelentős hibára vonatkozó adatai az alábbiak szerint javítandók a jelentéstervezet megállapításaira tett jelen levélben rögzített észrevételek alapján:

HIBA ÖSSZEZŐ	2009.	2010.	2011.	2012.	hibahatás ST-re, tart.-ra
részesedések		17,0	25,0	25,0	(-)
követelések		0,6	1,1	0,2	(-)
követelés ÁFA		228,0	254,6		(-)
kötelezettség hiba	15,3	0,4		0,5	2009 (-) többi(+)
aktív pü elszámolások	14,3	23,0	22,1	20,0	(-)
Passzív pü elszámolások	43,2	42,9		8,0	(+)
ST, tartalékra gyak. hatás -jelentős hiba megállapításához, hibahatár 100 MFt	72,8	311,9	302,8	53,7	
ST, tartalékra gyak. hatás -lényeges hiba megállapításához	NEM JELENTŐS HIBA	-225,3	-302,8	NEM JELENTŐS HIBA	

2014-ben feltárt jelentős összegű hibák saját tőkére, tartalékokra gyakorolt hatása a vizsgált években mindösszesen (MFt-ban)	-528
A hiba megállapításának évét megelőző év (2013.) mérlegében a saját tőke, tartalékok összevont értékének 10%-a (Áhsz. 5.§ 10.)	3 779
A feltárt jelentős összegű hibák a 2013. évi mérleg szerinti saját tőkére, tartalékokra gyakorolt hatása összesen nem éri el, meg sem közelíti a lényeges hibahatárt (Áhsz. 5.§ 10.). (-1,4%, azaz 10% alatti)	NEM MINÓSÚL a megbízható valós képet lényegesen befolyásoló hibának

A Jelentéstervezet 49. oldalán lévő táblázatban a „bemutatósi hibák” címszó alatt megjelenő tételeket félrevezetőnek tartjuk, mert a jogszabályi előírások alapján ezek egyike sem vehető figyelembe a jelentős összegű hiba számításakor. Rendkívül megtévesztőnek tartjuk továbbá a 48. oldalon számított arányszámokat, mivel a mérleg főösszegéhez való viszonyításkor ezen hibák összegeivel megnövelten számítja azt a tervezet.

Ezek az összegek a jelentésben több helyen is megjelenítésre kerültek, így megtévesztőnek tartjuk például azt, hogy a 49. oldal táblázatának összesen sorának értékét a 21. oldal 5. bekezdésében akként tartalmazza a jelentéstervezet, mintha annak köze lenne a számviteli szabályok szerinti jelentős összegű hibához.

⁴⁵ 2010. 01. 01-től könyvviteli

Az egész jelentéstervezeten végighúzódik a „*jelentős összegű hiba*”, valamint „*a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba*” számviteli fogalmak megalapozottságot nélkülöző, nem jogszabály szerinti használatából adódó téves, félrevezető, a könyvvizetési és beszámoló készítési tevékenységünk megbízhatóságát súlyosan sértő alkalmazása.

A fogalmak jogszabály szerinti alkalmazása esetén megállapítható, hogy az Áhsz. 5.§ 10. pontja értelmében vett lényeges hibát mérlegeink nem tartalmaznak, így a vizsgálat alá vont **minden évben megbízható és valós képet nyújt a mérlegünk**.

2. **Kifogásolt megállapítás:** *A Jelentéstervezet 21. oldal 7. bekezdés 2. mondata „Az egyetem a 2009. évben összesen 5,2 M Ft olyan részesedést is kimutatott, amelyek az adott év végén már nem voltak az intézmény tulajdonában.” valamint a Jelentéstervezet 50. oldal 4-6. bekezdéseire, amelyek szerint: „A részesedések állományának tartalma, besorolása és értékelése nem volt szabályszerű. A BME a 2009. évi mérlegében két olyan gazdasági társaságban lévő – korábbi években rendelkezésre bocsátott – összesen 5,2 M Ft részesedést is kimutatott, amelyet a 2008. évben az MNV Zrt. egyoldalú tulajdonosi döntéssel magához vont, így azok a 2009. év végén már nem voltak az egyetem tulajdonában. Ezzel megsértették a valódiság számviteli alapelveit. Az egyik Kft. esetében az MNV Zrt. a tulajdonosi jogok gyakorlását már a 2008. évben megkezdte, és a Cégbíróság a tulajdonosi változást 2008. május 26-i hatállyal bejegyezte. A Zrt.-t az MNV Zrt. 2008. július 15-én értékesítette, az a mérlegkészítés napján – 2009. december 31-én – már magántulajdonban volt. Az állami tulajdonú társasági részesedések átadás-átvételéről szóló megállapodásnak megkötése érdekében az MNV Zrt. 2008. őszétől több megállapodás tervezetet is egyeztetett az egyetemmel. Az MNV Zrt. 2009. május 11-i – MNV01/21439/0/2009. iktatószámú – levelében felhívta a BME figyelmét, hogy a két gazdasági társaság részesedése már nincs az egyetem birtokában.” az alábbi észrevételt tesszük:*

Észrevétel: Nem fogadjuk el hibaként 2009-re vonatkozóan az 5,2 M Ft részesedés kimutatásából származó számvevőszéki megállapítást. Az Egyetem 2009-ben nem rendelkezett semmilyen olyan számviteli bizonylattal, mely megalapozta volna a jelzett részesedések könyveinkből történő kivezetését. 2010. tavaszán állt csak rendelkezésre a BME – MNV Zrt. közötti, a részesedések átadás-átvételét rögzítő megállapodás, amely átadásra került a számvevők részére is.

Ha könyveinkből már 2009-ben kiveztettük volna a részesedést, akkor az sem a BME mérlegében, sem az MNV Zrt. mérlegében nem szerepelt volna, hiszen ténylegesen könyvelhető számviteli bizonylat a részesedések átadás-átvételéről egyik intézménynek sem állt rendelkezésre 2009-ben.

3. **Kifogásolt megállapítás:** *Az ÁSZ jelentés 22. oldal 2. bekezdés, a 49. oldalon lévő táblázat 4. sora valamint a Jelentéstervezet 52. oldal 4-5. bekezdései, amelyek szerint: „Az intézmény a hallgatói költségtérítések befizetéseinek egy részét nem mutatta be az ellenőrzött évek könyvviteli mérlegeiben a pénzeszközök között, ezáltal megsértette a teljesség számviteli alapelveit.”*

Észrevétel: Az ÁSZ jelentés 49. oldalán lévő táblázat 4. sora „Gyűjtőszámla vezetésével kapcsolatos hibák összege” helytelenül került bejegyzésre.

Jogszabállyal nem lenne összeegyeztethető, ha olyan pénzeszegeket mutatnánk ki mérlegünkben, amely felett még a hallgatóink jogosultak rendelkezni (akár bankszámláról felvenni, vagy más számlájukra átutalni, illetve akár más egyetemen is fennálló hallgatói jogviszony alapján a Neptunban más felsőoktatási intézményben esedékes fizetési kötelezettségeket teljesíteni, stb.).

Ebből adódóan a hallgatói gyűjtőszámlára befizetett összegeket egyetemünk nem tekintette sajátjának mindaddig, amíg a hallgató nem rendelkezett arról, hogy számlaegyenlege terhére egyetemi díjakat, fizetési kötelezettségeket egyenlít ki javunkra. Amikor ez a hallgatói rendelkezés megtörtént, akkor került sor arra, hogy kötegelve kincstári számlákra átutalják és számlákra érkezve mérlegünkben kimutassuk az összegeket.

Abban a nem várt esetben, ha fenti érvelésünket elfogadni nem tudják és ragaszkodnak ahhoz, hogy mérlegünkben ki kellett volna mutatni a december 31-i számlaegyenleget, utalunk arra, hogy a Gyűjtőszámla mindenkor egyenlege belföldi idegen pénzeszköznek minősülne, és mint ilyennek a forrása a (488) költségvetésen kívüli passzív pénzügyi elszámolások között van. Nincs tehát kapcsolata sem a saját tőkével, sem a tartalékokkal, vagyis sem jelentős összegű hibát, sem lényeges hibát keletkeztetni értékétől függetlenül nem tud, tehát a jelentés 49. oldalán szereplő táblázatban ez esetben is helytelenül van a 4. sor feltüntetve.

4. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 52. oldal 5. bekezdése szerint „Az egyetem a hallgatói térítési díj befizetéseket az Erste Bank Zrt-nél nyitott bankszámlán szedte be. A bankszámlára befolyt térítési díjbevételeket év közben részben átvezette a Kincstár által vezetett elszámolási számlájára. A költségvetési év végén a bankszámla egyenlegének teljes összegű, kincstár elszámolási számlára történő átvezetése az év utolsó banki napján nem történt meg. A kereskedelmi bank által vezetett bankszámla december 31-ét egyenlege a 2009. évben 138,5 mFt, a 2010. évben 132,9 mFt, a 2011. évben 135,9 mFt, a 2012. évben 140,5 mFt volt.” a 41. oldal 4. bekezdése szerint: „A BME az adott év végéig a gyűjtőszámláról a hallgatók által rendelkezett összeget nem teljes körűen számolta el működési bevételként. Így 2009-ben 23,5 M Ft-ot, 2010-ben 21,4 M Ft-ot, 2011-ben 15,3 M Ft-ot és 2012-ben 28,7 M Ft-ot nem mutatott ki bevételként a vonatkozó évi beszámolójában, megsértve a teljesség számviteli alapelvét. Ezeket a bevételeket az egyetem a tárgyévét követő évi beszámolójában szerepeltette, amely nem felelt meg a vonatkozó előírásoknak.”

Észrevétel: Az egyetem a hallgatók által már rendelkezett összegeket a záró vevő követelések állományában kimutatta, így forgó eszközei között, illetve a könyvviteli mérlegében ezen tételek megjelentek. Ennek azért van jelentősége, mert a 49. oldalon szereplő táblázatban úgy szerepeltetik a 4. sor értékeit, mintha azok teljes összegben saját tőkét módosító hibás értékek lennének. Ez azonban tévedés, hiszen ugyanazon tétel nem szerepelhet követelésként is és pénzeszközként is a mérlegben. Ha pedig egyik mérleg soron (követelések) már szerepel, akkor annak másik mérleg sorhoz rendelése csak bemutatási hibának minősülhet.

5. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 18. oldal 2. bekezdése 2. mondatára, amely szerint „A 2010-2012. években nem szabályozták a beszerzések lebonyolítását....”, az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: A közbeszerzések szabályozására egyetemünkön már 2004. óta létezik Közbeszerzési Szabályzat. A kötelezettségvállalás rendjéről szóló szabályozás (hiszen minden beszerzés egyben kötelezettségvállalás is) minden releváns körülményre kiterjed, ami beszerzésekkel kapcsolatos, és alkalmazandó. A BME éves szinten több milliárd forint értékben folytat le közbeszerzési eljárásokat, a vonatkozó jogszabályok, valamint a Közbeszerzési Szabályzata alapján. Az a megállapítás, hogy a beszerzésekre nem rendelkezik a BME szabályzattal, nem állja meg a helyét, hiszen a vizsgált időszakban is hatályos, és a jogszabályoknak megfelelő Közbeszerzési Szabályzattal, valamint a beszerzésekkel kapcsolatos egyéb, a kötelezettségvállalást szabályozó belső utasításokkal rendelkezett az egyetem.

6. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 18. oldal 5. bekezdése 2. mondatára, amely szerint „A kontrolltevékenység nem megfelelő működése, a gazdálkodási jogkörök gyakorlásának hiányosságai a pénzügyi és a vagyongazdálkodás területén szabálytalanságokat okoztak.” a 24. oldal 1. pont 4. bekezdésére, amely szerint „A kontrolltevékenységek működtetése nem felelt meg az Ámr. 145/A. és E. §-a, az Ámr. 158. §-a és a Bkr. 8. §-a előírásainak, amely pénzügyi és vagyongazdálkodást érintő szabálytalanságokat eredményezett.” továbbá a 28. oldal 2. pont 1. bekezdésére, amely szerint „A BME belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése részben felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Ezen belül a kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer részben megfelelő, a kockázatkezelés és a kontrolltevékenység alkalmazása nem megfelelő, az információs és kommunikációs rendszer megfelelő volt. Az ellenőrzött időszakban a belső kontrollrendszer kialakításában javulás volt tapasztalható. A rektor a 2009-2012. években évente értékelte a belső kontroll kialakítását és működését, valamint erről nyilatkozatot tett a fenntartó felé, amely nem volt teljes körűen összhangban a kontrollrendszer tényleges működésével.” illetve a 31. oldal 1. bekezdésére, amely szerint „Az intézmény vezetője a kontrolltevékenységgel kapcsolatos szabályozási követelményeket megfelelően alakította, azonban a kontrolltevékenységek alkalmazása nem volt megfelelő. Ezek a folyamatba épített, illetve a vezetői ellenőrzés nem megfelelő működésére voltak visszavezethetők.” a 31. oldal 3. bekezdésére, amely szerint „A kontrollok működtetésében a

rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználása, a működési és felhalmozási bevételek beszedése során, továbbá a mérlegkétekek besorolásánál és értékelésénél tapasztaltunk hiányosságokat,” az alábbi észrevételi tesszük:

Észrevétel: Ugyancsak nem értelmezhető a gazdálkodási jogkörök gyakorlásának hiányosságaira tett megállapítás. Mind a személyi juttatások, mind a dologi kötelezettségvállalások kapcsán rögzíti a jelentéstervezet, hogy a kötelezettségvállalásokat minden esetben az arra jogosult vállalta, a megfelelő pénzügyi ellenjegyzés mellett. Ennek tükrében a gazdálkodási jogkörök gyakorlásának hiányosságaira vonatkozó állítás nem értelmezhető, és az nem felel meg a jelentésben később részletesen kifejtett megállapításoknak, azoknak tartalmában ellentmond.

-
7. **Kifogásolt megállapítás:** *A jelentéstervezet 18. oldal utolsó bekezdésére valamint a 31. oldal 9. bekezdésére, miszerint „Az intézmény nyomon követési (monitoring) rendszere a belső ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt részben volt megfelelő.” az alábbi észrevételi tesszük:*

Észrevétel: A megállapítást kérjük törölni.

A jogszabályi hivatkozások tekintetében a jelentéstervezet megállapításai nem veszik figyelembe, hogy 2012. január 1-től a korábbtól eltérő megfogalmazású szabályokat kell a belső ellenőrzés eljárásrendjében érvényesíteni. A jelentés „egy kalap alá veszi” a 4 vizsgálati évet, mintha azonos szabályok vonatkoznának az általa tett megállapításra. A hivatkozásként idézett jogszabályi helyek 2011 végéig csupán azt követelték meg, hogy a monitoring rendszernek a szervezet tevékenységének és a célok megvalósításának nyomon követését kell biztosítania. Ez biztosított volt.

2012. január 1-től a vonatkozó jogszabályi hely a megvalósítás mikéntjére nézve konkrétan azt írja elő, hogy a nyomonkövetést biztosító rendszer az „operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll”.

Ezt az egyetem rektora azzal, hogy az operatív működéstől független belső ellenőrzést valósított meg, szintén teljesítette, tehát a valóságban nem áll meg az a jelentésbeni következtetés, hogy a nyomonkövetési rendszer hiányosságai a belső ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt nem megfelelőek, ezért e megállapítást kérjük törölni.

-
8. **Kifogásolt megállapítás:** *A jelentéstervezet 19. oldal 7. bekezdése 3. mondatára, továbbá a 38. oldal 9. bekezdés 3. mondatára, amelyek szerint „A módosított bevételi és kiadási előirányzatokból nem vezetnek át a zárolt bevételi és kiadási előirányzatok közé azokat, amelyek folyósítását, felhasználását jogszabály, illetve fenntartói döntés korlátozza.” az alábbi észrevételi tesszük:*

Észrevétel: A zárolt előirányzatok analitikusan könyvelésre kerültek. Az analitikus nyilvántartás tartalmilag és formailag alkalmas volt arra, hogy megállapításra kerüljenek a „szabad előirányzatok”, illetve arra, hogy a zárolt előirányzat ne kerüljön felhasználásra. Az egyetemünkön folytatott szigorú keretgazdálkodás miatt a szervezeti egységek keretei is csökkentésre kerültek a zárolt összeggel, így annak felhasználására semmiképpen nem kerülhetett sor. A főkönyvi könyvelésben pedig év végén a zárolások elvonásként lekönyvelésre kerültek.

9. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 19. oldal 8. bekezdésére, amely szerint „A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználása nem volt szabályszerű, a rendszeres személyi juttatások számfeljlesztését több esetben nem támasztották alá munkaidő-elszámolással (jelenléti ívvel vagy egyéb, a teljesített munkaidőre vonatkozó nyilvántartással). A nem rendszeres személyi juttatások esetében a 2011. évben többször előfordult, hogy a jutalom kifizetése során figyelmen kívül hagyták a jogszabályban előírt korlátot. A szabálytalanság kifizetett jutalom összege 5,6 M Ft volt.”, továbbá a Jelentéstervezet 39. oldal 4-5. és 8. bekezdésére, amelyek szerint „A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználása nem volt szabályszerű. Az ellenőrzött években a rendszeres személyi juttatások számfeljlesztését több esetben nem támasztották alá munkaidő elszámolással (jelenléti ívvel vagy egyéb, a teljesített munkaidőre vonatkozó nyilvántartással), ami nem felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Ez magában hordozza a teljesítés nélküli kifizetés kockázatát. A nem rendszeres személyi juttatások esetében a 2011. évben többször előfordult, hogy a jutalom kifizetése során figyelmen kívül hagyták a Kjt. 77.§ (3) bekezdésébe foglalt értékhatárt. A szabálytalanság kifizetett jutalom összege 5,6 M Ft volt.” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználása a vizsgált mintaállomány alapvetően szabályos volt. A vizsgált nagyszámú mintaállományban egyetlen évben, és mindössze két esetben fordult elő, hogy a jutalom mértéke átlépte a jogszabályi mértéket. Az ellenőrzés által feltárt, 4 évre vonatkozó 5,6 M Ft a BME éves szinten több mint tízmilliárdos személyi kifizetési állományán belül egyedi hiba, amiből nem lehet azt a következtetést levonni a sokaság egészére, hogy azok „úgy általában” szabálytalanok voltak.

Ugyancsak kétségtelen, hogy a vizsgált nagyszámú minta esetében egynél többször fordult elő, hogy nem volt a munkaidő elszámolás jelenléti ívvel alátámasztott. A jelenlét azonban más módon is ellenőrizhető és igazolható volt, és nem merült fel a tekintetben kétség, hogy bárki úgy kapott volna juttatást, hogy a munkaidője ki nem töltése miatt a feladatellátása sérült volna. A vizsgálat során levezettük, hogy a munkaidő beosztásának, nyilvántartásának számos alternatív módja van, és külön fel is hívtuk a figyelmet arra, hogy a rugalmas munkavégzés támogatása (pl. távmunka útján) kifejezetten támogatott kormányzati cél is, amelyre a BME nyert is erre kiírt pályázatot.

10. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 20. oldal 1. bekezdése utolsó mondatára, amely szerint „Előfordult, hogy a megbízási szerződésekben az ellátandó feladatokat, a teljesítés módját nem határozták meg egyértelműen, ezért annak a számonkérése nem volt megvalósítható.”, valamint a Jelentéstervezet 39. oldal utolsó, a 40. oldal 1-2. bekezdésére, amely szerint „A megbízási díjak elszámolása során nem érvényesültek teljes körűen a jogszabályok és a belső szabályok előírásai. Ez szabályszerűségi kockázatot jelent az ellenőrzött terület működése szempontjából. A 2010-2011. években előfordult, hogy a megbízási szerződésekben az ellátandó feladatokat, a teljesítés módját nem határozták meg egyértelműen, ezért annak számonkérése nem volt megvalósítható. Egyik esetben az elvégzendő feladat „publikációs feltételek biztosítása” volt, a konkrét feladatot (szövegszerkesztés, gépelés stb.) a szerződés nem tartalmazta. Egy másik esetben a megbízási képzésszervezési feladatok elvégzésére adták, a teljesítést nem követelték meg dokumentáltan.” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: A vizsgált nagyszámú mintában mindösszesen két esetben volt általános a feladat meghatározása. A vizsgálat során azonban kétséget kizáróan alátámasztottuk, hogy a feladat egyébként kellően egzakt és definiált volt, számonkérhető volt, a megbízott is világosan tudta, mit kell tennie, és a szerződés keretében végzett tevékenységének tárgyiasult eredményét is bemutattuk annak alátámasztására, hogy az értékarányos díjazás mögött valós értékteremtés történt, amelynél legfeljebb annyi volt a hiba, hogy ezt általánosságban fogalmazták meg a megbízási szerződésben. Ettől még a feladat egyértelmű volt, a teljesítése pedig valós, igazolt, és nem csak számon kérhető, de számon is kért, és teljesített.

E tekintetben annyit vélünk indokolt megállapításnak, hogy egyes esetekben részletesebben, a külső szemlélő számára is könnyebben értelmezhető módon definiálhattuk volna a feladatot.

11. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 20. oldal 3. bekezdése 2-3. mondatára, amelyek szerint „Visszatérő hiányosság volt, hogy a 2009. évben nem a jogszabályban előírtak szerint történt meg a bevételek érvényesítése. Rendszerhibaként

állapítottuk meg, hogy nem végezték el a bevételek teljesítésigazolását." továbbá a Jelentéstervezet 41. oldal 3.4. pont 2. bekezdésére, amely szerint „A bevételek teljesítésigazolási kötelezettsége jogszabályi előírás alapján 2010. január 1-jétől, az Ámr. vonatkozó rendelkezésének hatályba lépésével megszűnt. Az Ámr. 76. § (2) bekezdése, illetve az Ávr. 37.§ (2) bekezdése szerint a kötelezettségvállaló szerv a belső szabályzatában előírhatja a bevételek meghatározott körére nézve a teljesítés igazolásának kötelezettségét. Az egyetem a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasításban 2010. január 1-jétől továbbra is előírta a bevételek szakmai teljesítésigazolását.” 42. oldal 2. bekezdésére, amely szerint „A felhalmozási, vagyonghasznosítási bevételek beszedése nem volt szabályszerű. Rendszerhiba volt, hogy nem végezték el a bevételek teljesítésigazolását, illetve a 2009. évben nem vonatkozó előírások szerint érvényesítették a bevételeket. A bevételek előírt, illetve számlázott összegben realizálódtak. Fizetési késedelem esetén minden esetben intézkedtek a bevétel beszedése érdekében.” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: A 2010. január 1-jén bekövetkezett jogszabályi változás már nem írta elő a bevételek teljesítésigazolását, így a gyakorlatunk nem volt jogszabálysértő, csupán a belső szabályzatot nem aktualizáltuk időben, vagyis nem töröltük a belső szabályozásból ezen előírást. Ez vezetett a megállapításhoz.

A bevételek érvényesítése szabályosan, az érvényesítéssel megbízott személyek által történt az ellenőrzött időszakban, azonban a 2009. évi papír alapú bizonylaton „készítette” kifejezés került feltüntetésre az „érvényesítette” helyett. Az új gazdálkodási rendszerre történő áttérés tervezése miatt ez a hiba a régi rendszerben már nem került kijavításra, mivel az szoftverfejlesztést igényelt volna. A 2010. évtől kezdődően, a bevezetett új integrált gazdálkodási rendszerből nyomtatott dokumentumokon már helyesen „érvényesítette” kifejezés szerepel a dokumentumokon.

---

12. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 20. oldal 3. bekezdése 4. mondatára, amely szerint „Az egyetem az államháztartási törvényt megsérve a hallgatói költségterítéseket nem kincstári számlán szedte be. (...)” valamint a 23. oldal 2. pontjára, amely szerint „A BME-nél a hallgatói díjkifizetéseket és költségterítéseket nem a Kincstárnál vezetett számlán kezelték, figyelmen kívül hagyva az Áht. 18/C. § (5) és az Áht. 79. § (1) bekezdésének erre vonatkozó előírásait.”, a 22. oldal 2. bekezdése továbbá 25. oldal d) pontjára, amely szerint „Intézkedjen a hallgatói befizetések jogszabályi előírásoknak megfelelő kezeléséről” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: Jeleztük az ellenőrzést végzőknek, hogy szándékunkban állt kincstári számlán beszedni a hallgatói költségterítéseket, de az ellenőrzés alá vont időszakban a Magyar Államkincstár ilyen szolgáltatást nem nyújtott. Az ellenőrzés jelentéstervezete nem említi meg, hogy ténylegesen választható alternatívaként a kincstári gyűjtőszámla vezetése a vizsgált időszakban nem áll rendelkezésre.

A gyűjtőszámlán kívüli egyéb elérhető banki szolgáltatás minőségi visszalépés lett volna a hallgatók kiszolgálásában, és jelentős anyagi és munkaráfordítás jellegű többletterhet jelentett volna az egyetem részére (több százezer tétel).

Tájékoztatásul írjuk, hogy időközben a kincstárral a kapcsolatot felvettük, elindultak a kincstári gyűjtőszámla megnyitásának előkészítő munkálatai.

---

13. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 27. oldal 8-9. bekezdésére, amelyek szerint „A minisztérium fenntartói hatáskörében felülvizsgálta a BME 2012-2016. évre szóló intézményfejlesztési tervét, azonban arra hivatalos észrevétel nem tett, holott a minisztériumi belső szakértői vélemények több kritikai észrevételt is megfogalmaztak az anyaggal kapcsolatban. Az IFT a fenntartó értékelése szerint megalapozottság, belső koherencia tekintetében a maximálisan adható 10 pontból átlagosan 4,5 pontot kapott.” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: Véleményünk szerint ez a megállapítás megalapozatlan, kérjük módosítani.

A BME többször is nehezményezte, hogy az IFT nem került a fenntartó által hivatalos értékelésre, elfogadásra. (Csak 2014 augusztusában kaptuk meg az IFT módosítását és az IFT-t elfogadó minisztériumi visszajelzést!) Ugyanakkor az a tény, hogy a BME az IFT-ben és annak kiegészítésében foglaltak alapján a 2013-2016 időszakra kutatóegyetemi címet nyert el, indirekt módon mégiscsak az jelzi számunkra, hogy a BME, illetve annak intézményfejlesztési terve elnyerte a fenntartó tetszését.

Megjegyezzük továbbá, hogy immár eljutott hozzánk az IFT fenntartó szakértői által jegyzett értékelése, amelyben – az ÁSZ által nagyon egyoldalúan kiemelten túl – további 9 mutató vonatkozásában történt meg az értékelés, és minden szempont szerint jobb eredménnyel, mint amely egy szempontot a jelentés felemlített.

Ismereteink szerint a két szakértő lényegesen eltérő értékelést adott. Ebből számunkra az következik, hogy a sok résszempontra adott, nagy szórást mutató értékelésekből egyetlen kiragadott szempont negatív részértéke alapján nem lehet megalapozott következtetést levonni a szakértői vélemények egészéről, és nem lehet somnás véleményt alkotni intézményünk IFT-jéről.

---

14. **Kifogásolt megállapítások:** A Jelentéstervezet 18. oldal 3. bekezdés 3. mondata, amely szerint „A belső szabályzatok egy része nem minden tekintetben felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.” 24. oldal 1. pont 2. bekezdésében foglaltak: „A kontrollkörnyezet kialakítása részben volt megfelelő, mivel az egyetem az ellenőrzött időszakban nem teljes körűen rendelkezett a jogszabályokban kötelezően előírt belső szabályzatokkal. egyes belső szabályzatok tartalma hiányos volt, a szabályzatokat nem minden esetben aktualizálták a jogszabályi változásokkal összhangban; mindez nem biztosította az Ámr. 145/D. §-ában, az Ámr. 136.§-ában, továbbá a Bkr. 6. §-ában foglalt előírások érvényesülését.”, a 29. oldal 9. bekezdésében a jelentés felrója az intézménynek, hogy „Az egyetem vezetője az egyetem belső szabályzatait több esetben nem aktualizálta a jogszabályi változásoknak megfelelően, így azok nem minden esetben voltak összhangban a hatályos jogszabályokkal.”, továbbá a 29. oldal 10. bekezdésében „A számviteli politikát 2006-2011 között, a számlarendet 2005-2011 között, a leltározási és leltárkészítési szabályzatot, továbbá a pénzügyi rendjét 2004-2011 között, a gazdálkodási szabályzatot 2004-2012 között, az ellenőrzési nyomvonalat 2006-2012 között, a közbeszerzési és az informatikai biztonsági szabályzatot 2009-2012 között, a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítást 2010-2012 között, az etikai kódexet 2002-2012 között nem aktualizálták.”

Észrevétel: Tekintettel a jogszabályi környezet egyre gyakoribb változására, a belső szabályzatok naprakészségét, több esetben rektori, vagy főigazgatói körlevelek kiadásával biztosítottuk, tartalmukat azokkal aktualizáltuk. A belső szabályzatok végrehajtását segítő, illetve aktualizálását tartalmazó körlevelek megfelelő súllyal bírnak az egyetem gazdálkodását tekintve. Az összeférhetlenségeket a vizsgált időszakban az Ftv-nek megfelelően szabályoztuk, így a korrupciós kockázatokat is kezeltük. Az Etikai Kódex aktualizálására vonatkozó jogszabály létezéséről nem tudunk, maga az etikai kódex sem kötelezően megalkotandó, hanem ajánlott szabály, és csak közvetve (PM útmutató alapján), nem az államháztartási jogszabályok által előírtan.

A fentieket néhány példával támasztjuk alá.

Pénzügyi szabályzattal kapcsolatos körlevelek

45/11/2007. (XI.21.) sz. Főigazgatói Körlevél (év végi követelések)
50/20 07.(XII. 18 .)számú Főigazgatói Körlevél (jogszabály változásokról)
11/2008. (III.7.) sz. Főigazgatói Körlevél
27/1/2008. (VIII.8.) számú Főigazgatói Körlevét (ÁFA változás)
37/1/2008. (XI.21.) sz. Főigazgatói Körlevél (év végi követelések)
10/2009. (III.4.) sz. Főigazgatói Körlevél (devizaszámlák)
41/2010. (11.19.) sz. Főigazgatói Körlevél
16/2011. (02.08.) sz. Főigazgatói Körlevél (év végi követelések)

Leltározással kapcsolatos körlevelek:

17/2008. (V.13.) sz. Főigazgatói Körlevél
6/2010. (01.20.) sz. Főigazgatói Körlevél

Közbeszerzéssel kapcsolatos körlevelek:

36/2010. (10.15.) sz. Főigazgatói Körlevél
17/2011. (02.14.) sz. Főigazgatói Körlevél

---

15. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 31. oldal utolsó bekezdése „Kontrolling Iroda”-t említ.

Észrevétel: Javasoljuk pontosítani az alábbiak szerint:

- 2007. szeptember 1. – 2011. március 31. között Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság, Kontrolling Csoport,
- 2011. április 1 – e óta Rektori Kabinet, Költségvetési és Kontrolling Csoport.

---

16. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 35. oldal 8. bekezdése 2. mondatu szerint: „A felvehető maximális hallgatói létszám 30415 fő volt az alapító okirat szerint, az egyetem a rendelkezésére álló férőhely-kapacitás 79,9%-át tudja kihasználni 2012-ben.”

Észrevétel: Megjegyezzük, hogy a BME a felvételi rendszerében saját döntése alapján már hosszú évek óta nagyon erős minőségi kritériumokat állít és alkalmaz azzal, hogy főszabályként azokat a hallgatókat, akik a megszerezhető maximális pontszám 70%-ánál kevesebbel rendelkeznek, azokat nem veszi fel még akkor sem, ha így nem kerül teljes mértékben betöltésre az intézmény rendelkezésére bocsátott felvételi keretszám.

Továbbá a BME-n magas a lemorzsolódás is, a felvettek jelentős része sajnos nem szerez diplomát. (Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a kapacitásokat jobban kitöltő hallgatói létszám pozitívan hatna az intézmény finanszírozására, ugyanakkor előzőek pont azt mutatják, hogy ez egyetemen magas színvonalú képzés folyik, a BME nem „diplomagyár”.)

---

17. **Kifogásolt szövegrész:** A Jelentéstervezet 32. oldal 3. bekezdésére, miszerint „A BME 2009 és 2012 között rendelkezett Belső Ellenőrzési Kézikönyvvel, amelyet azonban nem aktualizáltak a jogszabályi változásokkal összhangban”.

Észrevétel: Kérjük, a mondat második felének törlését.

A jogszabályi hivatkozások tekintetében a jelentéstervezet megállapításai nem veszik figyelembe, hogy 2012. január 1-től a korábbi (Ber.) eltérő megfogalmazású szabályokat kell a belső ellenőrzési kézikönyvben érvényesíteni, ezért több okból nem fedi a valóságot az a megállapítás, hogy a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet (a továbbiakban: BEK) nem aktualizálták.

Egyrészt a módosításokra vonatkozó ellenőrzéskor átadott nyilatkozatból kitűnik, hogy a Belső Ellenőrzési Kézikönyv módosítása a BME-n 2010. február elsejével lépett hatályba, tehát az ellenőrzési időszak vonatkozásában (2009-2012) az az általános megállapítás, hogy nem aktualizálták a Kézikönyvet valótlán.

Másrészt a 2011.12.31-ig hatályos (Ber.) jogszabályi előírás szerint évente, 2012-től két évente kell felülvizsgálni a BEK-et és át kell vezetni a módosításokat, amely jogszabályi hely azonban feltételezi, hogy van olyan módosítása a jogszabálynak, amely tartalmában módosítja a BEK-et. A Ber-nek ilyen módosítása a 2010. február 1-jét követően már hatályon kívül helyezéséig nem volt, tehát a felülvizsgálat megtörténte mellett sem volt olyan előírás, amit át kellett volna vezetni a BEK-ben.

A 2012. január elsején életbe lépett új jogszabály már két évente teszi kötelezővé a felülvizsgálatot, tehát a 2012-es év vonatkozásában erre alapozni aktualizálási kötelezettség elmaradását nem lehet. Nem lehet továbbá azért sem, mert a belső ellenőrzési kézikönyv elkészítésekor és aktualizálásakor is figyelembe kell venni a nemzetgazdasági miniszter által kiadott útmutatót és BEK mintát, amit azonban az NGM csak a 2012-es év második felében tett közzé, ezért a jogszabályi előírásoknak megfelelő módosítást az ellenőrzési időszak tekintetében nem lehetett végrehajtani.

---

18. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 37. oldal 1. bekezdése szerint: „A stabil pénzügyi helyzet mellett a BME pénzügyi pozíciója az ellenőrzött időszakban romlott, mert az egyetem 2009. évi 2942,4 M Ft idogen pénzeszközök nélküli nyitó pénzállománya a 2012. év végére 975,0 M Ft-ra 1967,4 M Ft-tal (66,9%-kal) csökkent. Ennek okai a költségvetési támogatások csökkenése, a saját bevételek 2012. évi elmaradása, továbbá a végrehajtott beruházások és felújítások voltak. Az utóbbiak miatt ugyanakkor a BME vagyonállománya jelentősen gyarapodott, 22,6%-kal emelkedett.”

Észrevétel: Tény, hogy a BME pénzeszközállománya csökkent 2009.01.01. és 2012.12.31. között, amelynek okai pontosan az ÁSZ által megállapítottak.

Ugyanakkor nem világos számunkra, hogy a befektetési számlán lévő, állampapírokba fektetett 9,7 Mrd Ft, valamint 8,4 Mrd Ft-nyi állományt miért nem vették figyelembe akkor, amikor a pénzeszközök változását vizsgálják, hiszen a likviditási tervünk függvényében ezek egymás javára és terhére szükség szerint változtak. A csökkenés ÁSZ által bemutatott mértéke („66,9%”) egy „külső olvasónak” így teljesen téves képet ad az intézmény pénzügyi pozíciójáról, miközben mi tudjuk, hogy dicséretnek foghatjuk fel ezt a megállapítást, hiszen a likviditás precíz tervezésének és menedzselésének volt köszönhető, hogy a lekötetlen pénzállományunkat csökkentettük, állampapírokba fektettük.

---

19. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 42. oldal 6. bekezdése szerint: „A GT a 2009-2010. és 2012. években előzetesen véleményezte az intézmény költségvetését, a 2011. évben azonban a véleményezés csak a szenátus döntését követően történt meg. Emiatt nem érvényesültek a Feot. vonatkozó rendelkezései, miszerint a GT a szenátus döntéseinek előkészítésében működik közre.”

Észrevétel: Megjegyezzük, hogy az egyetem belső költségvetését rendszerint a Szenátus márciusi ülésén tárgyaljuk, a 2010-es kormányváltás utáni új GT alakuló ülése pedig, az egyetem által nem befolyásolható okok miatt (a minisztérium nem nevezte ki a GT tagjait), csak 2011. május 5-én volt. Eddig az egyébként előre kiszámíthatatlan időpontig, éppen az egyetem tervszerű szervezett és stabil működése szempontjából nem várhattunk a költségvetés GT általi tárgyalása okán.

---

20. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelentéstervezet 43. oldal 6. bekezdése szerint: „A vállalkozási tevékenység ellátásához kapcsolódó rendelkezéseket az egyetem gazdálkodási szabályzatának függelékét képező vállalkozási szabályzat tartalmazza.”

amely 1995. január 2-án lépett hatályba. A szabályzatot a jogszabályt, az intézményt érintő szervezeti és a vállalkozási tevékenység feladatstruktúrájában bekövetkezett változások ellenére a 2001. év óta nem aktualizáljuk. Így az nem felelt meg az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályi előírásoknak.”

Észrevétel: A vállalkozási szabályzat valóban formálisan nem került hatályon kívül helyezésre, viszont számos utóbb készült és elfogadott szabályozás „írta felül” annak tartalmát a megfelelő új szabályokkal. (Lásd. kötelezettségvállalás, ellenjegyzés szabályozása, gazdálkodási szabályok, közbeszerzési szabályzat, éves költségvetések, stb.) Természetesen, a felülszabályozás miatt ezt a szabályzatot a 2001-es állapotában már senki nem alkalmazhatta, az egyetemi szervezeti egységek átálltak az új szabályozásokban foglalt szabályokra, így ez kárt nem okozott, szabályozatlanságot nem jelentett.

---

21. **Kifogásolt megállapítás:** *A Jelentéstervezet 48. oldal 1. bekezdése utolsó mondata szerint: „A vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatok aktualizálásának elmaradása kockázatot jelentett a vagyongazdálkodási feladatok szabályszerű végrehajtására.”*

Észrevétel: A megfogalmazással nem értünk egyet, kérjük törölni, vagy módosítani.

A jelentéstervezet egy oldallal előbb, a 47. oldal 4. bekezdésében ennek pont az ellenkezőjét írja:

„A BME az ellenőrzött időszakban kisebb hiányosságoktól eltekintve a vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatokkal rendelkezett, azok alapvetően megfeleltek a jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek.”

Itt vélhetően nem a vagyongazdálkodás (ingatlan értékesítések, hasznosítások, IFT szabályozásai) a kifogás tárgya, de mégis egy kalap alá veszi ezeket is.

---

22. **Kifogásolt megállapítás:** *A Jelentéstervezet 47. oldal 7. bekezdése szerint: „A BME a 2009. évi vagyongazdálkodási tervét elkészítette, és az előírt határidőben az MNY Zrt. részére megküldte. A vagyongazdálkodási tervet azonban a GT nem véleményezte, és a Szenátus – előterjesztés hiányában – nem fogadta el, megévrtve ezzel a Feot. rendelkezéseit.”*

Észrevétel: Megjegyezzük, hogy a Jelentéstervezet más részében az ÁSZ kitér arra, hogy a BME vagyongazdálkodási rendje az IFT-ben rögzített hosszú táv, a költségvetési alapelvek anyagban rögzített középtáv, és az éves belső költségvetésekben tárgyalt rövid táv (éves terv-tény) rendszere alapján valósult meg.

Ebben a szellemben

- a BME Gazdasági Tanács 2008. december 10-i ülésén tárgyalta az alábbiakat:

„2. A BME 2009-2012. évi költségvetésének alapelvei

Előterjesztő: Dr. Péceli Gábor rektor

A tanácsstagok megvitatták az előterjesztést, majd 6 igen, 0 nem, 1 tartózkodás szavazati aránnyal támogatták, hogy az előterjesztés a Szenátus 2008. december 15-i ülésén megvitatásra kerüljön.

3. A BME intézményfejlesztési Terv egyes részeinek módosítása, kiegészítése

Előterjesztő: Dr. Péceli Gábor rektor

A tanácsstagok megvitatták az előterjesztést, majd 7 igen, 0 nem, 1 tartózkodás szavazati aránnyal támogatták, hogy az előterjesztés a Szenátus 2008. december 15-i ülésén megvitatásra kerüljön. (...)”

Az IFT-be ekkor épült be a Létesítménykonceptió, valamint a Testnevelés és sport fejezet, valamint további apró módosítások, kiegészítések történtek.

- a BME Gazdasági Tanács 2009. március 19-i ülésén tárgyalta az alábbiakat:

„3. A BME 2009. évi költségvetése

Előterjesztő: Dr. Andor György ált. rektorhelyettes

Az előterjesztő tájékoztatta a Gazdasági Tanács tagjait a Rectori Tanács ülésén elhangzott véleményekről, állásfoglalásokról, észrevételekről, az időközben megtörtént egyeztetésekből adódó pontosításokról. A tanácsstagok részletesen megvitatták az előterjesztés határozati javaslatait, majd egyhangúlag támogatták, hogy az anyag a Szenátus a 2009. március 30-i ülésén előterjesztésre kerüljön.(...)”

---

23. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelenléstervezet 18 (2), 29-30. oldal. A 2009-2010. évben nem készítették el az eszközök és források értékelési szabályzatot

Észrevétel: Ez a megfogalmazás csak részben igaz, ez kiegészítésre szorul.

2009-2010-ben valóban nem volt az Egyetemnek külön nevesített „Eszközök és források értékelési szabályzata”, azonban az Áhsz. 8. § (4) b) pontjában nevesített esetekre vonatkozóan „az eszközök és források értékelésének szabályozását, azoknál az eszközöknél, illetve forrásoknál, ahol a Tv. és e rendelet választási lehetőséget ad, továbbá ahol az állambáztartás szervezetének sajátos eszközei, illetve forrásai indokolják,” - a Számviteli Politika keretében az értékelési eljárások döntő részben szabályozottak és útmutatást adtak. Lásd: 4/2006 (II.6) Rectori Utasítás 11.§, 13.§, 15.§.

Javasolt szöveg: A 2009-2010. években nem készítették el az eszközök és források értékelési szabályzatát. Az eszközök és források értékelésére vonatkozóan a Számviteli Politika keretében az értékelési eljárások részben szabályozottak voltak és útmutatást adtak.

---

24. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelenléstervezet 30. oldal 4. bekezdése szerint: „Az eszközök és források értékelési szabályzatában a 2011-2012. években nem határozták meg a jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) értékelésének elvét.”

Észrevétel: Az állítás nem pontos, kérjük módosítani.

Az Eszközök és Források Értékelési Szabályzatában a követelések értékelését egységesen szabályoztuk, nem tettünk különbséget vevők és adósokkal szembeni követelések között, ezáltal szabályozásra került az adósokkal szembeni követelések értékelése is. Nem láttuk indokoltnak, hogy a követelésfajta értékelését külön-külön szabályozzuk, ha érdemi oka az eltérő értékelésnek nincsen.

---

25. **Kifogásolt megállapítás:** A Jelenléstervezet 22., oldal 4. bekezdése szerint: „Az ellenőrzött időszakban az egyetem egyéb passzív pénzügyi elszámolások között több éve befizetett összegeket is kimutattott. Ezek rendezése és bevételként történő elszámolása nem történt meg. A 2009-2012. évi mérlegek az egyéb aktív pénzügyi elszámolások állományában olyan előlegeket is tartalmaztak, amelyekkel a kifizetési követő 1 éven túl sem számoltak el”, valamint a 54 oldal 2 bekezdésére. miszerint „Az egyetem 2009-2012. évi mérlegeivel az egyéb aktív pénzügyi elszámolások állománya olyan előlegeket tartalmazott, amelyekkel a kifizetést követő egy éven túl sem számoltak el. Ez a gyakorlat nem felelt meg az egyetem belső szabályzatában foglaltaknak és a valóság számviteli alapelveinek.” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: A korábbi évekről áthúzódó előlegeket az elszámolást alátámasztó bizonylat (végszámla) hiányában nem vezettük ki a könyveinkből, de az esetek zömében ismert volt, hogy maga a gazdasági esemény, amihez az előlegezés történt, az ténylegesen és ugyanakkora értékben teljesítésre került. Ebben az értelemben teljesítés nélküli, szabadon felhasználható pénzösszeg az előleg kezdeményezettjénél nem maradt. Az aktív átfutó elszámolások (előlegek) állományi adatainak alakulásáról szóló részletes feljegyzésünket az ellenőrzés részére átadtuk.

A jogszabály által biztosított lehetőséggel élve 2013-ban a kifogásolt tételek is maradéktalanul rendezésre kerültek.

---

26. **Kifogásolt megállapítás:** A jelentéstervezet 37. oldal 10. bekezdése, miszerint "A BME finanszírozási műveletek nélküli pozíciója a teljes időszakra vetítve 3311,2 M Ft-tal romlott, amely a felhalmozási költségvetés negatív egyenlegének a következménye".

Észrevétel: Ez a megfogalmazás ebben a formában a BME gazdálkodására nézve erősen negatív hangvételű, negatív kicsengésű, holott tartalmát tekintve pontosan elismerést, dicséretet kell hordozzon.

A megállapítás háttérében az áll, hogy a BME a rendelkezésre álló saját bevételeiből a vizsgált időszakban több mint 4 Mrd Ft értékben hajtott végre ingatlan felújítást. A felújításhoz kapcsolódó kivitelezői számlák kifizetése miatt értelemszerűen és természetesen csökkent a pénzkészlete. (Erre utal a megállapítás első tagmondata: „pénzügyi pozíciója romlott”)

A jelentés fenti mondatának második része arra utal, hogy a tárgyvévi felhalmozási célú bevételeink nem érték el a tárgyvévi felhalmozási célú kiadásainkat (erre utal a megállapítás második tagmondata: „a felhalmozási költségvetés negatív egyenlege”), vagyis a jó gazda gondosságával felkészültünk a beruházásokra, és értelemszerűen a korábbi években felhalmozott saját bevételeinkből fizettük ki a kivitelezői számlákat.

---

27. **Kifogásolt megállapítás:** A jelentéstervezet 20. oldal 8. bekezdésére, illetve 44. oldal 5. bekezdésére, melyek szerint „A BME az intézményi térítési díjak, költségterítések megállapítását nem alapozta meg önköltségszámítással...” valamint a 25. oldal b. pontja, miszerint „Intézkedjen a térítési díjak és a költségterítések önköltségszámítással történő megalapozásáról a hatályos jogszabályoknak megfelelően.”, valamint a 25. oldal f. pontja, miszerint „Kezdeményezzen a térítési díjak, költségterítések megállapításának szabályszerűségére irányuló, soron kívüli ellenőrzést - a Bkr. 31. § (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel - a terület működésében jelentkező magas szabályszerűség kockázat miatt” az alábbi észrevételt tesszük:

Észrevétel: Egyetemiünk az integrált gazdálkodási rendszerünk eizellált kialakítása, a szigorú keretgazdálkodási eljárások alkalmazása, valamint az egyes tevékenységek források és témaszámok szerinti elkülönítése által biztosította azt, hogy szervezeteink ne végezzenek veszteséges tevékenységet, ill. meg tudják határozni, hogy mely feladatokra mekkora ráfordítás esik. A bevételek elosztása és a költségek terhelése során kényesen kerüljük a keresztfinanszírozást. Az egyes tevékenységek kiadásai a

rendszeink működési elvei szerint sem haladhatják meg azok bevételeit. Akkor sem, ha egyébként a folyó tevékenységbe avatkozik be egy utólagos zárolás/elvonás.

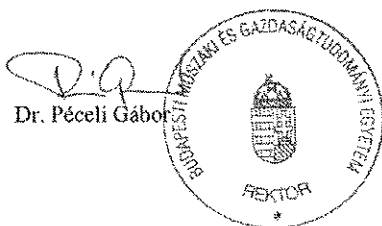
A képzések önköltségét pedig a fenntartó minisztérium határozza meg egy –tól – ig sávban, ami szintén „független” a tényleges önköltségtől. Továbbá miután egy önköltséges hallgató is ugyanazt a képzést, szolgáltatási csomagot kapja, mint egy állami ösztöndíjas társa, így a költségvetésben levezetett egy kari hallgatóra eső bevétel (= költség) kell, hogy képezze a megadott költségterítési díj kalkulációjának alapját is. Az egyes hallgatói térítési díjak maximumát pedig ugyancsak meghatározza az Nftv, annak tényleges önköltségétől függetlenül (Nftv. 82§ (2) bekezdés).

Megköszönve egyetemünknek nyújtott segítségüket és megértésüket, kérem a fent leírt észrevételünk figyelembe vételével a végleges jelentés megfogalmazását, kialakítását.

Budapest, 2014. szeptember 05.

Tisztelettel:

Dr. Péceli Gábor

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

E L N Ö K

Ikt.szám: V-0516-297/2014.

Dr. Péceli Gábor úr
rektor

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Budapest

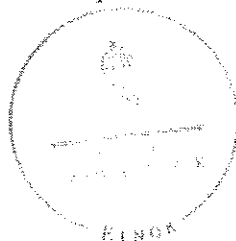
Tisztelt Rektor Úr!

A „Jelentéstervezet a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ellenőrzéséről – Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Rektor urat, hogy a számvevőszéki jelentésben az ÁSZ. tv. 29. § (3) bekezdése alapján szerepeltetjük a figyelembe nem vett észrevételeket az elutasítás indokának feltüntetésével együtt.

Budapest, 2014. 10. hó 06. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Domokos László

Melléklet: Tájékoztató az elfogadott és a figyelembe nem vett észrevételekről

Tájékoztató
az elfogadott és a figyelembe nem vett észrevételekről

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gazdálkodásának és működésének ellenőrzéséről készült számvevőszéki jelentéstervezetthez kapcsolódó – a 100377/26/2014. iktatószámú levélben tett – észrevételeit köszönettel megkaptuk.

Az észrevételeket áttekintettük, azok kezeléséről a következő tájékoztatást adom:

Általános tájékoztatás

Az intézmény gazdálkodásának, működésének pozitívumait – mint azt az észrevételezés során Rektor úr is jelezte - a jelentéstervezetben pontosan megjelöltük. Az ellenőrzés céljával összefüggésben ugyanakkor elengedhetetlen mindazon hiányosságok feltárása és jelzése, amelyek a belső kontrollrendszer, továbbá a pénzügyi és vagyongazdálkodás szabályosságát érintik. A kifogásolt megállapításokat megalapozott észrevétel esetén javítottuk, illetve pontosítottuk.

I. Az összegző megállapításokat érintő észrevételek kezelése

I. sz. kifogásolt megállapítás

Az észrevételt nem tartjuk elfogadhatónak. A megállapításokat a hatályos számviteli szabályok alapján felülvizsgáltuk. A 2014. évben lefolytatott ellenőrzéshez kapcsolódóan a jelentős összegű hiba megállapítására az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (új Áhsz.) előírásait kellett alkalmazni, amely már nem tartalmazza a megbízható és valós képet befolyásoló hiba definícióját. Ugyanakkor a jelentős összegű hiba meghatározása is változott. Az új Áhsz. 1. § (1) bekezdésének 3. pontja szerint „*jelentős összegű hiba: ha a hiba megállapításának évében, az ellenőrzések során ugyanazon költségvetési évet érintően megállapított hibák, hibahatások együttes (előjeltől független) összege eléri, vagy meghaladja a költségvetési év mérlegfőösszegének 2%-át, vagy - ha a mérlegfőösszeg 2%-a meghaladja a százmillió forintot - a százmillió forintot.*”

A fentieket alapján az összegző megállapításokat a 21. oldal 5. bekezdésében az alábbiak szerint módosítottuk:

„Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegeiben a feltárt hibák összege minden évben meghaladta a számviteli jogszabályokban rögzített jelentős összeget.”

A 23. oldalon az I. intézkedést igénylő megállapítást változtattuk:

„Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegeiben az ellenőrzés során feltárt hibák összege meghaladta az új Áhsz.-ben meghatározott jelentős összeget.”

A 26. oldalon a 3. intézkedést igénylő megállapítást a következőképpen pontosítottuk:

„Az egyetemi mérlegében szereplő egyes vagyonelemek kimutatása, besorolása és mérlegértékük megállapítása nem felelt meg az Sztv., illetve az Áhsz. előírásainak. Az ellenőrzés során feltárt hibák összege a 2009-2012. években meghaladta az új Áhsz. 1. § (1) bekezdésének 3. pontjában meghatározott jelentős összeget.”

A kapcsolódó részletes megállapítások kezelését a II. részben jelentjük meg.

2. sz. kifogásolt megállapítás

A leltározást érintő megállapításunkat fenntartjuk. Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (Áhsz.) 37.§ (1) bekezdése szerint „a költségvetési évről, december 31-ei fordulónappal készített könyvviteli mérlegben kimutatott eszközöket és forrásokat - ideértve az aktív és passzív pénzügyi elszámolásokat is - minden évben leltározni kell.” Ugyanakkor a jogszabály 37. § (7) bekezdése lehetővé teszi, hogy amennyiben a tulajdon védelme megfelelően biztosított és ellenőrzött, és az államháztartás szervezete az eszközökről és az azok állományában bekövetkezett változásokról folyamatosan részletező nyilvántartást vezet mennyiségben és értékben, akkor az (1) bekezdés szerinti leltározást – az irányító szerv egyetértésével – elegendő két évenként végrehajtani.

Intézményünk a 2009. és a 2012. években a leltározást az irányító szerv egyetértésével és engedélyével az egyeztetés módszerével végezte. A 2010. évre vonatkozóan ilyen engedéllyel a BME nem rendelkezett. Az Áhsz. fenti előírásainak megfelelően a 2010. évi könyvviteli mérlegben kimutatott eszközöket fizikai leltárfelvétel alapján készített kimutatással kellett volna alátámasztani. Az ellenőrzés megállapítása szerint – amelyet az Önök észrevétele is megerősít – a mérleg alátámasztásául szolgáló leltár összeállítása nem fizikai leltárfelvételen alapult. A mérleg valóságát tehát – nyilatkozatunkkal ellentétben - nem a számviteli előírásoknak megfelelő leltár támasztotta alá.

Az észrevétel alapján – a megállapítást fenntartva – a jelentéstervezet megszövegezését az alábbiak szerint pontosítjuk:

a 23. oldalon az 1. intézkedést igénylő megállapítás utolsó mondata

„A 2010. évi mérleg számviteli előírásoknak megfelelő leltárral történő alátámasztásáról valólan nyilatkozatot adtak.”

a 26. oldalon a 3. intézkedést igénylő megállapítás első mondata

„A vagyongazdálkodás és - kimutatás szabályszerűségét érintő hiba volt, hogy az Áhsz. 37. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak ellenére a mérlegben kimutatott eszközök leltározását a 2010. évben nem végezték el.”

a 26. oldalon a 3/a sz. javaslat

„Intézkedjen az ellenőrzés által a mérlegtételekkel kapcsolatban feltárt hiányosságok, besorolási és értékelési szabálytalanságok megszüntetéséről, a mérlegben kimutatott eszközök szabályszerű leltározásáról és a vagyonskimutatás hatályos jogszabályi előírásokkal összhangban történő elkészítéséről.”

3. sz. kifogásolt megállapítás

A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználásához kapcsolódó megállapítást fenntartjuk.

A megállapítások alátámasztására vonatkozóan tájékoztatom, hogy a jelentéstervezet bevezető részében rögzítettek szerint „a pénzügyi és vagyongazdálkodás terén az egyes területek szabályszerű működését mintavétellel ellenőriztük, ez alapján a sokaságokban előforduló hibás tételek arányát becsültük”, amelynek kiértékelését az 5. számú melléklet tartalmazza.”

A mintavétel eredményeit tehát kivetítettük a teljes sokaságra, amelynek során meghatároztuk a mintában feltárt hibaarányhoz tartozó alsó és felső hibahatárokat (alsó határ = legvalószínűbb hiba – mintavétel maximális hibája; felső határ = legvalószínűbb hiba + mintavétel maximális hibája). A teljes sokaságban a hibás tételek aránya 95%-os bizonyossággal az alsó és felső hibahatár közé esik.

A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelőnek, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott kiadási előirányzat felhasználását, bevétel beszédését, mérlegtétel értékelését, amennyiben a minta alapján 95%-os bizonyossággal megállapítható volt, hogy a teljes sokaságban a hibás tételek aránya kisebb, mint 10%, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibás tételek aránya a 10%-ot meghaladta.

Amennyiben 95%-os bizonyossággal nem volt egyértelműen megállapítható a minta alapján, hogy az adott terület működése megfelelő volt-e (az elfogadható hibaarány (10%) az alsó és felső hibahatár közé esett), de a mintában a hibás tételek aránya kisebb volt, mint az elfogadható hibaarány (10%), akkor kockázatosnak minősítettük az adott terület működését. Ha a mintában a hibás tételek aránya nagyobb volt, mint az elfogadható hibaarány (10%), akkor magas kockázatúnak értékeltük az adott terület működését.

A mintavételes ellenőrzés alapján tett megállapítások az ellenőrzött területre vonatkozóan megjelöltük a megsértett jogszabályhelyeket, illetve a hibatípusokat. Javaslataink a jelzett szabálytalanságok megszüntetését és a hibák kijavítását célozzák.

A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatásokat érintő mintatételek közel harmadánál volt szabálytalan az előirányzat felhasználása alapvetően a munkaidő elszámolás hiánya illetve két esetben a jogszabályi előírásokat figyelmen kívül hagyó jutalomfizetés miatt.

4. sz. kifogásolt megállapítás

Az észrevételt figyelembe véve a 21. oldal 3. bekezdését az alábbiak szerint módosítjuk:

„Az intézmény vagyongkimutatása nem volt szabályszerű, több esetben is megsértette a jogszabályokban és a belső szabályozásokban előírtakat.”

Ehhez kapcsolódóan a 44. oldalon a 4. fejezet első bekezdésének első mondatát is átfogalmaztuk:

„A BME vagyongkimutatása nem volt szabályszerű, több esetben is megsértette a jogszabályokban és a belső szabályozásokban előírtakat.”

II. A részletes megállapításokat érintő észrevételek kezelése

1. sz. kifogásolt megállapítás

A megbízható és valós képre vonatkozó megállapítást az észrevétel és az annak alapján végzett felülvizsgálat alapján töröltük. A jelentős összegű hibát érintő megállapítást ugyanakkor fenntartjuk.

Az Összegző rész 21., 23. és 26. oldalának megszövegezésének módosítását a tájékoztatás I. részének 1. pontjában ismertettük.

Az összegző rész pontosításával összhangban a 44. oldalon a 4. fejezet első bekezdésének második mondatát, továbbá a 48. oldalon a 4.2. alfejezet első bekezdését módosítottuk:

„Az egyetem 2009-2012. évekre vonatkozó mérlegeiben feltárt hibák összege meghaladja az új Áhsz. 1.§ (1) bekezdésének 3. pontjában rögzített jelentős összeget.”

A 49. oldalon szereplő táblázatban a saját tőkét és tartalékokat növelő-csökkentő hibák mellett a bemutatási hibákat is megjelenítettük, mivel az új Áhsz. 1. § (1) bekezdésének 3. pontja alapján a jelentős hiba számításánál nem csak a saját tőkét és tartalékokat módosító hibákat kell figyelembe venni. Az „előjeltől” függetlenül megfogalmazás azt jelenti, hogy ha egy hiba a saját tőkét, tartalékokat csökkenti, egy másik pedig növeli, akkor azt kétszer kell számításba venni. A hallgatók által rendelkezett, de bevételként el nem számolt összeg a saját tőke és tartalék összegét évente növeli, a gyűjtőszámlára befizetett, de helytelenül vevőkövetelésként kimutatott összeg pedig csökkenti. Ezáltal az egyetem mérlegeiben már a saját tőkét és tartalékokat módosító hibák is minden évben meghaladják a számviteli jogszabályok szerinti jelentős összeget (100 millió Ft). Azt a gyűjtőszámlán levő, de a mérlegben ki nem mutatott pénzüsszeget, amelyről a hallgatók még nem rendelkeztek a bemutatási hibaként szerepeltettük.

A részletes megállapítások között az 51. oldal 8. bekezdése nem igényel módosítást, mivel a jelzett mérlegtétel tartalma nem felel meg az Áhsz.19. § (5) bekezdésének.

2. sz. kifogásolt megállapítás

A részesedések szabálytalan kimutatására vonatkozó megállapításokat (a 21. oldal 7. bekezdésének második mondata, továbbá az 50. oldal 4-6. bekezdései) fenntartjuk.

Mint az a jelentéstervezet 50. oldalán is szerepel a 2009. év végén az érintett cégekben a BME részesedése már a 2008. évben megszűnt. A Cégbírószági döntések alapján a tulajdonosi változás a 2008. évi 23. illetve 27. számú Céglőnyökben is nyomon követhető. A részesedések könyvekből való kivezetését a cégbírószági döntések megalapozták, azoknak a 2009. évi mérlegben való kimutatásával az egyetem megsértette a valódiság elvét.

3. sz. kifogásolt megállapítás

A gyűjtőszámlán kezelt pénzeszközök kimutatására vonatkozó – az Összegző rész 22. oldalának 2. bekezdésében, továbbá az 52. oldal 4-5. bekezdésében szereplő – megállapításainak fenntartjuk. Év végén a gyűjtőszámlán levő pénzeszegek egy részéről a hallgatók már rendelkeztek. A számlaegyenleg azon részét, amelynek rendeltetése nem ismert a passzív elszámolások között kellett volna kimutatni. A kereskedelmi banknál (szabálytalanul) megnyitott gyűjtőszámla év végi egyenlegét mindenképpen ki kellett volna mutatni a pénzeszközök között, mivel a számla tulajdonosa a BME, továbbá a bankszámla felett csak az egyetem felhatalmazott munkatársai bírnak rendelkezési joggal.

4. sz. kifogásolt megállapítás

Az 52. oldal 5. bekezdését az előző pontban kifejtettek alapján fenntartjuk.

5. sz. kifogásolt megállapítás

Az észrevétel alapján a jelentéstervezet szövegét módosítottuk. A kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítás a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzésekről szóló szabályzatot nem helyettesíti, mivel az a gazdálkodási jogkörökre vonatkozó szabályokat rögzíti. A beszerzések szabályozására vonatkozó szövegrészeket a következők szerint pontosítottuk:

„Az intézmény kontrollkörnyezetének kialakítása a jogszabályi előírásoknak nem minden tekintetben felelt meg. A 2010-2012. években nem szabályozták a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítását, a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, továbbá a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjét.” (Összegző megállapítások 18. oldal második bekezdés)

„A 2010-2012. években nem szabályozták a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítását, a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézés-

sének, továbbá a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjét¹”
(Részletes megállapítások 29. oldal első belső bekezdés)

6. sz. kifogásolt megállapítás

A belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére, ezen belül a kontrolltevékenységekre vonatkozó ellenőrzési megállapítások módosítását nem tartjuk indokoltnak. Az egyetem ellenőrzése során megállapítottuk, hogy nem volt szabályszerű a rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatának felhasználása, mivel a teljesítésigazolás nem felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak². A működési és felhalmozási bevételek beszédése során a 2009. évben nem a jogszabályban előírtak szerint történt meg a bevételek érvényesítése³. A bevételek teljesítésigazolását⁴ nem a vonatkozó jogszabályok, illetve belső szabályzatok előírásainak megfelelően végezték el. A mérlegtételek besorolásánál és értékelésénél is tapasztaltunk hiányosságokat. Mindezek jelezték a folyamatba épített, illetve a vezetői ellenőrzés nem megfelelő működését.

A fentiek alapján a gazdálkodási jogkörök gyakorlásának hiányosságait érintő megállapítások nem a kötelezettségvállalásra, illetve annak ellenjegyzésére, hanem a teljesítésigazolásokra és az érvényesítésre vonatkoztak. A fent jelzett területeken a mintatételekben előforduló és a teljes sokaságra kivetített hibás tételek aránya meghaladta az elfogadható (10%-os) hibaarányt.

7. sz. kifogásolt megállapítás

Az észrevétel alapján a monitoring rendszer értékelésére vonatkozó megállapítást a 2009. évre vonatkozóan módosítottuk, a 2010-2012. évekre vonatkozóan ugyanakkor fenntartjuk.

Észrevételéhez kapcsolódóan tájékoztatom, hogy az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 2009-2010-ben hatályos 121. § (1) bekezdése szerint a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével. A Pénzügyminisztérium által a 2010. évben kiadott Belső Kontroll Kézikönyv 5. fejezete a monitoring rendszerrel szemben általános követelményként meghatározta, hogy annak alkalmasnak kell lennie a belső ellenőrzés ellenőrzési tapasztalatai hasznosításának értékelésére.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet (Ámr.) 2011. január 1-jén hatályba lépő módosításával a 160. § (2) bekezdése előírta, hogy a költségvetési szerv monitoring rendszere az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső el-

¹ Ámr. 20. § (3) bekezdés b), i) pontok, Ávr. 13. § (2) bekezdés b), h) pontok

² Mtv. 140/A. § (1) és (3) bekezdése, Mtv. 134. § (1)-(3) bekezdése, Ámr. 135. § (1) bekezdése, Ámr. 76. § (1) bekezdése, Ávr. 57. § (1) bekezdése

³ Ámr. 135. § (5) bekezdés

⁴ Ámr. 135. § (1)-(2) bekezdés, a kötelezettségvállalás rendjéről, valamint a kötelezettségvállalás, utalványozás szabályairól szóló rektori utasítás

lenőrzésből áll, amelyet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló – 2012. január 1-jétől hatályos 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (Bkr.) 10. §-a is rögzített. Mindebből adódóan a belső ellenőrzés tapasztalatainak hasznosítása, illetve a belső ellenőrzési rendszere működtetése már 2010-től a monitoring rendszerrel szembeni követelményként fogalmazódik meg.

Az észrevétel alapján ugyanakkor a jelentéstervezet monitoring rendszerről szóló szövegrészét az alábbiak szerint pontosítjuk:

„Az intézmény nyomonkövetési (monitoring) rendszere a 2010-2012. években a belső ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt részben működött megfelelően.” (Összegző megállapítások 18. oldal utolsó bekezdés)

„Az intézmény nyomonkövetési (monitoring) rendszere a 2010-2012. években a belső ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt részben volt megfelelő⁵.” (Részletes megállapítások 31. oldal 9. bekezdés)

8. sz. kifogásolt megállapítás

Az előirányzat-módosítással kapcsolatos megállapításokra tett észrevétel alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt. Az Áhsz. 9. számú melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírások 9/f) pontja szerint a különféle elszámolások számlacsoportban külön főkönyvi számlákon kell kimutatni a zárolt kiadási előirányzatot. Az állambháztartás szervezetének a módosított kiadási előirányzataiból a zárolt kiadási előirányzatok közé kell átvézetnie azokat a kiadási előirányzatokat év közben, amelyek felhasználását jogszabály, illetve irányító szerv által hozott döntés korlátozza. A zárolt kiadási előirányzatok között jogszabály, illetve irányító szerv által elvont kiadási előirányzat nem mutatható ki. Az ellenőrzés megállapította, hogy az intézmény számlarendjében zárolt előirányzat főkönyvi számla nem szerepelt, a zárolt előirányzatok főkönyvi elkülönítése nem valósult meg.

9. sz. kifogásolt megállapítás

A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások előirányzatainak felhasználására vonatkozó megállapításainkat (a jelentéstervezet 19. oldalának 8. bekezdésében, illetve a 39. oldal 4-5. és 8. bekezdésében) az I. rész 3. pontjában rögzített indokok alapján fenntartjuk. Jelenléti fv vagy egyéb – a teljesített munkaidőre vonatkozó – nyilvántartás hiányában a jelenlét a külső ellenőrzés számára nem igazolható. Az ellenőrzött mintatételek között a közalkalmazotti kinevezésekben távmunka végzésére, illetve rugalmas munkaidőre vonatkozó rendelkezés nem volt.

A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatásokat érintő mintatételek közel harmadánál volt szabálytalan az előirányzat felhasználása alapvetően a munkaidő elszámolás hiánya illetve két esetben a jogszabályi előírásokat figyelmen kívül hagyó jutalomfizetés miatt.

---

⁵ Ámr. 2 160. §, Bkr. 10. §

10. sz. kifogásolt megállapítás

A megbízási díjak elszámolásának szabályszerűségét mintavétel alapján, – a jelentéstervezet Bevezető részében, illetve a jelen tájékoztatás I/3. pontjában ismertetett módszerrel – véleményyeztük. A megbízási díjak esetén a 10%-os elfogadható hibaarány az alsó 0,5%-os és a felső 13,7%-os hibahatár közé esett, de a hibás tételek aránya (4%), kisebb volt, mint az elfogadható hibaarány (10%), ezért kockázatosnak minősítettük az adott terület működését.

A megbízási szerződésekben a feladatok pontos meghatározásának hiánya nemcsak a külső ellenőrzéseket lehetetleníti el, hanem a teljesítés igazolását, a vezetői ellenőrzést is. Emellett – a teljesítés hiányosságai esetén – nincs lehetőség a megrendelői érdekek érvényesítésére. Mindezek miatt a megállapítás módosítása nem indokolt.

11. sz. kifogásolt megállapítás

Az észrevétel alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt. A 2009. évre vonatkozóan az államháztartás működési rendjéről szóló 317/1998. (XII.30.) Korm. rendelet (Ámr.₁) 135.§ (5) bekezdése egyértelműen rendelkezett a bevételek érvényesítésének módjáról. Az ellenőrzés – az észrevételben leírtakkal is összhangban – megállapította, hogy 2009-ben ez érvényesítés módja nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

A bevételek teljesítésigazolására vonatkozó körülményeket a 41. oldal harmadik (belső) bekezdésében részletesen ismerteti a jelentéstervezet. Bár a bevételek teljesítésigazolását 2010-től az Ámr.₂ már nem írta elő, azonban élve a jogszabályi lehetőséggel az intézmény belső szabályzata ezt tartalmazta, így annak betartása kötelező.

12. sz. kifogásolt megállapítás

A hallgatói költségtérítések beszedését érintő észrevétel alapján a jelentéstervezet módosítását nem tartjuk indokoltnak. A megállapításban egyértelműen feltüntettük a megsértett jogszabályhelyeket. A kincstári gyűjtőszámla megnyitásának előkészítésére vonatkozó tájékoztatást köszönjük. Ugyanakkor a hallgatói befizetések jogszabályi előírásoknak megfelelő kezelésére vonatkozó javaslatunkat fenntartjuk. A javaslat intézkedési tervvel összhangban történő megvalósulását a későbbiekben utóellenőrzés keretében ellenőrizhetjük.

13. sz. kifogásolt megállapítás

Észrevételüket figyelembe véve a jelentéstervezetben az összegző megállapítások között a 17. oldal 4. bekezdése utolsó mondatát, a részletes megállapítások fejezetben a 27. oldalon a 8. bekezdés utolsó mondatának második felét, továbbá a 9. belső bekezdést töröltük.

Ellenőrzésünk a 2009-2012 közötti időszakot érintette, így az IFT 2014. évi módosítására, illetve minisztérium általi elfogadására vonatkozó információkat a jelentésben nem tudjuk figyelembe venni.

14. sz. kifogásolt megállapítás

A kontrollkörnyezetre, a szabályzatok aktualizálására vonatkozó észrevételek alapján a jelentéstervezetet két helyen – a 18. oldal harmadik és a 30. oldal első bekezdésében – az etikai kódex aktualizálására vonatkozó megállapítás törlésével módosítottuk.

Az észrevételezéssel érintett további megállapításokat fenntartjuk. Az Áht., 121. § (3) bekezdés c) pontja 2009. január 1-i hatállyal, az ellenőrzött időszak végén pedig a Bkr. 4. § c) pontja szerint a belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan.

Az intézményi Szervezeti Felépítés és Működési Rend 34. §-a alapján a belső szabályozási hierarchiában a körlevelek a szabályzatoknál alacsonyabb szintű szabályozási eszközök, ezáltal a szabályzatok aktualizálását nem helyettesíthetik.

15. sz. kifogásolt megállapítás

A Kontrolling Csoport pontos megnevezésére vonatkozó észrevételével a jelentéstervezetet pontosítottuk az alábbiak szerint:

„A monitoring tevékenység alapvetően éves, féléves, illetve eseti beszámolások rendszerével, a belső ellenőrzés, illetve a *Rektori Kabinet, Költségvetési és Kontrolling Csoport (2011. március 31-ét megelőzően Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság, Kontrolling Csoport)* működtetésével valósult meg.” (Részletes megállapítások 31. oldal utolsó bekezdés)

16. sz. kifogásolt megállapítás

A férőhely-kapacitásra vonatkozó észrevételében közöltek, az egyetem minőségi képzésének fenntartására irányuló törekvéseket tudomásul vettük. Ugyanakkor a jelentéstervezet módosítását nem tartjuk szükségesnek, mivel abban a férőhely-kapacitásra vonatkozó adatokat térszerűen rögzítettük.

17. sz. kifogásolt megállapítás

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése előírta, hogy a belső ellenőrzési vezető köteles a belső ellenőrzési kézikönyvet rendszeresen, de legalább évente (a 2012. január 1-jétől hatályos Bkr. szerint két évente) felülvizsgálni, és a - jogszabályok vagy módszertani útmutatók változásai, illetve egyéb okok miatt - szükséges módosításokat átvezetni. Ezzel ellentétben, amint az észrevétel és a jelentéstervezet is tartalmazza a Belső Ellenőrzési Kézikönyv módosítása 2010. február 1-jével lépett hatályba, a jogszabályi előírás szerint annak aktualizálását a 2012. év végéig el kellett volna végezni. A Belső Ellenőrzési Kézikönyvre aktualizálására vonatkozó megállapításunkat emiatt fenntartjuk, azonban a megszővegezést a Részletes megállapítások között a 32. oldal harmadik bekezdését az alábbiak szerint pontosítjuk:

„A BME 2009 és 2012 között rendelkezett Belső Ellenőrzési Kézikönyvvel, amelyet azonban nem aktualizáltak a jogszabályi előírásoknak megfelelően.”

18. sz. kifogásolt megállapítás

A pénzügyi pozíció kimutatását minden felsőoktatási intézménynél egységes módszer szerint végeztük. Az ehhez kapcsolódó észrevétellel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt. A 37. oldal 1. bekezdésében leírt tényadatokat az egyetem nem vitatta. Az értékpapír-állomány nagyságára, a mérlegfőösszeghez viszonyított arányára vonatkozó adatok a jelentéstervezetben megtalálhatók az összegző megállapítások között (a 21. oldal első bekezdésében) és a részletes megállapítások 4. pontjában is (46. oldal utolsó bekezdése, 47. oldal első két bekezdése).

19. sz. kifogásolt megállapítás

A Gazdasági Tanács véleményező szerepére vonatkozó észrevétellel a jelentéstervezetet nem indokolt módosítani. Az észrevétel – megállapításunkat nem vitatva – a 2011. évi költségvetés véleményezés elhúzóadásának okaira világított rá, ami miatt – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Feot.) 25. § (1) bekezdés ac) pontjától eltérően – nem érvényesült a Gazdasági Tanács véleményező szerepe az intézmény költségvetését illetően.

20. sz. kifogásolt megállapítás

A vállalkozási szabályzat aktualizálásának hiányára vonatkozó álláspontjukat nem tudjuk elfogadni. Válaszunk megegyezik a kontrollkörnyezet aktualizálásához, a 14. kifogásolt megállapításhoz írtakkal. Észrevételükben sem vitatták, hogy a vállalkozási szabályzatot a 2001. év óta nem aktualizálták, ami az egyetem kontrollkörnyezetének a jelentéstervezet 29-30. oldalán megállapított hiányosságait jelzi.

21. sz. kifogásolt megállapítás

A vagyongazdálkodásra vonatkozó belső szabályzatok aktualizálására vonatkozó észrevételük alapján a jelentéstervezet 4.1 pontjában szereplő megállapítások közötti összhangot megteremtettük, a jelentéstervezetet három helyen módosítottuk:

„Az egyetem az ellenőrzött időszakban kisebb hiányosságoktól eltekintve a vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatokkal rendelkezett, azok alapvetően megfeleltek a jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek.” (Összegző megállapítások 21. oldal második bekezdés)

„A BME az ellenőrzött időszakban kisebb hiányosságoktól eltekintve a vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatokkal rendelkezett, azok alapvetően megfeleltek a jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek.” (Részletes megállapítások 47. oldal negyedik bekezdés)

„A vagyongazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatok 2009-2010. évi aktualizálásának elmaradása kockázatot jelentett a vagyongazdálkodási feladatok szabályszerű vég-

rehajtására⁶. A 2011. évben – a tárgyi eszközök kezelésének, valamint a gazdálkodási szabályzat kivételével – a szabályzatok aktualizálása megtörtént.” (Részletes megállapítások 48. oldal első bekezdés)

22. sz. kifogásolt megállapítás

A 2009. évi vagyongazdálkodási terv elfogadásának hiányosságairól szóló megállapításokat az észrevételben leírtak alapján nem tudjuk módosítani. Az észrevételben felsorolt előterjesztések egyike sem tartalmazta a 2009. évi vagyongazdálkodási terv véleményezését, amelyet a Feot. 25. § (1) bekezdés ac) pontja előírt.

23. sz. kifogásolt megállapítás

Az eszközök és források értékelési szabályzatának 2009-2010. évi hiányával kapcsolatos észrevételeket nem tudjuk elfogadni. A számviteli politikáról szóló 4/2006. (II. 6.) számú rektori utasítás az eszközök és a források értékelésének általános szabályait tartalmazta, nem szabályozza ugyanakkor azokat a területeket ahol a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) és az Áhsz. az értékelés során választási lehetőséget adott, illetve ahol azt az intézmény sajátos eszközei, illetve forrásai indokolták. Mindez nem volt összhangban az Áhsz. 8. § (4) bekezdésének b) pontjában foglaltakkal.

24. sz. kifogásolt megállapítás

A jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) értékelésének hiányára vonatkozó észrevétellel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

Az Áhsz. 8. § (17) bekezdés szerint az államháztartás szervezete értékelési szabályzatában köteles rögzíteni a követelések év végi értékelési elveit. A jogszabály 8.§ (17) bekezdésének a) pontja szerint az értékelési szabályzatában rögzíteni kellett a jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) értékelésének elveit, a b) pont alapján pedig az áruszállításból és szolgáltatásnyújtásból származó követelések vevő általi elismerése igazolásának, a követelés értéke meghatározásának módját, a számlázás és a követelésekkel kapcsolatos adatok nyilvántartásának rendjét. A jogszabály tehát tételesen felsorolta a követelések év végi értékelésének szabályozására vonatkozó előírásokat. Ezen követelménynek az egyetem nem tett eleget.

25. sz. kifogásolt megállapítás

Az egyéb aktív és passzív pénzügyi elszámolások között kimutatott több éves tételekkel kapcsolatos álláspontjukat nem tudjuk elfogadni. Ezek rendezése és bevételként, illetve kiadásként történő elszámolása egy éven túl sem történt meg, megsértve ezzel a pénzkezelés rendjéről szóló belső szabályzatuk rendelkezéseit továbbá a valódiság számviteli alapelvét. Ezen tételek 2013. évi rendezését érintő tájékoztatásukat köszönettel vettük.

---

⁶ Áht.₁₋₃, Ámr.₁₋₃, Ávr., Áhsz.

26. sz. kifogásolt megállapítás

A finanszírozási műveletek nélküli pénzügyi pozícióhoz kapcsolódó észrevétel alapján a jelentéstervezet szövegének megváltoztatása nem indokolt. A BME finanszírozási műveletek nélküli pozíciója tekintetében tett megállapítások között – a jelentéstervezet 36-37. oldalain – tényszerűen rögzítettük az adatokat. Ugyanígy bemutattuk, hogy a BME folyó bevételei minden évben meghaladták a folyó kiadásokat, így a 2009-2012. években összesen 4724,3 M Ft működési többletjövedelem keletkezett. A felhalmozási költségvetés egyenlege a 2009-2012. években ugyanakkor hiányt mutatott. A felhalmozási célú kiadások forrásaira vonatkozó megállapításokat a 37. oldal harmadik bekezdése tartalmazza.

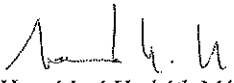
27. sz. kifogásolt megállapítás

Az önköltségszámítás hiányára tett észrevétel alapján a jelentéstervezetet módosítását nem tartjuk megalapozottnak. A helyszíni ellenőrzés során megállapítottuk, hogy az egyetem az intézményi térítési díjak, költségértékek megállapítását nem alapozta meg önköltségszámítással. Ez a gyakorlat nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Ezért javasoltuk, hogy intézkedjenek ennek pótlásáról. Az észrevételben leírtak alapján a szükséges intézkedések megtételéhez a szabályozási és technikai feltételek rendelkezésre állnak. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 82. § (3) bekezdése szerint a térítési díj megállapításhoz szükséges az önköltség meghatározása mivel, mint arra az észrevételben is utaltak a térítési díj kumulált összege nem lehet magasabb, mint az önköltség fele.

Megköszönöm munkatársainak az ÁSZ ellenőrzés sikeres elvégzéséhez nyújtott segítségét, támogatását, amelyet – az éves beszámoló és az új számviteli rendre való átállás időszakában, a többi felsőoktatási intézményhez hasonlóan – a helyszíni ellenőrzést végző számvevők számára nyújtottak.

Kérem a választlevelemben foglaltak szíves tudomásulvételét. Tájékoztatom Rektor urat, hogy a számvevőszéki jelentésben az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény. 29. § (3) bekezdése alapján szerepeltetjük a figyelembe nem vett észrevételeket az elutasítás indokának feltüntetésével együtt.

Budapest, 2014. 10. hó 06. nap

Horváthné Herbáth Mária
felügyeleti vezető